

@ Copyright Myanmar National Human Rights Commission (MNHRC)

The copyright of this report belongs to the MNHRC. All or part of this report may be reproduced provide acknowledgement of source is made or with the Commission's permission. The MNHRC assumes no responsibility, warranty and liability, expressed or implied by the reproduction of this publication done without Commission's permission. Notification of such use is required. All rights reserved.

Published in Myanmar by

Myanmar National Human Rights Commission (MNHRC)

No, 27, 6^{1/2} Miles, Pyay Road,

Hlaing Township,

Yangon Division

Tel : 95- 1654681

Fax : 95- 1654684

www.mnhrc.org.mm

Myanmar National Human Rights Commission
2016 Annual Report
Content

No.		Page
1.	Chairperson's Foreword -----	1
2.	Introduction -----	5
Activities of Human Rights Policy and Legal Division		
3.	Procedures relating to the Commission Law -----	5
4.	Recommendations -----	5
5.	Participation in human rights activities -----	8
Activities of the Human Rights Promotion and Education Division		
6.	Conducting Human Rights Workshops and Trainings -----	10
7.	Training Workshop on Human Rights for Prison Officials -----	10
8.	Human Rights Talks -----	11
9.	Human Rights Lectures at Training Centres of the Defense Services -----	11
10.	Human Rights Trainings conducted at the Central Institute of Public Services ----	12
11.	Pre-employment Training Courses for staff of General Administration Department ----	12
12.	Dissemination of the UDHR in Ethnic Languages -----	13
13.	Establishment of the Resource Center -----	13
Activities of the Human Rights Protection Division		
14.	Reconstitution of the investigation team -----	13
15.	Situation regarding the remaining complaints from 2015 -----	13
16.	Situation concerning complaints in 2016 -----	14
17.	Types of complaints -----	14
18.	Situation concerning action taken on replies received in 2016 -----	16
19.	Situation concerning action taken on remainder of complaints from abroad in 2015 ----	16
20.	Situation concerning action taken on complaints received from abroad in 2016 ----	17
21.	Conciliations -----	18
22.	Field investigations concerning complaints in 2016 -----	18
23.	Inspection of prisons, jails and detention centres -----	22
24.	Inspection of training schools and non-profit centres under the Department of Social Welfare -----	24

(B)

No.		Page
Activities of the International Relations Division		
25.	Responsibilities -----	25
26.	Chairmanship of the Southeast Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF)	25
27.	Cooperation with Asia Pacific Forum (APF) of NHRIs -----	26
28.	Cooperation with Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI) ---	27
29.	Cooperation with Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law (RWI) -----	27
30.	Cooperation with the United Nations Institutions and Non-governmental Organizations --	27
31.	Members of MNHRC attend Meetings and Workshops -----	28
32.	Staff Members attend Trainings, Workshops and Meetings -----	29
33.	Meeting with Local and International Organizations -----	30
34.	Recommendations on International Relations -----	33
Activities of Administration and Finance Division		
35.	Assignments of Duties -----	33
36.	Administrative Matters -----	33
37.	Proposal to open Regional Offices -----	34
38.	Matters relating to staffing of the Commission's Office -----	35
39.	Financial Matters -----	36
40.	Drafting and Implementation of Rules of Procedures -----	36
41.	The utilization of the Commission's Grant -----	36
42.	Implementation of the Pension scheme for staff of the Commission's Office -----	37
43.	Efforts to Induce Commission Staff to join the Social Security System -----	37
Concluding Remarks		
44.	Legal and Policy Matters -----	38
45.	Places of Detention -----	38
46.	Myanmar Police Force -----	39
47.	Prison Department -----	40
48.	Cooperation with Union Level Ministries -----	43
49.	Cooperation by State and Regional Governments -----	44
50.	Future Activities -----	45
51.	Conclusion -----	46

Chairperson's Foreword

In compliance with section 22 (l) under Chapter V on Duties and Powers of the Commission which empowers it to “submit to the President and the Pyidaungsu Hluttaw an annual report on the situation of human rights in Myanmar, the activities and functions of the Commission, with such recommendations as are appropriate”, the Annual Report of the Myanmar National Human Rights Commission (MNHRC) for 2016 was submitted to the President and the Pyidaungsu Hluttaw on 5 July 2017.

The Vice Chairperson of MNHRC reported the Annual Report for 2016 to the Pyidaungsu Hluttaw Session on 21 July 2017. Chairperson of the Commission was out of the country at that time on an official mission.

At the meeting of the Pyidaungsu Hluttaw on 26 July 2017, 20 Members of the Parliament took part in the discussions of the Annual Report giving their views and comments. On 1 August 2017, the Chairperson of the Commission responded to the comments and recommendations made by the Members of the Parliament.

The annual report provides an opportunity to the Commission to present comprehensively the activities undertaken by it during the course of the year for which the report is submitted. The Annual Report for 2016 reflects all the activities of the Five Divisions of the Commission. This year's report, in addition to the mandated activities, also contains the Commission's recommendations, its analysis and evaluation of cooperation from various government ministries.

Among some of the salient features of the work done by the Legal Division, was the recommendation to ratify the ICESCR which the government had earlier signed in July 2015. The Commission also recommended accession to ICCPR and ratification of the ASEAN Convention against Trafficking in Persons especially Women and Children which the government ratified on 16 January 2017.

Regarding the submission of 4th and 5th combined report of the government to CEDAW, the Commission, in addition to giving independent views to the government in its submission of the report, submitted the Commission's own report to the CEDAW Committee containing its views and recommendations.

In order to cater to the emerging interest on the subject of business and human rights and corporate social responsibility, the Commission held workshops on the subject in collaboration with ASEAN-CSR Network and the Commissioners concerned attended regional workshops on business and human rights. The Commission also promoted the staff members to take part in online training course on the subject followed up by face to face meetings.

The Commission continues its promotional activities with unrelenting vigour in 2016. It organized 7 workshops for the Police Force, including workshops in States such as Kayin State, Mon State and Tanintharyi Region. One of the new activities taken up by the

Commission in 2016 in its promotional activities was the holding of workshops for the prison officials at Yangon, Insein Jail and Hton-Bo, Mandalay Prison respectively in collaboration with RWI. The trainees benefitted from the knowledge and expertise of the expert practitioner on the subject engaged by the RWI and also from the group works where the trainees actively participated giving their views, comments and suggestions on matters relating to prisons.

Human rights educational talks were conducted in 20 townships of 5 States. Human rights talks were also given at the National Defense University in Nay Pyi Taw, Military Staff College in Kalaw, Shan State, and Battalion and Company Commander Training Courses at the Myanmar Army Combat Training Schools in Ba Htoo and Ba Yint Naung respectively.

At the Central Institute for Civil Servants in Zee Bin Gyi (Upper Myanmar) and Phaunggyi (Lower Myanmar) the Commission continued to give human rights lectures. These are training courses attended by different levels of government officials ranging from junior, mid-level to senior officials level during 2016. The Commission gave a total of 28 lectures providing basic human rights knowledge to a total of 12207 trainees who attended the training courses at the two aforementioned institutes.

The Commission published the translation of UDHR into 3 languages of Kayin language – SaKaw Kayin, Poe (East) Kayin and Poe (West) Kayin. UDHR translations in Shan, Kachin, Mon languages had been earlier published in addition to translation in Myanmar language which the Commission initially published and had them widely disseminated to the public and to all the stakeholders.

In the protection sector, the Commission was able to install the Data based Computerized Complaint Handling Mechanism with the cooperation of RWI and facilitated by an expert from New Zealand. This will systematize the handling of complaints the Commission has been receiving.

In the protection domain, in addition to daily handling of complaint letters, field investigations and inspections of prisons, detention centres and places of confinement were made. Inquiries were also made into matters concerning alleged violation of human rights by Commission's own initiative in compliance with section 33 of MNHRC Law. Among the 611 complaint letters examined, land confiscation complaints of 274 in total continue to dominate. The Commission teams made several on-site investigations regarding land rights disputes and made recommendations based upon the findings to the authorities concerned to take remedial action.

During 2016, the Commission teams visited 9 prisons, detention centres and places of confinement. The common problem in prisons is the overcrowding of the prisons. The prison visits by the Commission teams and its reports and press statements have generated a lot of interests in prison conditions among the public. The prison authorities have also started to respond to the Commission's recommendations such as commencement of measures to

address the overcrowding of prisons by building second storeys in the halls of some prisons, proposals for budget appropriation for expansion of prisons or to build extensions, transfer of prisoners to less crowded prisons, measures taken to improve health, sanitation and educational requirement, as well as physical, mental and spiritual requirements of the inmates.

In fulfillment of section 22 (e) of the MNHRC Law, the Commission teams during 2016, also visited training schools for children, homes for the aged and institutions for persons with disabilities such as Mary Chapman School for the Deaf and Eden Centre for Disabled Children and submitted its findings and recommendations to the authorities concerned.

With regard to relations with the NHRIs of the sub-region in South East Asia, the Commission had the honour and the privilege of serving as Chairman of the South East Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF) in 2016. The Commission successfully held the 13th Annual Meeting of the SEANF in Nay Pyi Taw from 27-28 September 2016. The meeting discussed pressing and topical matters such as the establishment of the Permanent Secretariat of SEANF, implementation of Sustainable Development Goals (SDGs) of the United Nations, the Rights of Older Persons and the draft SEANF Strategic Plan (2017-2021). The meeting adopted the SEANF Strategic Plan (2017-2021). The SEANF Annual Meeting also issued a Statement on the Rights of Older Persons.

In order to help promote the government in its implementation of the 166 accepted recommendations out of 281 recommendations made by the second cycle of Universal Periodic Review (UPR), the Commission and the Lutheran World Federation jointly organized a workshop entitled "Universal Periodic Review – Myanmar" in Nay Pyi Taw. It was attended by the Parliamentarians, government officials, agencies concerned and Commissioners from the MNHRC. After discussions in small working groups, specific recommendations were made to the government authorities concerned as to how best the accepted recommendations by the government should be implemented in a timely manner.

The progress this year in the work of the Commission is attributable to the unrelenting efforts made by all the Commissioners and staff members and also cooperation extended by the Government Ministries, RWI, CSOs and INGOs concerned. The Commission has made its best efforts despite the challenges, such as office space limitations and procedural difficulties to appoint additional required staff mandated under section 52 of the MNHRC Law to effectively discharge the function of the Commission. I would like to express heartfelt thanks and appreciation to all my colleagues in the Commission for having done a good job.

Win Mra
Chairperson
Myanmar National Human Rights Commission

Myanmar National Human Rights Commission 2016 Annual Report

Introduction:-

1. The Myanmar National Human Rights Commission comprising (11) members was constituted on 24 September 2014 by Order No.23/2014 of the President's Office. Starting from 7 October 2016, the functions of the Commission have been carried out by the following (7) members¹ -

(a)	U Win Mra	Chairman
(b)	U Sit Myaing	Vice Chairman
(c)	U Yu Lwin Aung	Member
(d)	U Nyunt Swe	Member
(e)	Dr. Myint Kyi	Member
(f)	U Khin Maung Lay	Member
(g)	U Soe Phone Myint	Member

2. In order to carry out its mandates under Section (51) of the Commission's Law the Myanmar National Human Rights Commission has formed the following five divisions-

- (a) Human Rights Policy and Legal Division
- (b) Human Rights Promotion and Education Division
- (c) Human Rights Protection Division
- (d) International Relations Division
- (e) Administration and Finance Division

Activities of Human Rights Policy and Legal Division

Procedures relating to the Commission Law

3. The Procedures relating to the Myanmar National Human Rights Commission Law were drafted in coordination with the Union Attorney General's Office under section 70 of the Myanmar National Human Rights Commission Law. The procedures were issued on 1 March 2016 under its Notification No. 3/2016.

Recommendations

4. Upon a request by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement the Myanmar National Human Rights Commission ("Commission") responded to the relevant questions concerning the Commission to be added as additional comments in the fourth and fifth joint report submitted to the United Nations Committee on Elimination of Discrimination against Women on 18 January 2016.

¹ Four Commissioners resigned of their own volition.

5. The recommendation of the Commission was sent to the President's Office, with copies to the Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Home Affairs and the Union Attorney General's Office, on 12 July 2016 to ratify the ASEAN Convention against Human Trafficking, especially Women and Children by Myanmar. It was mentioned in the said recommendation that the Convention highlighted sovereign equality, territorial integrity and non-intervention in the domestic affairs among the ASEAN members States Parties; that Myanmar acceded to the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and its Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime in 2014, and the existing law titled the "The Anti-Trafficking in Persons Law" enacted in 2015. As it was mentioned in the Report on Human Trafficking 2016 issued by the United States Foreign Secretary's Office that the watch list on Myanmar was reduced from grade (2) to grade (3), the Commission recommended that ratifying the Convention would reflect the political will of Myanmar Government.

6. The Commission sent its recommendation on Older Persons Bill to the Speakers of the *Pyidaungsu Hluttaw* (Parliament), *Pyithu Hluttaw* (Lower House), *Amyotha Hluttaw* (Upper house), the Bill Committee of the *Pyidaungsu Hluttaw* (Parliament) and the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement on 22 July 2016. It was mentioned therein that in connection with the definition of parents and grandparents who were required to be supported with maintenance fees under section 2 sub-section (c) of the Bill, there were also relatives or guardians who undertook to care and look after children in addition to parents, and as such, they should also be inserted in the definition so that they would also be entitled to enjoy equal benefits, and that it was seen under section 38 of the Bill that older persons would be able to enjoy the rights of older persons only after obtaining a certificate of older person and accordingly, a suitable provision for obtaining a speedy certificate of older persons should also be included in the Bill.

7. A recommendation to include a member of the Commission in the Myanmar Older Persons Committee was sent to the Speakers of the Parliament, Lower House, Upper House and the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement on 22 July 2016.

8. A recommendation to include a member of the Commission as a representative in the National Committee on the Rights of the Child was sent to the Minister for the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement on 22 July 2016.

9. The Commission sent its recommendation on a Bill relating to the Protection of Privacy and Security of the Citizens to the Speakers of the Parliament, Lower House and Upper House on 19 September 2016. It was recommended that the expression "relevant Ministry, government organization and responsible persons" should be changed to the expression

“relevant Ministry”, and that an express and clear provision should be considered to be included from whom a permit should be obtained. Concerning the word “intelligence” consideration should be given whether it should be amended to “investigation” or “inquiry” as used in the Criminal Procedure Code, and section 15 should be amended according to the legislative drafting format.

10. The Commission sent its recommendations to the President’s Office on 19 September 2016, recommending that Myanmar should ratify the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR).

11. The Commission sent its recommendations to the Ministry of Construction on 19 September 2016, with copies to the Myanmar Construction Entrepreneurs Association, the Myanmar Engineering Society, the Association of Myanmar Architects and the Myanmar Federation of Persons with Disabilities in respect of insertion of suitable provisions in the Myanmar National Building Code to enable persons with disabilities to travel, stay and use easily. It was recommended therein that, as the term “disabled” referred to a person who was suffering from one or more long term physical, visual, speech, hearing, intellectual, psychological, mental, or sensory impairment, whether innate or not, in carrying out constructions and renovations of public buildings, housing, recreation centres, roads, bridges, etc. by the Ministry of Construction, suitable stipulations should be adopted in accordance with publicly accepted universal design to enable all disabled persons to have access, according to the types of disability, without causing barriers to them.

12. The Commission responded to the Central Counter-Terrorism Body by sending its recommendation on 4 November 2016 upon being asked to provide comments on Chapter (17) of the Anti-Terror Law (Draft) from the aspect of relevant procedures of the Commission. It was recommended that rule 61 should be amended by substituting the following expression: “Any person carrying out investigation and taking action for terrorism shall not affect inherent dignity of a human being”; “There shall be guarantee for the enjoyment of equal treatment and other entitled rights in accordance with human rights including equality before the law, right to be heard, right to appeal, and rule of law”.

13. The Commission sent its recommendation to the President’s Office on 30 November 2016 to accede to the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) by Myanmar. It was recommended that the accession to the ICCPR which is one of the international human rights instruments could raise the benefits of the people and have recognition of Myanmar’s political commitment and firm stance concerning human rights in the international arena, and Myanmar’s dignity in the family of nations would be raised further, and accordingly, accession should be made by Myanmar in accordance with paragraph 49 sub-paragraph (2) of the ICCPR.

14. The Commission sent its comments to the Union Government's Office on 28 December 2016, with copies to the Union Civil Service Board, the Parliament and the Legal and Special Issues Assessment Commission, on the inconsistency of provisions for the staff between the State Service Personnel Law and the Commission Law and its Procedures. Suggestion was made that since the Commission is an independent State Institution, its service personnel matters should be dealt with in accordance with the Commission Law and its Procedures.

Participation in human rights activities

15. An official of the Commission's Office, upon an invitation by the Ministry of Foreign Affairs, attended the Workshop on the Protocol on the Rights of the Child on the Involvement of Children in Armed Conflict held in Nay Pyi Taw on 9 March 2016. In addition, upon an invitation by the Ministry of Foreign Affairs, an official of the Commission's Office attended the Workshop on negotiation for preparing to ratify the Protocol on the Rights of the Child on the Involvement of Children in Armed Conflict held in Nay Pyi Taw on 12 July 2016. The Commission sent its recommendation to the Ministry of Foreign Affairs on 24 March 2015, to ratify the said Protocol.

16. An official from the Commission's Office attended the Report Launch and Panel Discussion on Child Labour in Myanmar's Garment Sector, sponsored and held in Yangon by the Business of a Better World (BSR), International Development Research Center and Canada on 20 May 2016. Discussions were made thereat by responsible persons on matters such as situation of child labourers in garment sectors after dropout from schools, earlier child labour and employment due to poverty, lesser access to education due to high costs of education, lesser safety of child labourer in work place.

17. An official from the Commission's Office, upon an invitation by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, attended the 2nd Workshop on preparation of Fourth and Fifth Joint Report to be submitted to the 64th CEDAW Committee meeting, held in Nay Pyi Taw on 9 June 2016. The Workshop was held in preparation to respond on matters concerning women rights at the CEDAW Committee meeting to be held in the United Nations. The Commission held a meeting with the Alliance for Gender Inclusion in the Peace Process (AGIPP), a non-governmental organization, on 19 May 2016 and discussions were made in respect of a report to be submitted to the CEDAW Committee. The Commission submitted its own report to the CEDAW Committee on 8 June 2016.

18. An official from the Commission's Office, upon an invitation by the Ministry of Foreign Affairs, attended the Workshop on the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) held in Nay Pyi Taw on 21 and 22 July 2016 in which the recommendation of the Commission to ratify the ICESCR was highlighted.

19. Three Commissioners attended a Workshop on Teaching of Human Rights Law at University, sponsored by the Commission, SHAPE-SEA, Institute of Human Rights and Peace Studies (IHRP) and Mahidol University, with financial support from Norwegian Center for Human Rights which was held in Yangon from 25 to 27 July 2016.
20. A Forum on Corporate Responsibility and Human Rights: Implementing the UN Guiding Principles, involving people concerned from various levels, sponsored by the Commission, ASEAN-CSR Network and the Republic of the Union of Myanmar Federation of Chamber and Commerce Industry, was held in Yangon on 23 August 2016. In addition, a Workshop on Corporate Responsibility and Human Rights: Implementing the UN Guiding Principles was also held in Yangon on 25 August 2016. The Forum and Workshop focused on the implementation of the United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (Ruggie's Guideline).
21. A Commissioner, upon an invitation by the Social Welfare Department of the Social Welfare, Relief and Resettlement, participated and gave lectures at the Workshop on Women Participation in Social Welfare, Health and Administration (Decision Making Process) held in Hpa-an, Kayin State on 25 August and 26 August 2016. In the Workshop, responsible persons from respective organizations and government departments gave lectures on Human Rights, UN Security Council Resolution 1325 and Women, Peace and Security, Gender Equality, Women and Contraceptive Reproduction, Women and Human Trafficking.
22. An official of the Commission's Office attended the Training on the Establishment of Myanmar Law Information System which was held from 3 October to 7 October 2016, co-sponsored by the Union Attorney General's Office and the Korea International Cooperation Agency (KOICA). The training was held with an aim to have access to Myanmar laws by establishing Myanmar law information system.
23. The International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) was translated from English into Myanmar language and published on 22 December 2016. (The launching ceremony of the translated ICCPR version was held on 20 February 2017 and they were then distributed to the *Pyithu Hluttaw* (Lower House), *Amyotha Hluttaw* (Upper House) and the Ministries.)

Activities of the Human Rights Promotion and Education Division

Conducting Human Rights Workshops and Trainings

24. **Myanmar Police Forces Officers Training Course** – Myanmar National Human Rights Commission with the aim of disseminating human rights knowledge within the Myanmar Police Forces and based on the following eight human rights subjects conducted trainings in four Security Control Offices, Karen State, Mon State and the Taninthayi Region Police Forces. A total of 7 workshops² were conducted in 2016.

- (a) Basis Concepts of Human Rights
- (b) Universal Declaration of Human Rights
- (c) Convention on the Rights of the Child and Child Law
- (d) Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
- (e) The citizens` fundamental rights and duties of the citizens enshrined in the 2008 Constitution
- (f) United Nations Human Rights Mechanisms
- (g) Discussion on Human Rights Views, Conclusions and Abstracts from the Police Manual and Laws
- (h) Establishment of the Myanmar National Human Rights Commission and its activities.

Training Workshop on Human Rights for Prison Officials

25. **Prison Officials** – Myanmar National Human Rights Commission in cooperation with the resource person from RWI, Mr. Glenn James Ross conducted the training course for prison officials from (Lower Myanmar) in Yangon on December 12-13, 2016 and for prison officials from (Upper Myanmar) in Mandalay on December 15-16, 2016. The training course was based on 9 human rights subjects and aims at disseminating the knowledge within the prison departments through the officers attending the training course. Each training course was attended by 50 prison officials.

- (a) Basis Concept of Human Rights
- (b) Universal Declaration of Human Rights
- (c) Convention on the Rights of the Child
- (d) Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
- (e) Prison Act and the comparison of the Prison Manual with sections from the Constitution and International Human Rights norms
- (f) Discussions on the findings during prison visits

² Annexure (A)

- (g) Establishment of the Myanmar National Human Rights Commission and its activities
- (h) Standards and guidelines
- (i) Basic prisoners' needs

Human Rights Talks

26. To raise awareness of the public at large on human rights knowledge, human rights talks were held in 20 townships in 5 States.³

Human Rights Lectures at Training Centres of the Defense Services

27. National Defense College

The Vice-chair of the Commission gave lectures at the National Defense University Training Course No. 15 held on 9 August 2016.

28. Staff College

- (a) The Chairman of the Commission accompanied by a member of the Commission gave lecture at training course No. 63 at the Staff College on 18 February 2016.
- (b) A member of the Commission gave lectures at training course No. 64 of the Staff College on 13 October 2016.

29. Combat Training Schools (Myanmar Army) ⁴

- (a) The Vice-chair of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 79 and the Company Commander Training No. 190 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Htoo) on 29 March 2016.
- (b) A member of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 39 and the Company Commander Training Course No. 46 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Yint Naung) on 29 March 2016.
- (c) A member of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 80 and the Company Commander Training Course No. 191 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Htoo) on 1 August 2016.
- (d) The Vice-chair of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 40 and the Company Commander Training Course No. 47 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Yint Naung) on 2 August 2016.

³ Annexure (B)

⁴ Annexure (C)

- (e) The Vice-chair of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 81 and the Company Commander Training Course No. 192 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Htoo) on 21 November 2016.
- (f) The Vice-chair of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 41 and the Company Commander Training Course No. 48 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Yint Naung) on 28 November 2016.

Human Rights Trainings conducted at the Central Institute of Public Services

30. The Myanmar National Human Rights Commission has given Lectures on subjects related to Human Rights at the following trainings conducted by the Central Institute of Public Services (Phaunggyi) and the Central Institute of Public Services (Upper Myanmar). Total of (12207) trainees have attended the Lectures given by MNHRC. ⁵

(a) Training Course for Heads of Government Departments -	Once
(b) Training Course for Heads for High Level Government officials	Once
(c) Training Course for Heads for Mid- Level Government officials	(6) times
(d) Basic Level Training course for officers	(5) times
(e) Basic Level Training course for Junior officers	Twice
(f) Basic Level Training course for pre-appointee officers	(5) times
(g) Basic Training Course for clerical Staff	Once
(h) Special Refresher course for Basic Education Level teachers	Twice
(i) Special Refresher course for teachers of Universities And Colleges	Twice
(j) Special Refresher course for Police officers	Once
Total	(28) times

Pre-employment Training Courses for staff of General Administration Department

31. A member of the Commission gave lectures at the following training courses held at Administrative Development School of the General Administrative Department (Mingalardon).

- (a) The Pre-employment training course No. 1/2016 for Administrative Personnel Grade (4) held on 12 July 2016.
- (b) The Pre-employment training course No. 2/2016 for Administrative Personnel Grade (4) held on 14 September 2016.
- (c) The Pre-employment training course No. 3/2016 for Administrative Personnel Grade (4) held on 2 November 2016.

⁵ Annexure (D-1), (D-2)

Dissemination of the UDHR in Ethnic Languages

32. With the view to raise awareness of human rights knowledge among the ethnic people, the Myanmar National Human Rights Commission translated the UDHR into the Kachin, Mon and Shan languages. The first publication of 3,000 copies each was distributed in 2015. The second publication of the Kachin, Mon and Shan languages of 10,000 copies each were distributed in 2016. In addition, translation works have been carried out in the Zakaw Kayin language, Poe (East) Kayin language and Poe (West) Kayin language and was printed on 28 October 2016.

Remark: The soft launching ceremony of the translated copies in the 3 Kayin languages was held on 6 January 2017 in the Commission's Function Room.

Establishment of the Resource Center

33. As a measure for the Commission staffs to pursue, study and for easy references, a resource center has been established at the office of the Myanmar National Human Rights Commission. In addition to the human rights publications donated by RWI, reference books, dictionaries, law books and journals have also been purchased by the Commission and as of December 2016 there are 1,289 books in Myanmar language, 675 books in the English languages for a total of 1,964 books. Of these, 800 books have been converted into electronic books.

34. News regarding human rights promotion and education activities, human rights protection and the statements issued by the Commission on the basis of necessity are uploaded on the Myanmar National Human Rights Commission website www.mnhrc.org.mm for perusal by the public on a timely basis.

Activities of the Human Rights Protection Division

Reconstitution of the investigation team

35. Subsequent to the voluntary resignation of the 3 Commissioners responsible for human rights protection matters permitted by the President's Office notification, a new team was formed with Commissioners U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Ky by the Commission's Special Plenary Meeting (No. 10/2016) on 7 October 2016. Commissioner U Soe Phone Myint is to act as legal advisor on matters requiring legal opinion.

Situation regarding the remaining complaints from 2015

36. The complaint examination team during the meetings in January 2016 examined 304 remaining complaints from 2015 and transmitted 108 cases to the government departments concerned after examination them. The necessary supporting papers had to be requested on 19 complaints. Concerning 36 complaints, in accordance with Section 32(c) of the

Commission Law, suggestions were made to the complainants to pursue more appropriate channels of complaints. 148 letters of complaints were put on record as they did not fall within the remit of the Commission's responsibility. On one case, both the complainant and the respondent were summoned before the Commission in a process of conciliation. It was found out that their testimonies were not in keeping with the complaints. Two cases were withdrawn in accordance with the wishes of the complainants.

Situation concerning complaints in 2016

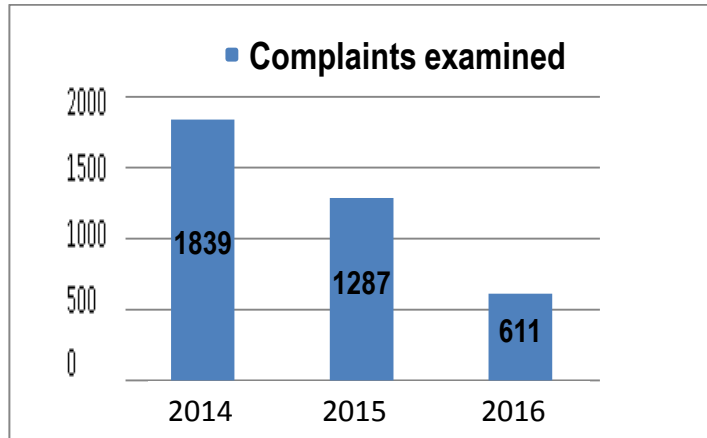
37. The Protection Division received 1021 letters of complaints in 2016. On examination of these letters of complaints it was found out that 400 of them did not concern human rights matters. They were put on record. The Complaint Handling Team held 94 meetings to examine 611 letters of complaints and 311 cases were transmitted to the government departments concerned.⁶ 12 among them, supporting documents for the complaints had to be requested on 40 complaints. For 144 letters of complaints, in accordance with Section 32 (c) of the Law, advice was given to pursue more appropriate channels of complaint. Concerning 4 complaints, both the parties to the complaints were summoned before the Commission for further questioning and two cases were forwarded to the Ministry concerned. One case was advised to pursue a more appropriate way of settling the case and the remaining case was resolved through conciliation. Concerning 6 cases (one case from 2015 and 5 cases from 2016) field investigations were conducted. Three cases were closed in accordance with the desire of complainants and 104 cases were put on record.

Types of complaints

No.	Subject	2014	2015	2016	Total
1	Land confiscation cases	944	626	274	1844
2	Cases concerning legal matters	166	141	80	387
3	Cases concerning government officials	147	92	36	275
4	Police cases	86	73	43	202
5	Cases concerning township/ village administrative officials	96	53	24	173
6	Cases concerning financial matters	44	36	25	105
7	Municipal	42	44	15	101
8	Women/ Labour/ Religious matters	27	44	19	90
9	Terrorism/ prisons/ trafficking	32	13	15	60
10	Others	255	165	80	500
	Total	1839	1287	611	3737

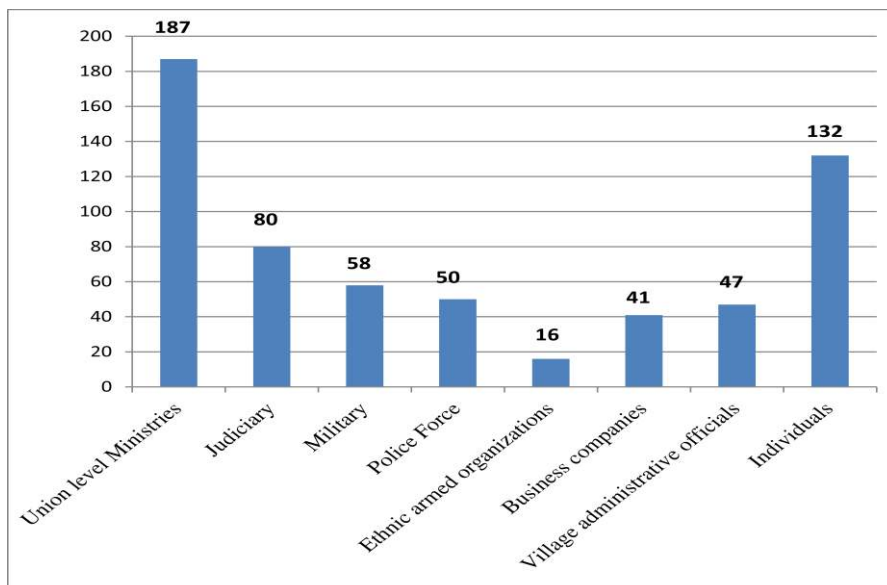
⁶ Annexure (E)

38. Between 2014 and 2016, 3737 complaints were examined. 1844 cases concern land confiscation issues representing 49.34% of the cases examined within 3 years. There were 387 cases concerning legal matters representing the second largest category of complaints received. It represents 10.35% of the complaints within 3 years time. 275 cases concern government officials representing 7.36%. 202 cases concern police cases and represents 5.4%.

39. On studying the number of complaints received in the past three years, in 2014 the complaints received was 1839; in 2015, it was 1287 and in 2016 it was 611. It may be seen that it has declined in 2016. The reason why the number of complaints dropped is due to the change of mechanism in handling complaints. The complaints were first examined to find out whether they were eligible to be considered as complaints or not in compliance with the mechanism and only eligible complaints were considered by the complaint handling meeting and they numbered 611. On studying the 611 cases, 187 cases concern Union level Ministries and States and Regional governments; 80 cases concern legal matters; 58 complaints concern the military; 50 concerns the police force; 47 concerns village administrative officials; 41 concerns business companies; 16 concerns ethnic armed organizations and 132 complaints concern individuals.

Complaints concerning organizations

40. On cases concerning land confiscation, the Commission received 274 complaints. Out of that, 28 complaints concern complaints against local administrative officials of wards and villages of States and Regional governments concerned. 35 complaints were lodged because of dissatisfaction with Union Government Ministries; 38 cases concern land confiscation by the military; 26 complaints concern allegations of land confiscation that were made by companies and enterprises in collaboration with government officials concerned; 9 complaints concern allegation of land confiscation by ethnic armed groups who have made agreement with government for peace; 2 complaints concern land confiscation by civil society groups; 65 cases concern complaints between individuals and one complaint concerns land confiscation by USDP.⁷

41. 80 complaints were received concerning legal matters. Out of 50 complaints before the court, 9 cases concern unsatisfactory conduct of the court. Out of 30 cases on which court decisions have been made, 4 complaints were lodged because of the unsatisfactory manner in which judgments were made. One case concerns unsatisfactory decision of the court and conduct of the police force; another case concerns a complaint on actions taken by lawyers.

Situation concerning action taken on replies received in 2016

42. A total of 456 replies were received in 2016 from the Union Government Office and State and Regional government offices concerned.⁸ Among them 291 replies concerned complaints before 2016 and 165 replies are responses to complaints received in 2016. Among them 45 had to be sent back as they were not complete.⁹ 335 replies from the departments concerned were forwarded to the complainants. 16 complaints that were directly addressed to the higher departments and sent as copies to the Commission for information were put on record.

Situation concerning action taken on remainder of complaints from abroad in 2015

43. The remaining letters of complaints numbering 820 from 2015 were examined in January 2016 and 137 of them were transmitted to the departments concerned. Among the 820 letters of complaints 186 concern Ma Chaw Sandi Tun against whom action was taken under Section 66(d); 122 letters of complaints concern four persons, including Maung Naing Zaw Kyi Win, for involvement in demonstrations to demand more wages for workers in Shwe Pyi Tha industrial zone; 86 letters concern Ko Nanda Sit Aung, leader of Letpadan students; 79 letters concern Patrick Khunjali who was arrested for publication of photographs in defamation of the military in the social network; 76 letters concern student leader from Letpadan Ma Phyo Phyo Aung and Ko Lin Htet Naing; 70 letters concern Naw Ohn Hla and 7

⁷ Annexure (F)

⁸ Annexure (G)

⁹ Annexure (H)

persons who took part in the demonstrations in connection with the death of Daw Khin Win in Letpadaung Copper Mine issue; 62 letters concern four demonstrations including Ko Thein Aung Myint from Movement for Democratic Current Force (MDCF); 40 letters concern Ko Htin Kyaw and Ko Naung Naung; 27 letters concern 4 persons including Ko Lu Maw Naing from Unity Journal; 24 letters concern Dr. Mya Nu Khaing; 8 letters concern Ko Htin Lin Oo who was arrested for using sacrilege language against Buddhism at the literary discussions held in Chaung Oo township. These are letter campaigns. For addressing an issue, many letters of complaints on the same issue are sent, multiplying the numbers. These letters were forwarded to the departments concerned and the replies received from these departments concerned on action taken were sent back to the complaints for information. 876 letters received at the Commission for information were put on record.

Situation concerning action taken on complaints received from abroad in 2016

44. Letters of complaints in 2016 include letters concerning arrests and detention of human rights activists from Myanmar from organizations such as the Amnesty International and campaign letters received from abroad. 1274 letters of complaints were received in 2016. Among them 751 letters concern student leader from Letpadan Ma Phyo Phyo Aung and Ko Lin Htet Naing; 283 letters concern Ma Chaw Sandi Tun arrested under Section 66 (d); 115 letters concern U Gambiya (a) U Nyi Nyi Lwin, arrested under Immigration Act, Section 12 (1); 55 letters concern four persons, including Ko Lu Maw Naing, from the Unity Journal; 30 letters concern Dr. Myat Nu Khine; 8 letters concern Patrick Khunjali arrested for defamation of the military; 12 letters concern Ko Htin Kyaw; 3 letters concern Ko Kyaw Ko Ko, Letpadan student leader; 13 letters concern 15 demonstrators from Veneer Plywood Myanmar Private Ltd. These are letter campaigns for which many letters are sent for a single issue. The Commission received three complaint letters where each letter addresses a single issue. 48 complaints were forwarded to the departments concerned. Inquiries were made on 875 letters. Replies received from the departments concerned were forwarded to complainants who provided e-mail address. 351 letters were put on record.

- Remarks**(1) For those who were released from among the list included in the above complaint letters, information was forwarded to the Amnesty International and the organizations which sent the complaints.¹⁰
- (2) Action taken to enable some prisoners to enjoy human rights in the prisons were also informed to the Amnesty International and organizations which sent the complaints.¹¹

¹⁰ Annexure (I)

¹¹ Annexure (J)

Conciliations

45. The following conciliations were made in 2016:-

- (a) In the case of a complaint concerning application to obtain the land grant the complainant was invited to the Commission on 3-5-2016 and at his request Yangon Municipal Committee was informed to take into consideration the complainant's application. By letter dated 19-10-2016, Yangon Municipal Committee had informed the matter to the land management and city planning department.

Remarks: On 24-3-2017, at the request of Yangon Municipal Committee files on the case were forwarded to the Committee.

- (b) Regarding the alleged complaint that the military had confiscated the complainant's land, consultations were made with the complainant, a letter was sent to the Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation to look into the situation.

Remarks: A response from the Ministry concerned had not been received till the time of this report writing. A reminder was sent on 25-4-2017.

- (c) Regarding a complaint of forced retirement from work before completion of the work agreement and non-receipt of full payment, the complainant was advised, after meeting with him on 8-7-2016, that since problems arising out of business affairs did not directly fall within the remit of the Commission, to pursue a legal course of action or to find a solution through mutual consultations between the two parties concerned.

- (d) Regarding a complaint that the two domestic workers at the house of the owner of Ava House tailoring shop situated at 40th street, upper block, No 268, Yangon, ground floor, had been subjected to daily treatment of torture, the two parties concerned to the problem were invited to the Commission office on 15-9-2016 and conciliation was made through a meeting with responsible persons.

Remarks (1) After consultations with the two parties concerned, in accordance with their own volition, settlement through compensation for loss and suffering was made at the Kyauktatah township's General Administration Department.

(2) In connection with the case, four Commissioners resigned of their own volition.

Field investigations concerning complaints in 2016

46. The following field investigations were conducted on complaints in 2016:-

- (a) On receipt of a complaint that workers had been subjected to unjust cruel treatment, on 26-2-2016 the Commission investigation team made on site investigations at the

steel factory at Myaung TaKa Industrial Zone in Hmawbi township, Yangon region. A report on the findings of the investigation and the following recommendations were sent to the Ministry and organizations concerned:-

- (1) Working hours should not exceed 8 hours a day. Fixed overtime should be paid for work in excess of 8 hours.
- (2) Employers should find a solution through consultation with workers and labour organizations.
- (3) Health facilities should be accorded to workers.
- (4) Measures should be taken for safety in the factory.

Remarks: According to the Global News Light of Myanmar news report of 3-5-2016, officials from Yangon Region Labour department concerned made field inspection to find out whether the recommendations from the Commission were implemented.

- (b) Regarding the complaint that the officials concerned are violating the existing law, the Commission met and consulted with (11) complainants, including U Myint Soe, and a field investigation was made on 5-5-2016 at Thein Zayat village-tract, Kyaikhto township, Thahton District, Mon State. The following recommendations were made based on findings of the investigation to the Union Attorney General, Ministry of Home Affairs and the State Government of Mon State:-

- (1) Mon State government to form a land allocation committee to look into the issue of the disputed lands; to establish clear policies on land allocation and to allocate land in a transparent manner (with regard to the above recommendation, no response was received from the departments concerned)
- (2) For the prevalence of Law and order, peace and tranquility in the disputed land area, Kyaikhto township court should give priority consideration to the cases under examination
- (3) Kyaikhto police force should investigate into the cases which had been opened at the police station and measures should be taken to take legal action against those who violated the law.

Remarks: With the exception of the recommendation one, developments with regard to implementary of the recommendations had been reported back to the Commission.¹²

¹² Annexure (K)

- (c) With regard to the allegation that two innocent villagers had been shot at with a gun from a military official, the Commission met with the complainant U Jimmy at the Commission Office on 12-5-2016. The Commission made a field investigation at the site of the alleged incident at Magyichaungwa village, Khawzar, Ye township, Mon State, and the findings were sent to the Ministry of Defence. The Ministry of Defence replied that action had been taken by the military court against the military official who fired the gun shot, and a sentence had been passed to expel him from the army and to serve a 3 years prison term with hard labour in a prison for civilians.
- (d) The Commission visited Thayethmein village in Waw township, Bago Region, on 28-6-2016 to investigate the problem of conflict between the two religious communities. The Commission's news releases on the findings of the investigation were posted in the Commission website and the following recommendations were also sent to the President's Office, Ministry of Home Affairs and the State Government of Bago Region:-
- (1) To develop a culture of respect for minority rights just as respecting the rights of the majority and for the prevalence of justice, freedom and equality.
 - (2) To avoid hate speech including use of social media and all forms of instigation that can damage friendship between individuals and cause mistrust and misunderstanding.
 - (3) To take legal action against the offenders.
 - (4) Peaceful co-existence between the communities should be promoted by meetings through the establishment of organizations for unity of all religions and all ethnic groups up to the village levels.

Remarks: Development of action taken on the above recommendations were reported back to the Commission from the departments concerned.¹³

- (e) The Commission team investigated the land dispute problem by visiting the place of the problem from 13-16 December 2016 at No (4/5/6) Kyar Kan Pauk, Laputta township, Laputta District, Ayeyarwaddy Region. The findings and the following recommendations were submitted to the President's Office, Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation and the State government of Ayeyarwaddy Region:-
- (1) To expeditiously abrogate (4299.69) acres of land designated as "forest reserve"
 - (2) To abrogate Shwe Kyun Tha as "forest reserve"

¹³ Annexure (L)

- (3) After abrogation of the above land designated as “forest reserve”, to distribute them equitably to the farmers from the region
- (4) To take full responsibility for security on Shwe Kyun Tha island to prevent re-occurrence of activities in violation of the law
- (5) To expose and take effective action against irresponsible officials
- (6) To allow farmers to harvest the paddy fields while at the same time taking legal action against those farmers who failed to abide by the law
- (7) To make systematic plans to distribute the harvested paddy equitably to the farmers who had originally cultivated them.

Remarks:

- The President’s Office sent instructions to the Ministry of Home Affairs, Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation, Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation and the State government of Ayeyarwaddy Region to take action based on the recommendations from the Commission.
 - On 17-2-2017 the Commission sent a letter to the above mentioned Ministries to inform the Commission as to the progress in implementing the recommendations of the Commission.
 - The Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation replied on 13-3-2017 that they would abrogate 2034.67 acres from the land designated as “forest reserve”. Reminders were sent to other Ministries which had not given response.
 - Since no reply had been received till the moment of this report writing, on 2-5-2017 reminders were sent to the Ministry of Home Affairs, Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation and the State government of Ayeyarwaddy Region.
- (f) In response to the request made by the Pyithu Hluttaw to investigate the alleged violations of human rights on Maung Moe Win of Phyaute Seik Pin village, Kontangyi Group, Nyaung Oo township, Mandalay Region, by the foreman in charge of the road construction, the Commission investigation team visited the scene of alleged violations. The following findings and recommendations were submitted to the President’s Office and the Pyithu Hluttaw:-
- (1) To take action in accordance with the Law against those who did not provide meals, drinking water and keeping the victim outside the house, and to provide social remedy to the victim
 - (2) As five toes of the right foot of the victim had to be cut off, to give compensation in accordance with Law governing workers

- (3) To take measures for the victim to have all the wages which he had not received since October 2012
- (4) To take necessary action against police officer in charge from Mong-Hsu Police Station and a staff member

Remarks:

- The President's Office instructed the Ministry of Home Affairs, the Ministry of Labour, Immigration and Population and State government of Mandalay Region on 11-1-2017 to take necessary action of the recommendations of the Commission.
- On 17-2-2017 the Commission requested the aforementioned Ministries to report the Commission on the progress of action taken on the Commission's recommendations.
- The Ministry of Labour, Immigration and Population had replied that labour compensation and social support totaling 170,000 Kyats and labour wages of 3,111,660 Kyats had been given to the victim Maung Moe Win.
- Mandalay Region government on 21-3-2017 replied that since the problem took place in Shan State, it should be taken up by the State government and that with regard to obtaining of Maung Moe Win's labour wages, coordination had been done between labour relations department of Mandalay Region government and departments concerned in the Shan State.
- The Commission on 26-4-2017 requested the Shan State government to inform the Commission as to the progress in the matter.

Inspection of prisons, jails and detention centres

47. The following prisons, detention centres, and places of confinements were inspected during 2016:-

- (a) Prison and police detention centre in Khamti, Sagaing Region from 17-19 February 2016. Recommendations were sent to the Ministry of Home Affairs and news release was also posted in the Commission's website for public information.¹⁴
- (b) Prison, court detention centre, police detention centre and guard ward from 9-11 March 2016 in Loi-Kaw, Kayah State. Recommendations were sent to the Ministry of Home Affairs and news release was also posted for public information.¹⁵

¹⁴ Annexure (M)

¹⁵ Annexure (N)

- (c) Prison, police detention centre, guard ward, court detention centre in Myit Kyina, Kachin State from 28-31 March 2016. The recommendations were sent to the Ministry of Home Affairs and news release was also posted for public information.¹⁶
- (d) Prison, police detention centre, guard ward, court detention centre in Taunggyi, Nyaung-Shwe and Yat-Saut, Shan State, from 23-27 May 2016. Recommendations were sent to Ministry of Home Affairs and news release was also posted for public information.¹⁷
- (e) Taung-Ngu prison in Bago Region, a quarry, police detention centre, guard ward, court detention centre and detention centres from 20-23 June 2016. Recommendations were sent to the Ministry of Home Affairs, Ministry of Social Welfare and news release was also posted for public information.¹⁸
- (f) Katha prison in Sagaing region from 15-16 August 2016 at the request of the representative of Pyithu Hluttaw for Katha Constituency. Recommendations were sent to the Ministry of Home Affairs. Information was also provided to the President's Office, Pyithu Hluttaw and Amyotha Hluttaw. A news release was also posted for public information.¹⁹
- (g) Prison in Shwe Bo township, Bago Region on 18-8-2016. Recommendations were sent to the Ministry of Home Affairs and news release was also posted for public information.²⁰
- (h) IKaLaung agriculture and livestock breeding centre in Taik-Kyi township, Yangon Region on 14-9-2016, police detention centre and court detention centre in Hmawbi, Htauk-Kyant, in Mingalardon township on 16-9-2016. Findings of the inspections were posted in a news release for public information.²¹
- (i) Myingyan prison, Mandalay Region on 13-10-2016 in response to a complaint from AAPP. Recommendations were sent to the Ministry of Home Affairs and news release was also posted for public information.²²

Remarks: To find out the progress of implementation of the Commission's recommendations, Myingyan prison was again inspected on 12-1-2017.

¹⁶ Annexure (O)

¹⁷ Annexure (P)

¹⁸ Annexure (Q)

¹⁹ Annexure (R)

²⁰ Annexure (S)

²¹ Annexure (T)

²² Annexure (U)

Inspection of training schools and non-profit centres under the Department of Social Welfare

48. In accordance with section 22 (e) of the MNHRC Law, the following inspections were made on training schools and non-profit centres under the Department of Social Welfare. The findings and recommendations were sent to the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, Social Welfare department and the schools concerned:-

- (a) The Commission Vice Chair and a member of the Commission and staff members inspected the youth training school at Kyaik-Wine, Mayangon township on 4-5-2016.
- (b) The Commission Vice Chair and a member of the Commission and staff members inspected Malikha girls training school on 6-5-2016.
- (c) On 10-5-2016 the Commission Vice Chair, a Commissioner and staff members inspected Myittayaungchi, non-profit Youth Development Centre (Thanlyin)
- (d) On 12-5-2016 the Commission Vice Chair, a Commissioner and staff members inspected Myanmar Pyi Chitchin Myitta, non-profit Youth Development Centre.
- (e) On 23-5-2016 the Commission Vice Chair and staff members inspected the home for the aged for the nuns in Kandaw Galay.
- (f) On 24-5-2016 the Vice Chair and staff members inspected the day-time care centre for the aged under the Social Welfare department.
- (g) On 13-6-2016, the Commission Vice Chair and staff members inspected the Blind School in Kyimyin Taing.
- (h) On 14-6-2016, the Commission Vice Chair and staff members inspected the Mary Chapman School for Deaf.
- (i) On 15-6-2016, the Commission Vice Chair and staff members inspected the Eden Centre for Disable Children
- (j) On 5-7-2016 the Commission Vice Chair and staff members inspected the School for Deaf Children (Mandalay) and held discussion with teachers, deaf students and members of the deaf association.
- (k) On 6-12-2016 the Commission Vice Chair and staff members inspected the Mary Chapman School for Deaf and studied and examined the use of sign language in news broadcasting.

Activities of the International Relations Division

Responsibilities

49. The International Relations Division has been carrying out the activities related to the United Nations Human Rights mechanism including Universal Periodic Review. It has also been carrying out the responsibilities relating to international relations such as cooperating with national, regional and international institutions.

Chairmanship of the Southeast Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF)

50. The Myanmar National Human Rights Commission (MNHRC) is a full-fledged member of the Southeast Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF) and held the Chairmanship of the Forum in 2016. Under the Chairmanship of the MNHRC, the SEANF held two Technical Working Group (TWG) Meetings, two special meetings, a seminar on NHRI's relations with Legislature, Executive and Judiciary and Annual Meeting of SEANF.

(a) First Technical Working Group Meeting of SEANF

The First Technical Working Group Meeting of SEANF was held at the MNHRC in Yangon from 27 to 28 January 2016. The meeting was attended by the delegations of National Human Rights Institutions from Indonesia, Malaysia, Myanmar, the Philippines and Thailand. Timor Leste did not attend the meeting. At the meeting, the Forum Members widely discussed on human rights matters including the establishment of a Permanent Secretariat of SEANF, initial work of drafting the SEANF Strategic Plan (2017-2021), implementation of Sustainable Development Goals of the United Nations, the Rights of Older Persons and ASEAN Convention against Trafficking in Persons especially Women and Children, among others.

(b) Second Technical Working Group Meeting of SEANF

The Second Technical Working Group Meeting of SEANF was held at the MNHRC in Yangon from 2 to 3 June 2016 and was attended by the delegations of National Human Rights Institutions from Indonesia, Malaysia, Myanmar, the Philippines, Thailand and Timor Leste. The meeting widely discussed on the human rights matters including the establishment of a Permanent Secretariat of SEANF, the draft of the SEANF Strategic Plan (2017-2021), implementation of Sustainable Development Goals of the United Nations, the Rights of Older Persons, ASEAN Convention against Trafficking in Persons especially Women and Children and Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI).

(c) **Special Meetings of SEANF**

Under the Chairmanship of the MNHRC, the SEANF held two special meetings. The First Special Meeting was held at MNHRC in Yangon on 1 June 2016 and drafted the SEANF Strategic Plan (2017-2021). The Second Special Meeting was held at the Indonesian National Commission on Human Rights (Komnas HAM) in Jakarta and discussed on the establishment of Permanent Secretariat of SEANF.

(d) **Seminar on NHRI's relations with Legislature, Executive and Judiciary**

The Seminar on NHRI's relations with Legislature, Executive and Judiciary was held at Grand Amara Hotel, Nay Pyi Taw in the morning of 27 September 2016. It was attended by Chairmen, members and staff members of the SEANF members and discussed on the NHRI's Relations with Legislature, Executive and Judiciary.

(e) **13th Annual Meeting of the South East Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF)**

The 13th Annual Meeting of SEANF was held at Grand Amara Hotel in Nay Pyi Taw on 27-28 September 2016. At the meeting, the representatives of SEANF members discussed on the Establishment of the Permanent Secretariat of the SEANF, the implementation of Sustainable Development Goals (SDGs) of the United Nations, the Rights of Older Persons and draft SEANF Strategic Plan (2017-2021). The SEANF Strategic Plan (2017-2021) was adopted at the meeting. At the end of the meeting, SEANF issued a Statement on the Rights of Older Persons which includes the promotion and protection of the rights of older persons. The most frequently mentioned rights concerning older persons are the right to social protection, care, an adequate standard of living, equality and non-discrimination, dignity and integrity. Afterwards, the MNHRC handed over the Chairmanship of the SEANF for 2017 to the Commission on Human Rights of the Philippines.

Cooperation with Asia Pacific Forum (APF) of NHRIs

51. As MNHRC is an Associate-Member of the Asia Pacific Forum (APF), which was formed by the NHRIs in Asia Pacific region, it has actively participated in the meetings and workshops held by APF. MNHRC Chairman U Win Mra and Member U Nyunt Swe, attended the 21st Annual Meeting of APF held in Bangkok, Thailand from 26 to 27 October 2016. At the meeting, APF members discussed on the activities on the abolition of death penalty in the countries of Asia Pacific region, which was mentioned in the Advisory Council of Jurist's report. They have agreed to implement the recommendations in the report. Moreover, the applications of Bahrain National Human Rights Institution and Iraq National Human Rights

Commission to join APF as associate-members were accepted. The Forum encouraged the participation of regional NHRIs in the United Nations General Assembly in order to raise the role of NHRIs.

Cooperation with Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI)

52. After having established the MNHRC in accordance with legislation on 24 September 2014, the Commission submitted its application for accreditation to the International Coordinating Committee (ICC) established by the United Nations, in March 2015. The Sub-Committee on Accreditation (under ICC) accredited the MNHRC with “B” status on 16 November 2015. The Bureau Meeting of ICC held in January 2016 accepted the MNHRC as a member of ICC with “B” status. The report of Sub-Committee on Accreditation stated as follows:-

“The SCA welcomes the establishment of the NHRC in law. It commends the NHRC for its continuing efforts to promote human rights despite the challenging context in which it operates, noting in particular the NHRC coordinating program to educate key stakeholders in the application of human rights.”

53. The 29th session of ICC General Meeting took place from 21 to 23 March 2016 in Geneva, Switzerland. The MNHRC representatives attended the meeting for the first time. The concluding statement was adopted by the conference with discussions and recommendations concerning the human rights challenges resulting from the conflicts; massive displacement; and intolerance, racism and xenophobia. At that meeting, the name of International Coordinating Committee of National Institutions for the Promotion and Protection of Human Rights (ICC) was changed to Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI).

Cooperation with Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law (RWI)

54. The MNHRC carried out its activities on human rights promotion and capacity building of its staff members in cooperation with the Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law (RWI) in accordance with the annual Work Plan drawn up by the two institutions. Besides, to improve the complaint handling system of the Commission, database computerized system was installed with the support of RWI. Under the Work Plan, two Commissioners and three staff members visited the Human Rights Commission of Malaysia (SUHAKAM) to learn their best practices in human rights protection, from 21 to 25 November 2016.

Cooperation with the United Nations Institutions and Non-governmental Organizations

55. MNHRC held the Workshop on Minorities Rights at Grand Amara Hotel, Nay Pyi Taw from 14 to 15 June 2016. Parliamentarians, Government Officials, Commissioners and experts

from OHCHR and International Court of Justice (ICJ) attended the workshop. The workshop was held with the aim of strengthening the knowledge on International Human Rights norms and standards relating to minorities rights.

56. Under the Universal Periodic Review (UPR), situation of human rights in Myanmar was reviewed by the Working Group Meeting of Human Rights Council in November 2015. At the thirty-first session of the Human Rights Council Meeting held in March 2016, (281) recommendations in total were made and (166) recommendations were accepted by the Government of Myanmar. In a way of engaging with the Government in implementing the accepted recommendations, the Commission and the Lutheran World Federation (Myanmar) jointly organized the workshop entitled “Universal Periodic Review – Myanmar” in Nay Pyi Taw from 9 to 10 August 2016. Parliamentarians, Officials from Government agencies concerned and Commissioners of MNHRC attended the workshop and the accepted recommendations were discussed in small working groups.

Members of MNHRC attend Meetings and Workshops

57. With the aim of learning the best practices of promotion and protection of human rights, Members of the MNHRC attended meetings and workshops and visited other NHRIs and institutions in 2016 as follows:-

- (a) A member of the MNHRC participated in the Regional Follow-up Training Program on UNSCR 1325: Women, Peace and Security which was held in Phnom Penh, Cambodia from 25 January to 5 February 2016.
- (b) A member of the MNHRC participated in the Regional Consultation on Promoting and Protecting the Rights of Lesbians, Bisexual Women, Transgender and Intersex Persons in Southeast Asia which was held in Bangkok, Thailand from 29 February to 1 March 2016.
- (c) A member of the MNHRC participated in the Regional Consultative Campaign Meeting for Civil Society Organizations (CSOs) on the Abolition of Death Penalty in ASEAN which was held in Jakarta, Indonesia from 22 to 23 April 2016.
- (d) A member of the MNHRC participated in the 1st SHAPE-SEA Education Committee Meeting which was held in Bangkok, Thailand on 2 May 2016.
- (e) A member of the MNHRC participated in the Meeting on NHRIs and Conflict which was held in Bangkok, Thailand from 2 to 3 May 2016.
- (f) A member of the MNHRC participated in the Myanmar National Training Programme, UNSCR 1325, Women, Peace and Security Training which was held in Stockholm, Sweden from 9 to 27 May 2016.
- (g) A member of the MNHRC participated in the World Congress on the Death Penalty which was held in Oslo, Norway from 21 to 23 June 2016.

- (h) Chairman and Vice Chairman participated in the 2nd AICHR Regional Dialogue on the Mainstreaming of the Rights of Persons with Disabilities in the ASEAN Community which was held in Chiang Mai, Thailand from 29 June to 1 July 2016.
- (i) A member of the MNHRC participated in the Regional Blended Learning Course on Human Rights and the Environment which was held in Bangkok, Thailand from 11 to 15 July 2016.
- (j) A member of the MNHRC participated in the Conference on Corporate Governance and Responsibility; Theory Meets Practice which was held in Singapore from 20 to 22 July 2016.
- (k) A member of the MNHRC participated in the NIRAS's Regional Follow-up Training (UNSCR 1325) which was held in Phnom Penh, Cambodia from 30 October to 11 November 2016.
- (l) A member of the MNHRC participated in the 6th Regional Conference on Human Rights and Agribusiness in South East Asia which was held in Sabah, Malaysia from 3 to 4 November 2016.
- (m) A member of the MNHRC participated in the AICHR Seminar on Promoting CSR and Human Rights in ASEAN which was held in Singapore from 3 to 4 November 2016.
- (n) Vice Chairman participated in the Roundtable Discussion (RTD) with the ASEAN Sectorial Bodies, Mechanisms and NHRIs to create a Comprehensive Agenda for Children which was held in Manila, Philippine from 14 to 15 November 2016.

Staff Members attend Trainings, Workshops and Meetings

58. The Commission sent its staff members abroad to gain experiences and good practices on promotion and protection of human rights by attending trainings, workshops and meetings as follows:-

- (a) Human Rights Officer attended the Regional Follow-up Training Program on UNSCR 1325: Woman, Peace and Security which was held in Phnom Penh, Cambodia from 25 January to 5 February 2016.
- (b) A Deputy Director attended the APF Communication Network Workshop which was held in Kathmandu, Nepal from 26 to 28 April 2016.
- (c) A Deputy Director attended the Regional Blended Learning Course on Investigating Allegations of Torture which was held in Kuala Lumpur, Malaysia from 6 to 10 June 2016.
- (d) A Deputy Director visited Mongolia to participate in the Exchange Programme between Myanmar and Mongolia from 6 to 10 June 2016.

- (e) An Assistant Director attended the 2nd Regional Dialogue on Baseline Study on Child Protection System in ASEAN Member States and Setting Performance Standard on ASEAN Integrative Child Protection which was held in Jakarta, Indonesia from 8 to 9 June 2016.
- (f) A Deputy Director attended the Regional Blended Learning Course on Human Rights and the Environment which was held in Bangkok, Thailand from 11 to 15 July 2016.
- (g) An Assistant Director attended the Human Rights Education Blended Learning Course which was held in Bangkok, Thailand from 26 to 30 September 2016.

Meeting with Local and International Organizations

59. The Myanmar National Human Rights Commission received the representatives of the following local and international organizations to discuss the promotion and protection of human rights:-

(a) January

- (i) The delegation led by Programme Manager from the Danish Institute for Human Rights visited on 19 January 2016.
- (ii) The delegation led by Deputy Head of the Asia Development from Swedish Embassy visited on 29 January 2016.

(b) February

- (i) Programme Officer from Raoul Wallenberg Institute visited on 8 February 2016.
- (ii) The delegation led by Physical Rehabilitation Program Manager from ICRC and MCPD visited on 22 February 2016.
- (iii) Senior Human Rights Officer from OHCHR visited on 22 February 2016.

(c) March

- (i) An Advisor from Danish Institute for Human Rights visited on 3 March 2016.
- (ii) The representative of Association for Prevention of Torture visited on 9 March 2016.
- (iii) Senior Human Rights Officer from OHCHR visited on 15 March 2016.
- (iv) The delegation led by Regional Director of Amnesty International visited on 21 March 2016.

(d) April

- (i) The delegation of KOICA visited on 5 April 2016.

(e) May

- (i) OHCHR representatives visited on 6 May 2016.
- (ii) Head of UN Women, Myanmar visited on 12 May 2016.
- (iii) The representatives of Alliance for Gender Inclusion in the Peace Process (AGIPP) visited on 19 May 2016.
- (iv) The delegation led by Displacement Solutions Director from Agribusiness visited on 23 May 2016.
- (v) Senior Human Rights Officer of OHCHR visited on 23 May 2016.
- (vi) Three representatives of Foundation for Education and Development visited on 30 May 2016.

(f) June

- (i) The representatives of Lutheran World Federation visited on 7 June 2016.
- (ii) Research Specialist and Program Coordinator from Heavenly Culture, World Peace and Restoration of Light visited on 8 June 2016.
- (iii) A student from LUISS University (Rome) visited on 9 June 2016.
- (iv) The delegation led by Protection Officer of UNHCR visited on 10 June 2016.
- (v) UN Special Rapporteur on the situation of human rights in Myanmar Ms. Yanghee Lee visited on 27 June 2016.
- (vi) Senior Researchers from Human Rights Watch visited on 28 June 2016.

(g) July

- (i) UN Women Evaluator visited on 11 July 2016.
- (ii) The delegation of Israel Embassy led by Ambassador visited on 12 July 2016.
- (iii) The representatives of Lutheran World Federation visited on 12 July 2016.
- (iv) The delegation led by Senior Researcher from Human Rights Watch visited on 21 July 2016.

(h) August

- (i) The representatives from Karen Human Rights Groups visited on 4 August 2016.
- (ii) Head of UN Women, Myanmar visited on 10 August 2016.
- (iii) The delegation led by Senior Human Rights Officer from OHCHR visited on 15 August 2016.
- (iv) The delegation led by Head of UN Women, Myanmar visited on 17 August 2016.
- (v) Ambassador of the United States visited on 29 August 2016.

(i) September

- (i) The delegation led by US Army – Senior Defense Official from US Embassy visited on 1 September 2016.
- (ii) Programme Officer from Raoul Wallenberg Institute visited on 2 September 2016.
- (iii) A representative from Institute of Human Rights and Business (IHRB) visited on 7 September 2016.
- (iv) Students from Political Science, Yangon University visited on 7 September 2016.
- (v) The delegation led by National Legal Advisor from ICJ visited on 12 September 2016.
- (vi) Head of UN Women, Myanmar visited on 20 September 2016.
- (vii) The delegation led by Director of Advocacy and Communications from Oxfam in Myanmar visited on 21 September 2016.

(j) October

- (i) A representative from Mitchell Hamline School of Law (USA) visited on 19 October 2016.
- (ii) Programme Officer of Raoul Wallenberg Institute visited on 24 October 2016.
- (iii) Programme Officer of Raoul Wallenberg Institute visited on 28 October 2016.

(k) November

- (i) The delegation led by Deputy Director of Asia Division from Human Rights Watch visited on 4 November 2016.
- (ii) The representatives from OHCHR visited on 8 November 2016.
- (iii) Country Representative/ Elections and Governance Expert from Democracy Reporting International (DRI) visited on 8 November 2016.
- (iv) The delegation led by Director of Centre for Civil and Political Rights (CPR) visited on 28 November 2016.
- (v) Researchers from Dignity Institute in Denmark visited on 29 November 2016.

(l) December

- (i) Representatives of the Lutheran World Federation (LWF) visited on 2 December 2016.

- (ii) The delegation led by Senior Advisor for Democracy and Human Rights from Swedish International Development Cooperation Agency (Sida) visited on 8 December 2016.
- (iii) Researchers from Georgetown University visited on 14 December 2016.

Recommendations on International Relations

60. In accordance with the duties and power of the Commission, which are prescribed in the MNHRC Law, the Commission has engaged, on an independent footing, with the Government in its consultation process for preparation of the report for the second cycle of Universal Periodic Review on Myanmar. It has also cooperated with other national, regional and international human rights mechanisms. The Commission held the Chairmanship of SEANF for 2016 and the Statement on the Rights of Older Persons was issued at the end of Forum's Annual Meeting.

61. The Commission is a member of sub-regional human rights institution - SEANF and the regional human rights institution – APF. The Commission became a member of GANHRI in January 2016. In this way, the Commission has been cooperating with national, regional and international human rights mechanisms.

Activities of Administration and Finance Division

Assignments of Duties

62. Formation of Commission's Executive Committee and its functions

- (a) The Executive Committee comprises of the following persons_
 - (1) U Win Mra Chairman
 - (2) U Sit Myaing Vice-Chairman
 - (3) U Yu Lwin Aung Member
 - (4) U Nyunt Swe Member
 - (5) U Phone Kywe Acting Director General
- (b) Under the supervision of the Commission's Executive Committee, the Functions of the Commission's Office has been assigned to the Director (Human Rights Protection Division) who acts in the capacity of the Acting Director General.

Administrative Matters

63. The Commission EC held (11) Meetings during the year 2016 and passed decisions on matters relating to administrative and financial matters. Up to December of 2016, the plenary meeting of the Commission was held (12) times and the special plenary meeting was also held (12) times.

(a) Plenary Meetings (Regular)

(1)	Plenary Meeting of the Commission	(1/ 2016)	22-1-2016
(2)	Plenary Meeting of the Commission	(2/ 2016)	29-2-2016
(3)	Plenary Meeting of the Commission	(3/ 2016)	17-3-2016
(4)	Plenary Meeting of the Commission	(4/ 2016)	27-4-2016
(5)	Plenary Meeting of the Commission	(5/ 2016)	20-5-2016
(6)	Plenary Meeting of the Commission	(6/2016)	24-6-2016
(7)	Plenary Meeting of the Commission	(7/ 2016)	20-7-2016
(8)	Plenary Meeting of the Commission	(8/ 2016)	19-8-2016
(9)	Plenary Meeting of the Commission	(9/ 2016)	30-9-2016
(10)	Plenary Meeting of the Commission	(10/ 2016)	31-10-2016
(11)	Plenary Meeting of the Commission	(11/ 2016)	30-11-2016
(12)	Plenary Meeting of the Commission	(12/ 2016)	23-12-2016

(b) Plenary Meetings (Special)

(1)	Plenary Meeting of the Commission	(1/ 2016)	5-2-2016
(2)	Plenary Meeting of the Commission	(2/ 2016)	9-5-2016
(3)	Plenary Meeting of the Commission	(3/ 2016)	8-7-2016
(4)	Plenary Meeting of the Commission	(4/ 2016)	11-7-2016
(5)	Plenary Meeting of the Commission	(5/ 2016)	22-7-2016
(6)	Plenary Meeting of the Commission	(6/2016)	19-9-2016
(7)	Plenary Meeting of the Commission	(7/ 2016)	22-9-2016
(8)	Plenary Meeting of the Commission	(8/ 2016)	23-9-2016
(9)	Plenary Meeting of the Commission	(9/ 2016)	25-9-2016
(10)	Plenary Meeting of the Commission	(10/ 2016)	7-10-2016
(11)	Plenary Meeting of the Commission	(11/ 2016)	17-10-2016
(12)	Plenary Meeting of the Commission	(12/ 2016)	21-12-2016

Proposal to open Regional Offices

64. In an effort to expand the Scope of operation year by year and to enable the promotion and protection activities to be within reach of the population the Commission has plans to open regional offices in Nay Pyi Taw, Mandalay Division and another suitable location in one of the states. Permission to negotiate with the State and Division Governments has been put up to the President's Office and the President's Office has approved the request.

- (a) **Nay Pyi Taw.** Nay Pyi Taw Municipal Council has allocated a 100×100 feet plot of land in Zabuthiri Township, Shwe Kyar Pin Ward and has also allowed the Commission, temporary use of the office space at Dhakhina District General Administrative Department combined office for the duration of the construction period of the office.
- (b) **Mandalay Division.** Upon discussion with the Chief Minister of Mandalay Division, permission was granted to the Commission to construct a regional office on a (50'×60'×56.6'×56') plot of land situated in Chan Aye Thar Zan Township West Daewon plot No.(322+323+324) area No(35). A temporary office has been set up in Nan Shae Bazaar and administrative matters have already been implemented.

Matters relating to staffing of the Commission's Office

65. Up to 31 December 2016, the Commission has appointed the following staff members on a permanent basis.

No	Position	Permanent	Seconded	Total	Remark
1	Director	2	-	2	
2	Deputy Director	3	-	3	
3	Assistant Director	5	1	6	
4	Librarian	1	-	1	
5	Human Rights Officer	9	-	9	
6	Deputy Human Rights Officer	4	-	4	
7	Upper Divisional Clerk	6	-	6	
8	Lower Divisional Clerk	13	-	13	
9	Driver(grade 2)	2	-	2	
10	Mechanic/ Driver(3)	1	-	1	
11	Driver(grade 3)	4	-	4	
12	Office Assistant	5	-	5	
13	Cleaner	2	-	2	
14	Security	1	-	1	
15	Gardener	1	-	1	
	Total	59	1	60	

Financial Matters

66. Since the inception of the Commission, the expenditures were estimated on a fiscal year basis and put up to the President's Office. Drawing and disbursement of the expenditure was done once every (3) months from the President's Office and this procedure was carried out up to March 2016.

67. In January of 2016, the Commission published its financial operating procedures, and upon the directive of the President's Office, the financial matters were carried out in line with the procedures starting from the 2016-2017 financial year. Accordingly the grant for the 2016-2017 fiscal year was drawn up and submitted to the Ministry of Finance and the fund was channeled through the Treasury Department. The grant received from the Treasury Department was used on a monthly basis and accounted for monthly to the Treasury Department.

Drafting and Implementation of Rules of Procedures

68. Taking into consideration the basic principles of an Independent Organization and in line with section (24) (a) and (b) which states that the Commission has the right to act independently on matters that falls within its powers and also has the right to act independently in respect of financial management and administrative matters in conformity with the provisions of the law, and also considering section (51) (a) which empowers the Commission to establish a staff organization structure and appoint the staff as required and empowers the Commission to prescribe regulation, bye laws and benefits with regard to respect of the staff matters, the Commission drafted the rules of procedures and published them in January of 2016.

69. The Commission's monetary procedures were drafted after consultations with the experts from the Finance Ministry and Auditor General's Office, in line with the procedures published in January 2016.

The utilization of the Commission's Grant

70. The Commission expenditure for the final three months period of 2015-2016 financial year, namely January, February and March of 2016 was 201 million kyats out of the allocated 202 million kyats, resulting in a saving of 613,800 Kyats. For the fiscal year 2016-2017 starting from April to December, the allocation for (9) months was 682 million kyats of which the Commission used on 373 million kyats resulting in a saving of 309 million.

(Remarks- The excess fund has already been handed over to the Government on April of 2017, the end of the 2017 fiscal year.)

71. Budget for the construction of a regional office in Nay Pyi Taw on land that has already been allocated by the Nay Pyi Taw Municipal Committee has been included in the 2017-2018 Budget.

Implementation of the Pension scheme for staff of the Commission's Office

72. The Commission included the pension scheme in the monetary procedures under section 7 (g) with a view to ensure a safe future for the staff and permanency in the Commission. This scheme works on the basis of 3% contribution by staff from their salaries and a 3% contribution from the Commission's grant, totaling 6% which is then deposited in Myanmar Economic Bank. After completing 30 year service, the staff member can enjoy the pension benefits. The Commission, in its 2016-2017 budget plan put up the contribution fund of 62.4 Lakhs, calculated on a monthly basis of 5.2 Lakhs. The finance ministry then forwarded it to the cabinet meeting No (25/ 2015) with its recommendations and it was approved as forwarded.

73. After approval by the Executive Committee meeting No (15/ 2015), the revised draft of the pension scheme was submitted to the authorities concerned for comments. The draft was then amended to be in line with the comments from the finance ministry and a no objection letter from the finance ministry was received on 3 May 2016. In addition, the President's Office in its Letter No (491 (6)/ 11/ President's Office) dated 13 June 2016 gave approval for the implementation of the pension scheme.

74. The pension scheme for the Commission's staff was published on 7 April 2016 and implemented for the 2016-2017 fiscal year starting in April 2016 for (59) staff members appointed up to December 2016, (58) of them have joined the scheme and are contributing regularly.

Efforts to Induce Commission Staff to join the Social Security System

75. The Social Security System has been implemented since 1956 and aims at alleviating the hardships of the whole work force including government servants when faced with illness, child births, occupational injuries and deaths. The International Labor Organization states the Social Security System is a human right to be enjoyed by all. In the light of this, in January of 2015 an opinion poll was taken and in accordance with the wishes of the staff a decision was passed at the Executive Committee Meeting No.(4/ 2015) to submit to the President's Office the decision to collect Social Security contributions.

76. A detailed estimate of the 3% Contribution of the Commission's Grant for 2015-2016 fiscal year was submitted to the President's Office and upon approval starting from May of 2015, the Commission's staff joined the Social Security System. The 2016-2017 grant approved by the Treasury Department allowed the Commission to provide Social Security Contributions for the staff and as of December 2016, (49) staff members have joined the system.

Concluding Remarks

Legal and Policy Matters

77. As Myanmar has signed the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) on 16 July 2015, ratification should follow and Myanmar should endeavor to become a State Party to the International Covenant on Civil and Political Rights.

Places of Detention

78. Both Kyaik Waing Youth Center and Malikha Girls Center should adhere more systematically towards reunification of the young persons with parents or communities as it is an important aspect of Social Welfare work.

79. Social Workers Level 3, Level 4 and Level 5 whose responsibilities are to closely monitor the Youth and Girls have to serve about (65) hours a week. Relief should be provided either by appointing more staff or providing effective remuneration for serving overtime.

80. As regards Myittar Yaung Chi Youth Development Voluntary Center and Myanmar Pyi Chit Chin Myittar Center it is to be recommended that more health education should be given and reproductive health education should also be extensively carried out. The right to rest and leisure, and development of physical fitness should be evenly balanced.

81. Upon inspection of the Aged Home operated by Nuns, the Hninsigone Aged Home and the Aged Home run by Social Welfare Department, the Commission recommends that separate places should be provided for praying for the elderly persons of different religious denominations. Also, proper burial with dignity should be accorded for those elderly persons who have passed away by liaising with free funeral services. In preparedness for any disaster that might occur, the staff should rehearse in advance with the elderly persons to ensure that no harm will befall them.

82. Upon inspection of the Kyimyinttine School for the Blinds, Mary Chapman School for the Deafs, Aden Center for Disabled Children and the School for the Deaf (Mandalay) under the Department of Social Welfare, the Commission recommends that the school must arrange for parents' sustained awareness and education as early intervention is very important. The data regarding the students should be systematically maintained. For the deaf children to fully understand the exam questions, sign language should be clearly explained. The people with hearing disabilities are not able to comprehend the news from the television and therefore for easy comprehension the skills upgrading and the gaps in methodology should be modified and amended between the person responsible for the sign language and the respondents and the sign language teachers, and persons and students with hearing disabilities.

Myanmar Police Force

83. **Human Rights Workshop for the Police Officers** – It is the responsibility of the Police Officers to ensure that the citizens enjoy human rights and to prevent human rights violations. Therefore, the Police Force is an important organization and they in turn could also be the violators of human rights. In this regard, 7 human rights workshops for the Police Officers serving in the four security control offices, the state and division level Police Force Head Quarters were conducted. During the course of the workshop, the trainees gave suggestions that the rights of the police officers should also be considered. It can be concluded that although the trainees showed interest in the subjects imparted, they faced difficulties to be in line with the human rights when carrying out the duties.

84. **The short -comings of the Police Force** – According to the complaints, the police force fail to open a case in a timely manner and also the actions by the police are not satisfactory. Sometimes, the responsible police officers do not take actions and even if they do take actions they are not transparent. In some police stations, police procedures are not carried out fully and due to this the complainant suffers a lot. Also the use of force is very much in excess. It can be concluded that these short comings should be underlined and remedied. Awareness raisings should be conducted and actions should be taken against the perpetrators.

85. **The difficulties faced by the Police Personnel** – During discussion with the trainees in the workshop and upon inspection of the Police Lockups, the guard wards and the Court Lockups it was found out that the Police Personnel also face difficulties and the Commission recommends that they be fulfilled as follow:

- (a) In the township police stations due to the manpower shortage, the police personnel have to undergo (24) hours duty doing patrols, sentry duties, area security and court duties, depriving them of the right to rest and leisure and it is recommended that the police force be reinforced.
- (b) The Living quarters of the police personnel needs to undergo major repairs and because of the shortage of quarters they had to rent rooms at their own expenses. It is therefore recommended that the age worn buildings be demolished and new ones constructed, with adequate quarters for the families of all the police personnel.
- (c) Budget should be increased for detainees' food and water provisions as the permitted allotment is not adequate.
- (d) Children accused of crimes, are not allowed to be kept in lockups, therefore additional burden is placed on police to keep them in separate detention centres. Separate lockups should be set up.

- (e) As guard wards are not adequate, patients have to be hand cuffed and put in shackles in hospital wards. Therefore, fundings should be provided for separate guard wards.
- (f) As there are no arrangements for transportation in rural police stations and even in some central stations, the police personnel have to make their own arrangements, thereby creating difficulties in the discharge of their duties. It is recommended that transportation should be provided.

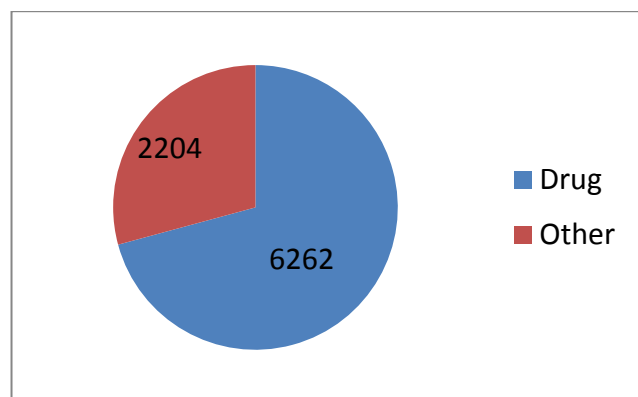
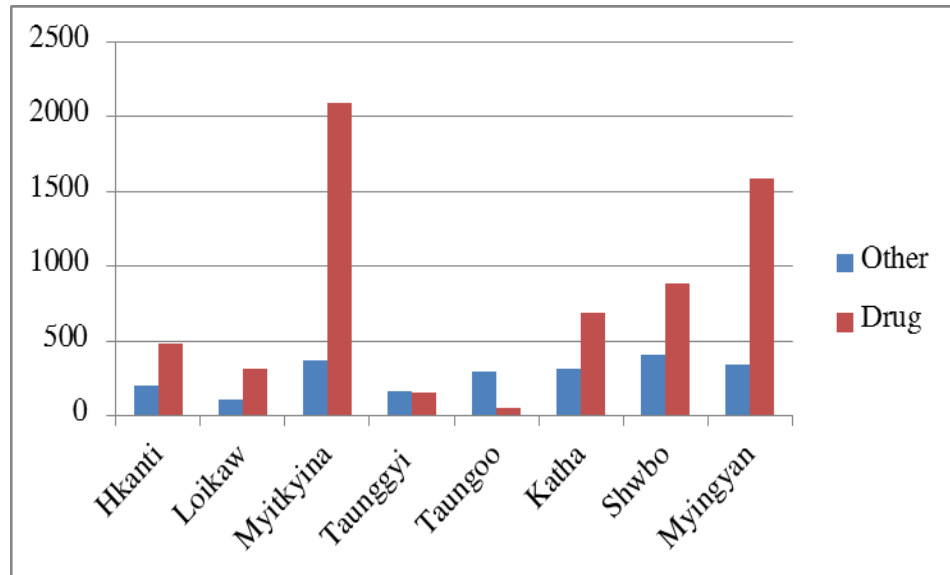
Prison Department

86. **Human Rights Workshop for the Prison Department** - The Myanmar National Human Rights Commission in collaboration with the Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law (RWI) held Human Rights Workshops at the Training Centre of the prison department in Insein Prison and also at the training center of the prison department in Oboe Prison Mandalay. It is the first time that a separate training workshop for prison officials was held and also the first time that a resource person from RWI concerned with the correction department was present. Due to the collaboration of the prison department as well as the great interest and interaction shown by the trainees it can be concluded that workshop of similar nature should be held for the prison officials who have not yet attended the training.

87. **Facts to be recommended to the Prison Department-** Based on the discussion by the trainees, during the course of the training and also based on findings during the inspections to the prisons and work places, it can be concluded that the followings should be implemented.

- (a) During the visit to the prisons and work places, it was found that due to shortage of personnel the prison officials have to carry out extra duties day and night. Due to this, they were not able to enjoy their rights such as leaves and leisure time with their family. It can be concluded that for full realization of their human rights additional staffs should be appointed.
- (b) The building in the prisons and agriculture and livestock training centre as well as the family quarters are dilapidated. The rooms are also very narrow and old. It is recommended that the budget should be allocated for major renovations and new buildings to be constructed.
- (c) Almost all the prisons and work centres lack doctors and health personnel. The prisoners' right to health is greatly affected due to the inequality in the ratio of health workers and prisoners regarding medical care. The Ministry of Health and Sports should jointly solve this problem in cooperation with the Prison Department.

- (d) During inspection of prisons in 2016 it was found that the actual number of inmates was 8,466 while the capacity of the prison was 6000 inmates, resulting in over crowdedness of 41%. Among them, 6,262 prisoners had been jailed under the Narcotics Drug and Psychotropic Substance Law amounting to 73.97% of all the prisoners.

- (e) Upon questioning the prisoners on a person by person basis, it was found out that most of them were addicted to narcotic drugs and was jailed for drug usage. Remarks: As it was learnt that the amendment to the Narcotics Drug and Psychotropic Substance Law will carry out only social punishment for the drug users, the prisons and detention centres overcrowding will be solved up to a certain degree.

No	Name of Prison	Capacity	Present Capacity			Percentage
			Drug	Other	Total	
1	Khannee	500	487	201	688	70.78%
2	Loikaw	500	310	107	417	74.34%
3	Myitkyina	1000	2091	368	2459	85.03%
4	Taunggyi	500	157	162	319	49.22%
5	Taungoo	500	57	295	352	16.19%
6	Katha	1000	691	318	1009	68.48%
7	Shwebo	1000	886	406	1292	68.58%
8	Myingyan	1000	1583	347	1930	82.02%
	Total	6000	6262	2204	8466	73.97%

(f) The replies from the Ministry with regards to the overcrowding of the prisons indicate that:

- As all the prisons are filled to capacity, transfer of prisoners from one prison to another is difficult,
- There is not enough space for expansion of the prisons,
- If budget allows, 2 storied sleeping quarters will be constructed.

Accordingly, adequate budget should be allocated to expend the prisons facilities. If there is no space in the existing prison, new prisons of international standards should be constructed in appropriate locations.

- (g) The second largest group of prisoners constitutes criminals accused of robbery, muggings and pick-pockets. These criminals, when they are released, because of lack of means of livelihood they again commit crimes and are sent back to prisons again. Therefore, we should properly keep files with records of criminals in respective township police stations and the criminals always kept under watch.
- (h) The Commission recommends the installation of X-Ray machines and breeding of sniffer dogs in searching for drugs and other things prohibited under the Prison Acts, as the number of detainees, when they are brought to Court and again taken back to the prison, are large,
- (i) In case of emergency, for timely hospitalization of the detainee patients, the acquisition of ambulances in the 3 central prisons should be considered as an initial step as a measure of health protection.

- (j) The water purification plants used in the prisons are donated by well wishers. A number of prisons face drinking water shortages. In this regard, the Commission recommends that the necessary budget be allocated for regular maintenance of the water purification plants and for the installation of new water purification plants.
- (k) The Commission recommends that the necessary provision for budget be allocated for purchase of generators with output that is commensurate with the capacity of the electrical usage of the prisons, as power outage in prisons and detention centers can create difficulties in carrying out the security and other administrative measures.
- (l) It is to be recommended that the prison department liaises with the Ministry of Health and Sports to arrange for the children who are detained in prisons along with the mothers to have access to the Immunization Programme.
- (m) Ways and means should be explored to allow the children detained along with the mothers for access to development, pre-school education, and nutritious foods.

Cooperation with Union Level Ministries

88. In 2016, the Commission received 10 replies out of 14 letters that were sent to the Ministry of Defense resulting in a reply rate of 71%. Of the 54 letters sent to the Ministry of Home Affairs, the Commission received 31 replies for a reply rate of 57 %. Of the Union Ministries that the Commission sent complaint letters to, the Ministry of Home Affairs was the most respondent Ministry. In 2014, the Commission sent 543 letters to the Union Ministries and received 288 replies in return for a 53.04 % reply rate. In 2015, the Commission sent 607 letters and received in return 350 replies. The reply rate was 57.66 %. In 2016, of the 311 letters sent to the Ministries, the Commission received 165 replies in return for a reply rate of 53.05 %. It can be concluded that although there were positive developments on the side of the Ministries more cooperation with the Commission still needs to be carried out.

89. Some of the replies from the Ministries are incomplete. They only contain perfunctory remarks like the statement that the Ministry is endeavoring to carry out the recommendations. In an effort to receive more complete information the Commission has to send 45 reminders to 20 departments in line with the Commission Law. The number of departments that sent replies within the stipulated 30 days period was 30 departments (42.25%). 22 departments (30.98%) replied only after the 30 days period has expired. 90 departments (26.76%) did not reply at all.

90. In the case of a worker in Mine Shu Township, Shan State who was tortured and who did not receive the wages in full, the Commission sent a recommendation letter to the Labour, Immigration and Population Ministry to look into the matter. The Labour, Immigration and

Population Ministry responded in full on the action that had been taken. Although they made a reply, nothing was mentioned about the legal proceedings carried out according to law. Therefore, the Union Ministry should seriously cooperate with the recommendations made by the Myanmar National Human Rights Commission.

91. The Commission sent nine recommendation letters to the Ministry of Home Affairs regarding the inspection of prison, detention centres, work centres and police lock-ups which were carried out in 2016. The Ministry of Home Affairs replied in detail on all the recommendations and it can be concluded that the MOHA cooperated positively with the Myanmar National Human Rights Commission.

92. During 2016, the Commission sent twelve letters of complaints to the Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation and received in return (7) replies. The rate of replies comes to 58 %. Therefore, it can be concluded that the cooperation by the Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation is satisfactory.

Cooperation by State and Regional Governments

93. Of the complaints received in 2016, complaints concerned with the States and Regions were sent to their respective governments. The Yangon Regional Government responded to only 40 of the 51 complaints sent by the Commission for a response rate of 27 %. The Mandalay regional Government replied to 6 of the 22 complaints that were sent to them for a response rate of 27 %.

94. Regarding the land dispute that occurred in Kyarkhankwinpauk No.(4/5/6) of Latputtar Township, Latputtar District of Ayeyawaddy Division, the Commission sent a field investigation team to look into the dispute. The field investigation report together with the recommendations of the Commission was sent to the President's Office. The President's Office instructed the Ministry of Home Affairs, the Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation, the Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation and the Ayeyawaddy Regional Government to act according to the recommendations of the Commission. The Commission on its part requested the departments concerned for information on the implementation of the recommendations and only the Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation came back with a reply that 2034.67 acres will be abolished. The Commission received no replies from the rest of the departments concerned. The Commission, therefore, have issued reminders to the departments concerned. It can be concluded that the concerned departments and the regional governments should seriously consider the recommendations of the Commission from a human rights perspective and take actions on them.

Future Activities

95. The Commission had already drawn up a program to carry out human rights awareness talks to all the Union Level Ministries and Organizations in 2017 on the same basis as was done in 2015. In a likewise manner, in 2017, under the Human Rights Promotion Program, human rights talks will be held in 18 townships situated in remote areas. To promote the basic concept of human rights through the students and young children in the 14 states and regions, the Commission has carried out consultations with the Ministry of Education to hold training of trainers for the basic education teachers.

96. In 2017, the Commission will continue to give regular human rights lectures at the trainings conducted in the National Defense University, Staff Colleague, Army Combat Training Schools and the Central Institute of Civil Servants. Also, human rights training workshops for the police officers in the regional and state police forces, and training courses for women organizations will be carried out after consultations. Workshops for the rights of the child, women's rights and the rights of disabled persons will be carried out, as and when convenient, after consultations with CSOs and NGOs. To properly develop the understanding of human rights basic norms and concepts and as an aid to assist in the undertaking of the activities of the Commission, in-house trainings will also be conducted for the staffs of the Commission.

97. The Commission has already approved the activities concerning the human rights protection division to conduct inspection visit of prisons and detention centres for the 2017-2018 Budget Year. In 2015, the Commission was able to inspect 11 prisons and 4 detention centres and in 2016, the Commission was able to visit 8 prisons and 5 detention centres. The Commission has plans to inspect 24 prisons and 20 detention centres in 2017. In addition, the Commission will carry out the regular handling of complaints and will also carry out field inspections as and when necessary on the basis of the importance of the cases.

98. The International Relations Division of the Commission has been cooperating with other NHRIs and regional organizations on activities relating to United Nations Human Rights mechanism. In carrying out this function, the Commission has become a full-fledged member in the Sub-regional human rights forum namely South East Asian National Human Rights Institutions Forum (SEANF) and has also assumed the Chair of the Forum in 2016. In the regional forum, namely Asia Pacific National Human Rights Institutions Forum (APF) Myanmar is an associate-member and in the United Nations sponsored Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI) Myanmar enjoys a "B" status. The Commission is striving to be accepted as an "A" status member in GANHRI and also qualify as a full-fledged member of APF.

99. The Commission has participated in the UPR process of the Myanmar Government on an independent basis and likewise, will also be participating in the reports of International Human Rights Instruments such as Convention on the Rights of the Child, Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and the Rights of the People with Disabilities, to which Myanmar is a state party.

100. The Commission has implemented a pension scheme for the staff of the Commission starting from the 2016-2017 Budget Year. In order to establish long- term control of the financial matters and calculation of the pension benefits, the Commission is arranging to install an error free computer program. The Commission is also arranging to construct an office building and a staff quarter at its sub-office in Naypyitaw.

101. The 2017-2018 Budget Years has allocation for appointment of 86 staff members. The present strength is only 59 staffs. Appointment needs to be made for the remaining 27 staff members. Although the Commission wishes to appoint staff members to the full complement of its strength, there is a limitation in the office space. At the present moment, the Commission has to share a compound with other offices/ classes resulting in shortage of space as well as lack in maintenance of security due to the heavy comings and goings of people. The Commission would like to recommend that the whole space be given over for use by the Myanmar National Human Rights Commission or that permission be guaranteed to construct a building in the vacant space.

Conclusion

102. After the National Human Rights Commission was reconstituted according to law, the Commission carried out unstintingly year by year the objectives contained in the law such as the increase in protection of the fundamental rights of the citizens enshrined in the Constitution of the Republic of Union of Myanmar, the creation of a society which respects and protects human rights, and the protection and promotion of the rights contained in the international conventions to which Myanmar is a state party and to cooperate with International and Regional organizations.

103. It has been found that the number of Union Ministries and State and Region governments that have paid attention to the recommendations of the Commission has increased and cooperation in the form of replies on the actions taken by the Ministries has increased gradually since the time of the inception of the Commission. The Commission would like to state that this form of cooperation by the Union Ministries, State and Region governments has greatly contributed towards the successful implementation of the Commission's human rights promotion and protection activities.

Annexures

Annexure (A)

Human Rights Related Workshops for Police Officials

No	Date		No of Participants	Place	
	From	To		Township	Region/ State
1	4-4-2016	5-4-2016	50	Sittwe	Rakhine State
2	7-6-2016	8-6-2016	50	Yangon	Yangon Region
3	5-7-2016	6-7-2016	50	Mandalay	Mandalay Region
4	16-7-2016	17-7-2016	50	Pyinmanar	Nay Pyi Taw Council
5	16-8-2016	17-8-2016	50	Hpa-an	Kayin State
6	30-8-2016	31-8-2016	50	Mawlamyine	Mon State
7	4-10-2016	5-10-2016	50	Dawei	Tanintharyee Region

Annexure (B)

Human Rights Awareness Raising Talks

No	Date	No of Participants	Place	
			Township	Region/ State
1	20-1-2016	550	Kyaington	Shan State
2	21-1-2016	250	Tachileik	Shan State
3	17-2-2016	310	Loikaw	Kayah State
4	18-2-2016	200	Phayuso	Kayah State
5	18-2-2016	380	Dimawso	Kayah State
6	27-7-2016	212	Twantay	Yangon Region
7	27-7-2016	245	Dala	Yangon Region
8	6-9-2016	232	Thanphyuzayat	Mon State
9	7-9-2016	220	Yay	Mon State
10	8-9-2016	300	Mudone	Mon State
11	9-9-2016	351	Kyauksaw	Mandalay Region
12	12-9-2016	390	Tadaroo	Mandalay Region
13	13-9-2016	85	Maubin	Ayeyarwaddy Region
14	13-9-2016	360	Pyapon	Ayeyarwaddy Region
15	13-9-2016	210	Kyaiklat	Ayeyarwaddy Region
16	14-9-2016	260	Daydayae	Ayeyarwaddy Region
17	8-11-2016	269	Tetkone	Naypyitaw Council
18	9-11-2016	120	Yemethin	Mandalay Region
19	9-11-2016	207	Pyawpwaë	Mandalay Region
20	10-11-2016	120	Tharsi	Mandalay Region

**MNHRC's Participation at the training courses conducted at the Myanmar
Army Combat Training School**

No	Date	Name of Training Course	Attendents	Place
1	29-3-2016	Battalion Commanders' Training Course No (79)	169	Bahtoo
2	29-3-2016	Company Commanders' Training Course No (190)	279	Bahtoo
3	29-3-2016	Battalion Commanders' Training Course No (39)	168	Bayintnaung
4	30-3-2016	Company Commanders' Training Course No (46)	287	Bayintnaung
5	1-8-2016	Battalion Commanders' Training Course No (80)	198	Bahtoo
6	1-8-2016	Company Commanders' Training Course No (191)	385	Bahtoo
7	2-8-2016	Battalion Commanders' Training Course No (40)	194	Bayintnaung
8	3-8-2016	Company Commanders' Training Course No (47)	318	Bayintnaung
9	21-11-2016	Battalion Commanders' Training Course No (81)	100	Bahtoo
10	21-11-2016	Company Commanders' Training Course No (192)	189	Bahtoo
11	28-11-2016	Battalion Commanders' Training Course No (41)	69	Bayintnaung
12	29-11-2016	Company Commanders' Training Course No (48)	181	Bayintnaung

Annexure (D-1)

MNHRC's Participation at the training conducted at the Central Institute of Civil Servants (Phaunggyi) during the year 2016

No	Date	Name of Training Course	Trainees
1	1-1-2016	Special Refresher Course No (96) for Basic Level Teachers,	1499
2	4-2-2016	Management Course No (6) for High Level Officials	40
3	5-2-2016	Basic Level Course No (201) for Government Officials	471
4	19-2-2016	Special Refresher Course No (24) for Universities/ Collages Teachers ,	459
5	24-5-2016	Special Refresher Course No (97) for Basic Level Teachers	1500
6	8-6-2016	Special Refresher Course No (24) for Police Officials	250
7	27-7-2016	Management Course No (52) for Mid-Level Government Officials	83
8	11-8-2016	Pre-employment Basic Level Course No (42) for Officials	138
9	5-9-2016	Special Pre-employment Basic Level Course No(6) for Officials	1006
10	30-11-2016	Basic Level Course No (202) for Officials	190
11	8-12-2016	Management Course No (53) for Mid-Level Government Officials	83
12	19-12-2016	Basic Level Course No (203) for Government Officials	230

Annexure (D-2)

**MNHRC's Participation at the trainings conducted at Central Institute of Civil Servants
(Upper Myanmar) during the year 2016**

No	Date	Name of Training Course	Trainees
1	11-1-2016	Special Refresher Course No (98) for Mid- Level Teachers ,	88
2	11-1-2016	Special Refresher Course No (65) for Basic Level Teachers	1500
3	28-1-2016	Basic Level Course No (49) for Government Officials	176
4	28-1-2016	Pre-employment Basic Level Course No (17) for Government Officials	163
5	4-3-2016	Special Refresher Course No (21) for Universities/ Collages Teachers,	730
6	30-5-2016	Special Refresher Course No (66) for Basic Level Teachers	1488
7	1-7-2016	Management Course No(30) for High Level Government Officials	30
8	15-8-2016	Basic Level Course No (50) for Government Officials	190
9	15-8-2016	Pre-employment Basic Level Course No (18) for Government Officials	167
10	15-8-2016	Basic Level Course No (34) for Government Officials	188
11	15-8-2016	Basic Level Course No (48) for Clerical Staff	193
12	26-9-2016	Management Course No (59) for Mid-Level Government Officials	87
13	18-10-2016	Pre-employment Basic Level Course No (3) for Government Officials	809
14	31-10-2016	Basic Level Course No (35) for Government Officials	279
15	31-10-2016	Management Course No (60) for Mid-Level Government Officials	82
16	26-12-2016	Management Course No (61) for Mid-Level Government Officials	92

Statement showing types of cases received from States and Regions during 2016

No	Types of Cases	Kachin	Kayah	Kayin	Chin	Sagaing	Tanintharyi	Bago	Magway	Mandalay	Mon	Rakhine	Yangon	Shan	Ayeyarwaddy	Naypyitaw	Total	All Total
1	Land Issues	1		20		14	5	51		34	12	11	97	3	25	1	274	274
2	Judiciary	1		3		3	4	7	1	6	1	2	41	2	4	5	80	80
3	Government Staff	1		1		9		3	1	6	1	2	7	1	3	1	36	36
4	Police Cases	1				1	3	3	2	7		4	10	1	9	2	43	43
5	Administrative Cases			3		5	1	4	1	2			7		1		24	24
6	Financial Cases	1	1			2		5	1	3	1	1	7		3		25	25
7	Municipal					1	1	1		1	2		9				15	15
Women Cases, Labour Cases and Religious Cases																		19
8	Women Cases					1				4			4				9	
9	Labour Cases											2	6				8	
10	Religious Cases							1			1						2	
Violence Cases, Prison Cases and Human Trafficking																		15
11	Violence Cases			1				2									3	
12	Prison Cases					1			1	1		1	4	1		1	10	
13	Human Trafficking			1									1				2	
Child Soldier, Child Cases, lawyer License, Military, Armed Forces and Other Cases																		80
14	Child Soldier												1				1	
15	Child Cases					1						1	1				3	
16	Lawyer License						1						2				3	
17	Military	1										1					2	
18	KIA	1															1	
19	Others	1		2	1	5	2	7	2	8	1		31	3	6	1	70	
	Total	8	1	31	1	43	17	84	9	72	19	25	228	11	51	11	611	611

Statement showing Types of Land Issues during 2016

No	Types of Land Issues	Respondents								Total
		Military	Ministries	Region&State Government	Private Company	Armed Forces	Political Party	NGOs& CSOs	Private	
1	Paddy Land	34	23	77	20	7	1	2	40	204
2	Cultivable Land	3	3	3	1	1			2	13
3	Perennial Crops Land		2			1				3
4	Garden land	1	1	3	1				4	10
5	Horticultural Land			1						1
6	Alluvial Land								1	1
7	Vacant Land		1	3					1	5
8	Virgin Land								2	2
9	Religious Land			1					2	3
10	Freehold Land		2						2	4
11	State- owned Land		1	1	1				1	4
12	Grant		2	3	2				5	12
13	Permit			2					1	3
14	Trespass Land			1					2	3
15	Others			3	1				2	6
	Total	38	35	98	26	9	1	2	65	274

Annexure (G)

Statement showing replies received from relevant Departments in respective States and Regions during 2016

No	Cases	Kachin	Kayah	Kayin	Chin	Sagaing	Tanintharyi	Bago	Magway	Mandalay	Mon	Rakhine	Yangon	Shan	Ayeyarwaddy	Naypyitaw	Total
1	Land Issues	3		16	2	6	8	24	9	42	15	11	54	10	17	11	228
2	Judiciary					2		3	2	6	1		8		2		24
3	Government Staff					2		2	2	5	1	1	10	1	1	2	27
4	Police Cases	3				3	3	3		6			9	3	4		34
5	Administrative Cases									4			2		5	1	12
6	Financial Cases	1	1					5	1			1	5		1		15
7	Municipal Cases							1	1		4		9				15
8	Women Cases								2				6	2	1		11
9	Labour Cases										2		2				4
10	Religious Cases					1								2			3
11	Violence							1									1
12	Prison Cases									2			3	1		1	7
13	Human Trafficking												1		1		2
14	Other Cases	3		1	1		3	2	2	12	4	1	21	4	3	16	73
	Total	10	1	17	3	14	14	41	19	77	27	14	130	23	35	31	456

Statement showing Ministries to which reminders were sent by MNHRC due to incomplete responses during 2016

No	Relevant Departments	Replies	Reminders	Percentage
1	Ministry of Home Affairs	68	5	7
2	Yangon City Development Committee	15	5	33
3	Yangon Regional Government	29	4	14
4	Ministry of Defense	28	3	11
5	Ministry of Construction	10	3	30
6	Ayeyarwaddy Regional Government	23	3	13
7	Yangon Regional Police Force	6	3	50
8	Ministry of Religious Affairs and Culture	4	2	50
9	Ministry of Transport and Communication	10	2	20
10	Ministry of Industry	8	2	25
11	Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement	5	2	40
12	Mandalay Regional Government	39	2	5
13	Mon State Government	18	2	11
14	Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation	10	1	10
15	Ministry of Labour, Immigration and Population	10	1	10
16	Kachin State Government	4	1	25
17	Kayin State Government	16	1	6
18	Tanintharyi Regional Government	3	1	33
19	Bago Regional Government	14	1	7
20	Magway Regional Government	11	1	9
	Total	331	45	14

To preserve the authenticity and to remain true to the facts,
MNHRC will be annexing the findings in the original Myanmar
Language.

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ ၆-၅-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၃/၁၀၁ (၉၅၁)/ တိုင်ကြား/ မလကဖြင့်

(၁) လက်ပံတန်း ကျောင်းသားသပိတ်တွင် ဖမ်းဆီးခံရသူ ဖြိုးဖြိုးအောင်၊ လင်းထက်နိုင်၊ ကျော်ကိုကို၊ နန္ဒစစ်အောင်တို့သည် ၈-၄-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်မြောက်ကြောင်းကို တိုင်ကြားလာသော email များဖြစ်သည့် info@amnesty.fr, AWemail @verizon.net, luc.fontaine@orange.fr, ai405@sfr.fr, clang@iinet.net.au, damon.boughen@gmail.com, bado-mueller-hh@web.de, tonypasternak@outlook.com, muschegw@ miamioh.edu, j44julio@ telefonica.net, laurent.herault2@orange.fr, arleenglikbarg@ gmail.com, aggtez@uma.es, elise.tillet@amnesty.org, alexjellema2012@gmail.com, monique-lefrancois@orange.fr, ehrstrom@numericable.fr, amnesty.ariège.09@gmail.com, patirck@antonot.fr, laura. haigh @amnesty.org, A.WIMMER@datazug.ch, doc.andre.mercier@hotmail.fr, valsevenant. eddy@brutele.be, info@amnesty.asso.fr, scpcard @wanadoo.fr, dieter.gold@orange.fr, vincent.demure @wanadoo.fr, delpierre.pryen@ libertysurf.fr, များသို့ ပြန်ကြားပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

(၂) ဗုဒ္ဓဘာသာကို အကြည်ညို ပျက်စေသည့် စကားလုံး သုံးစွဲခဲ့သည့် ထင်လင်းဦး၊ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်မှုကို ထိခိုက်စေသည့် ကောလာဟလ အမှုကို ကျူးလွန်သူ ထင်ကျော်၊ တရုတ်သံရုံး ရှေ့တွင် ဆန္ဒပြသူ နော်အုန်းလှ၊ တင်ထွဋ်ပိုင်၊ စန်းစန်းဝင်း၊ နေမျိုးဇင်၊ စိန်ထွေး၊ သန်းရွှေ၊ အလုပ်သမားအရေး လှုံ့ဆော်လှုပ်ရှားသူ နိုင်ဇော်ကြည်ဝင်း၊ သူဇော်ကြည်ဝင်း၊ နိုင်ဌေးလွင်၊ မျိုးမင်းမင်း၊ လျှို့ဝှက်အက်ဥပဒေကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သူ လူမော်နိုင် (ခ) လင်းကျော်ဦး၊ ပိုင်သက်ကျော် (ခ) အောင်သူရ၊ ရာဇာဦး (ခ) သဲရာဇာဦး၊ စည်သူစိုး၊ တင့်ဆန်း၊ ဒေါ်ခင်ဝင်း သေဆုံးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဆန္ဒပြရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ ဒေါက်တာမြတ်နုခိုင်တို့ ၁၇-၄-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်မြောက်ကြောင်းကို တိုင်ကြားလာသော email များဖြစ်သည့် alexjellema 2012@gmail.com, monique-lefrancois@orange.fr, ehrstrom@numericable.fr, delpierre.pryen@libertysurf.fr, amnesty.ariège.09@gmail.com, patirck@antonot.fr, info@ amnesty. fr, laura.haigh@amnesty.org, A.WIMMER@datazug.ch, doc.andre.mercier@ hotmail.fr, valsevenant.eddy@brutele.be, info@amnesty.asso.fr, scpcard@wanadoo. fr, vincent. demure@wanadoo.fr, dieter.gold@ orange.fr, elise.tillet@ amnesty.org, များသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

(၃) လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေအရ အရေးယူခံရသူ ဦးဂန္တီရ (ခ) ဦးညီညီလွင်သည် ၁-၇-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်မြောက်ကြောင်းကို တိုင်ကြားလာသော email များဖြစ်သည့် alexjellema 2012@gmail.com, monique-lefrancois@orange.fr, ehrstrom@numericable.fr, delpierre.pryen@libertysurf.fr, amnesty.ariège.09@gmail.com, patirck@antonot.fr, info@ amnesty.fr, laura.haigh@amnesty.org, A.WIMMER@datazug.ch, doc.andre.mercier@ hotmail.fr, valsevenant.eddy@brutele.be, info@amnesty.asso.fr, scpcard@wanadoo. fr, vincent. demure@wanadoo.fr, dieter.gold@orange.fr, elise.tillet@amnesty.org ထံသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၁။ မချောစနီထွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ သူမအား နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး စံချိန်စံနှုန်းများနှင့် အညီ ပြုမူဆက်ဆံရေး၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုမပြုရေး၊ အခြား ဝေးလံသော အကျဉ်းထောင်များသို့ ပြောင်းရွှေ့ မပေးရေး၊ မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ပြုရေး၊ သူမအား ရှေ့နေရွေးချယ်ခွင့်နှင့် တွေ့ဆုံခွင့် ပေးရေး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံစားခွင့်ပေးရေးတို့ကို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ အကြောင်းကြားခဲ့ရာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ပြစ်ဒဏ်ကာလ ၆ လအနက် ၁၂ ရက် လျော့ရက် ဖြင့် ၃၀-၃-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်မြောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှေ့နေနှင့် တစ်ကြိမ်၊ မိသားစုနှင့် ၁၅ ကြိမ် တွေ့ဆုံခွင့်ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးမှုတစ်ကြိမ် ရရှိခဲ့ပြီး ကျန်းမာရေး အခြေအနေ ကောင်းမွန်ကြောင်း သူမအပေါ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု မပြုလုပ်ဘဲ နေ့စဉ် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုများ ခွင့်ပြုပေးပြီး ရေ ၂ ကြိမ် ချိုးခွင့်ပြုကြောင်း ပြန်ကြားလာခဲ့ပါသည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ ၂၅-၃-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၃/၁၀၁ (၇၁၇)/ တိုင်ကြား/ မလက ဖြင့် ဟောင်ကောင်ရှိ အာဆီယံ လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် (Asian Human Rights Commission) မှ Urgent Appeals Programme ၏ Programme Coordinator ထံသို့နှင့် အခြား တိုင်ကြားလာသည့် ahrc@ahrc.asia, arleenglikbarg@gmail.com, courrielfrecolu@gmail.com, elise.tillet@amnesty.org, elise.tillet@amnesty.org, info@amnesty.fr, mariedo.blanc@club-internet.fr, prichardet @orange.fr, salaun.francoise@bbox.fr, v.roos-belart@t-online.de, pierre-jacquemin5@orange.fr, amnesty@amnesty.nl, baigo@euskalnet.net, nmhoffman@mindspring .com, remi.froideraux@ club-internet.fr, လိပ်စာများထံသို့ email ဖြင့် ပြန်ကြား ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၂။ Veneer and plywood Ltd မှ ဆန္ဒပြအလုပ်သမား ၁၅ ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး စံချိန်စံနှုန်းများနှင့်အညီ ပြုမူဆက်ဆံရေး၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုမပြုရေး၊ အခြား ဝေးလံအကျဉ်းထောင်များသို့ ပြောင်းရွှေ့ မပေးရေး၊ မိသားစု တွေ့ဆုံခွင့်ပြုရေး၊ ၎င်းတို့အား ရှေ့နေ ရွေးချယ်ခွင့်နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ပေးရေး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံစားခွင့်ပေးရေးတို့ကို ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြောင်းကြားထားပြီးဖြစ်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ ၂၂-၈-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၃/၁၀၁ (၁၄၄၀)/ တိုင်ကြား/ မလကဖြင့် တိုင်ကြား သည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် elise.tillet@amnesty.org သို့ email ဖြင့် ပြန်ကြားပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၃။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်မှုကို ထိခိုက်စေသည့် ကောလာဟလ အမှုကို ကျူးလွန်သူ ၄ ဦးအနက် ခက်ခက်တင်၊ စောလှအောင်၊ ကျော်မိုးလွင်တို့သည် ပြစ်ဒဏ် ၄ လ ကျခံခဲ့ကြရပြီး တစ်ဦးသည် ၁၇-၇-၂၀၁၅ တွင်လည်းကောင်း၊ ကျန်နှစ်ဦးသည် ၂၁-၇-၂၀၁၅ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း လွတ်မြောက်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းနှင့် သိန်းအောင်မြင့်သည် ပြစ်ဒဏ် ၁ နှစ်ကို မန္တလေးအကျဉ်း ထောင်တွင် ကျခံခဲ့ရာ ၄၈ ရက် လျော့ရက်ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့် အရေး ကော်မရှင်၏ ၉-၉-၂၀၁၅ ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၃/၁၀၁ (၉၈၉)/ တိုင်ကြား/ မလကဖြင့် တိုင်ကြားသည့် amnesty@amnesty.nl, info@amnesty.fr, ထံသို့ email ဖြင့် ပြန်ကြားပေးပို့ခဲ့ ပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်၊ သထုံခရိုင်၊ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ သိမ်ဇရပ်ကျေးရွာ အုပ်စုအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ၁၅-၈-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၁၁၁/၄/ ပတခ (၁၆၆၀/ ၂၀၁၆) ဖြင့် ပြန်ကြားချက်အကျဉ်းချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) သိမ်ဇရပ်ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျိုက်ထိုမြို့နယ် တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးလျက်ရှိသည့် အမှုများ၏ အခြေအနေကို သက်ဆိုင်ရာ မွန်ပြည်နယ် တရားရေးဦးစီးမှူးရုံးနှင့် သထုံခရိုင် တရားရုံးတို့သို့ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရာဇဝတ်မှုများကို ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ကြန့်ကြာမှု မရှိစေဘဲ မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် စစ်ဆေးပြီးပြတ်စေရေး ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး ကြီးကြပ်ရေးမှူးရုံး၏ ၂၀-၅-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၂၄/ဒညခ (တရား)/၂၀၁၆ ဖြင့် ပေးပို့ညွှန်ကြားထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ရာဇဝတ် အထွေထွေ မှုအမှတ် ၁၅/၂၀၁၆ နှင့် ၂၃/ ၂၀၁၆ တို့မှ တရားခံ ၂ ဦးအပေါ် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၇/၈၈ တို့အရ ဝရမ်းများ ထုတ်ဆင့်ထားပြီးဖြစ်ခြင်း၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇၂/၂၀၁၆၊ ၇၃/၂၀၁၆၊ ၇၄/၂၀၁၆ အမှုတို့မှ တရားလိုတို့သည် ရုံးချိန်ရက်တွင် လာရောက်ခြင်းမရှိပါ၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၉ အရ တရားခံအား အမှုမှ စွဲချက်မတင်မီ လွတ်သည့်အမိန့် ချမှတ်ခြင်း၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၇၈၃/၂၀၁၅ တွင် တရားခံများအပေါ် စွဲချက်တင်ပြီး တရားခံနှင့် တရားခံပြသက်သေများ စစ်ဆေးရန်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ခြင်း၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၆၇/၂၀၁၆ မှ တရားခံ ၄ ဦးမှာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေသဖြင့် ရာဇဝတ်ကြီးမှုအား ပိတ်သိမ်းပြီး ရာဇဝတ်အထွေထွေမှုသို့ ပြောင်းလဲဖွင့်လှစ်ထားပြီးဖြစ်ခြင်း၊ ကျန်ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၆၉၈/၂၀၁၅၊ ၇၆၈/၂၀၁၅၊ ၇၅/၂၀၁၆ နှင့် ၇၆/ ၂၀၁၆ တို့မှာ တရားလိုပြသက်သေများ စစ်ဆေးဆဲဖြစ်ခြင်း စသဖြင့် အမှုတိုးတက်ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေများကို ပြန်ကြားလာပါသည်။

ကော်မရှင်၏အကြံပြုချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မွန်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့၏ ၃၀-၄-၂၀၁၇ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၂၀၀/၁-၂၈/ အဖရ (မွန်) (၀၄၇၈) ဖြင့် ပြန်ကြားချက် အကျဉ်းချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ကျိုက်ထိုမြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် တရားလို ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်းတို့က ကျိုက်ထိုမြို့နယ် တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

(ခ) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအနက် အချို့ကို သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မများဖြင့် တရားရုံးမှ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် ကျန်ရှိတရားခံများကို တရားစွဲဆို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ကော်မရှင်၏အကြံပြုချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၉-၇-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ပထရ/လူ့ခွင့် (၃၈၂)/ ဦး ၁ ဖြင့် ပြန်ကြားချက် အကျဉ်းချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အခြေအနေတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သူများကို သိမ်ဇရပ် နယ်မြေရဲစခန်းတွင် အမှုဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။
- (ခ) သထုံခရိုင် လုံခြုံရေးတပ်ခွဲမှ ရဲဒုတပ်ကြပ် စိုးရာဇာတွင် နဖူးပေါက်ပြဲ ဒဏ်ရာ ရရှိစေခဲ့သည့်အတွက် ကျူးလွန်သူ ၃ ဦးအား ကျိုက်ထိုမြို့နယ် တရားရုံးသို့ တရား စွဲဆို တင်ပို့ထားပါသည်။
- (ဂ) ဒေါ်ဝင်းရီနေအိမ် အပါအဝင် အိမ်ခြေ ၆၅၀ ခန့် မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျူးလွန်သူ ၁၀ ဦးအား ကျိုက်ထိုမြို့နယ် တရားရုံးသို့ တရားစွဲဆို တင်ပို့စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဝေါမြို့နယ်၊ သူရဲသမိန်ကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပဋိပက္ခနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များအပေါ် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ ၁၆-၁၂-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၆/၁-၃၆/ဦး/ ၆ (၆၇၅) ဖြင့် ပြန်ကြားချက် အကျဉ်းချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ပဲခူးမြို့ ဘာသာပေါင်းစုံ ချစ်ကြည်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူး၊ ကျေးရွာ NLD အလုပ်အမှုဆောင်တို့သည် သတင်းမီဒီယာများနှင့်အတူ ရပ်မိရပ်ဖများကို တွေ့ဆုံ၍ နှစ်ဖက်ပြဿနာများ ဖြစ်ပွားစေမည့် အမုန်းစကားများ ဆက်လက် မပြောဆိုစေရေး ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လူမှုကွန်ယက်များပေါ်တွင် မှန်ခြင်း၊ မှားခြင်း၊ ဟုတ်ခြင်း၊ မဟုတ်ခြင်း အတည်မပြုဘဲ သုံးစွဲနေကြသည်ကို ထိန်းချုပ်ရန် ခက်ခဲပါကြောင်းနှင့် သုံးစွဲသူတိုင်း မှန်ကန်သည့် သတင်းများသာ အသုံးပြုရေး လူထုတွေ့ဆုံပွဲများမှ ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) မိမိနှင့် မသက်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းနှင့် အဆောက်အဦများကို ဖျက်ဆီးသည့် ကျူးလွန်သူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်ခဲ့မှု မရှိခြင်း၊ မီးရှို့ဖျက်ဆီးသည်အထိ ပြုလုပ်ခြင်း မရှိခဲ့သည်ကို စဉ်းစားမိခြင်း၊ လတ်တလော နားလည်မှုလွဲ၍ ဒေါသထိန်းနိုင်မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေကြောင်းအရ လတ်တလော အမှုဖွင့် ဆောင်ရွက်လိုခြင်း မရှိသေးပါကြောင်းနှင့် နစ်နာသူမှ တိုင်ကြားလာမည်ဆိုပါက ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားရှိခြင်း၊
- (ဂ) ကျေးရွာလုံခြုံရေးအေးချမ်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝေါမြို့နယ်၊ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးစီးပြီး တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် လုံခြုံရေးအင်အားများ တိုးမြှင့်ဖြန့်ခွဲချထားခြင်း၊ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ ပုံမှန် ကျောင်းပြန်တက်နိုင်ရေး စီစဉ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတည်ငြိမ်မှု ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ခြင်း၊
- (ဃ) ဝေါမြို့နယ်တွင် ဘာသာပေါင်းစုံ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးအဖွဲ့အား အဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦးဖြင့် လည်းကောင်း၊ သူရဲသမိန်ကျေးရွာ ဘာသာပေါင်းစုံ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးအဖွဲ့အား အဖွဲ့ဝင် ၆ ဦးဖြင့်လည်းကောင်း ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း၊
- (င) ခရိုင်မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ကျေးရွာတည်ငြိမ်မှု ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့နှင့် ၃ ကြိမ်တွေ့ဆုံ၍ နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကို သိရှိနားလည်ရေး ချပြရှင်းလင်းခဲ့ခြင်း၊

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ခန္တီးမြို့တွင် တည်ရှိသော အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်းနှင့် ခရိုင်ဆေးရုံ အချုပ်တို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ် (၂ / ၂၀၁၆)

၁။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ခန္တီးမြို့တွင် တည်ရှိသော အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်းနှင့် ခရိုင်ဆေးရုံအချုပ်တို့ကို မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင် ဦးဇော်ဝင်းနှင့် ဒေါက်တာဉာဏ်ဇော်တို့သည် ကော်မရှင်ရုံးဝန်ထမ်း ၂ ဦး လိုက်ပါလျက် ၁၈-၂-၂၀၁၆ နေ့နှင့် ၁၉-၂-၂၀၁၆ နေ့တို့တွင် သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေး၍ နိုင်ငံခြားသား ၁ ဦး အပါအဝင် အကျဉ်းသား ၂ အကျဉ်းသူ ၂၀ ဦးနှင့် အချုပ်သား၊ အချုပ်သူ ၁၃ ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

၂။ အောက်ပါအတိုင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်-

(က) ခန္တီးအကျဉ်းထောင်

- (၁) “ဂ” အဆင့် အကျဉ်းထောင်ဖြစ်၍ အကျဉ်းသား ဝင်ဆံ့မှုမှာ (၃၀၀) ဦး သတ်မှတ်ထားသော်လည်း လက်ရှိ အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ (၆၈၈) ဦး ဖြစ်နေကြောင်း၊ အမျိုးသား အကျဆောင်၌ လူ ထားနိုင်သည့် ဧရိယာ ၃၈၂၈ စတုရန်းပေဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးစံချိန် (၆'x၃' = ၁၈ စတုန်းပေ) ဖြင့် အကျဉ်းသား (၄၂၄) ဦးသာ ထားရှိသင့်သော်လည်း လက်ရှိ ၄၄၉ ဦး ထားရှိ ကြောင်း၊ အမျိုးသား အချုပ်ဆောင်၌ လူထားနိုင်သည့် ဧရိယာ ၁၈၄၈ စတုရန်းပေ ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးစံချိန် (၆'x၃' = ၁၈ စတုန်းပေ) ဖြင့် အကျဉ်းသား ၂၀၄ ဦး ထားရှိနိုင်သော်လည်း အပေါ်ထပ်၌သာ အကျဉ်းသား ၁၂၂ ဦးထားရှိပြီး၊ အောက်ထပ်၌မီးစက်နှင့် အကျဉ်းသားရိက္ခာများ ထားရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ရောဂါအမျိုးမျိုးကြောင့် အကျဉ်းသား ၁၀ ဦး သေဆုံးခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၌ အကျဉ်းသား ၁ ဦး သေဆုံးခဲ့ပါသည်။
- (၃) ၂၀၁၅ ခုနှစ် စတုတ္ထ (၃) လပတ် အထူးလျော့ရက် ခံစားခွင့် ရှိသူနှင့် မရှိသူများ ဦးရေစာရင်း၌ ကျား ၅၅၇ ဦး၊ မ ၅၅ ဦး ၊ စုစုပေါင်း ၆၁၂ ဦး ဖြစ်နေ၍ ကျန် အကျဉ်းသား ၇၆ ဦးအား စိစစ်၍ စာရင်းဖြည့်သွင်းရန် လိုအပ်နေပါသည်။
- (၄) အမျိုးသား အကျဆောင်တွင် ကဲလားများ မရှိသည့်အတွက် မိုးရာသီ၌ မိုးပက်နိုင်ကြောင်းနှင့် စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်း၍ ဖျားနာနိုင်ပါသည်။

- (၅) အကျဉ်းထောင်မှ ထွက်ပြေးရန်ကြံစည်သော အကျဉ်းသား (၁၅) ဦးအား တိုက်ခန်းတွင် ထားရှိပြီး ခြေကျင်းခတ်ထားကြောင်း၊ လမ်းမလျှောက်ရ သဖြင့် အကျဉ်းသား အချို့မှာ ခြေလက်များ ထုံကျင်ကိုက်ခဲနေကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။
- (၆) ပလတ်စတစ်ပုံးများ၌ ထမင်းဟင်းများထည့်၍ အကျဉ်းသားများသို့ ပေးအပ်မှု သည် ရေရှည်၌ ကျန်းမာရေး ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။
- (၇) မီးဖိုကြီးတွင် သမရိုးကျ သံတိုင်ကီများဖြင့် ထမင်းဟင်းချက် ပြုတ်နေကြောင်း နှင့် အောက်ခြေကြမ်းပြင်များ၊ မီးဖိုအုတ်ခုံများမှာ ဆွေးမြေ့ပေါက်ပြဲနေ ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၈) လက်ထောက်ဆရာဝန်တစ်ဦး အပါအဝင် အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်း (၉) ဦး လိုအပ်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၉) ခန္တီးခရိုင်ဆေးရုံ၌ အကျဉ်းသားလူနာအား Guard Ward တွင် ထားရှိသော် လည်း အကျဉ်းသူလူနာအား အခြား အမျိုးသမီး လူနာများနှင့်အတူ ရောနှော ထားရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) ခန္တီးမြို့မ ရဲအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်သည် အမြင့် ၄' ပေခန့်သာရှိပြီး ခါးကုန်း၍ ဝင်ရောက်ရ ကြောင်း၊ ဖိနပ်များ စုပုံထားရှိခြင်းကြောင့် အနံ့အသက်မကောင်းကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။
- (၂) အမျိုးသားအချုပ်ခန်း အိမ်သာအတွင်း၌ မလိုအပ်သော ပစ္စည်းများ စုပုံ ရောက်ရှိနေပါသည်။
- (၃) မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟုဆိုသော အချုပ်သူ ဒေါ်အေးရာ အား မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့က ဖမ်းဆီးခဲ့ရာ တွင် မျက်နှာနှင့် ဦးခေါင်း၌ ဒဏ်ရာများ ရရှိခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၄) အချုပ်သားတစ်ဦးမှာ အသက်မပြည့်သေးကြောင်း၊ ပြစ်မှုမကျူးလွန်ကြောင်း၊ သတ္တမတန်းအထိ ကျောင်းနေခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

၃။ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) ခန္တီးအကျဉ်းထောင်

- (၁) အကျဉ်းသားအင်အား များပြားကြပ်တည်းသဖြင့် အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင် များ၊ မီးစက်နှင့် ရိက္ခာထားရှိရန် အဆောက်အဦများ တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်သင့် ပါသည်။

- (၂) အကျဉ်းထောင်အတွင်း အကျဉ်းသား သေဆုံးမှု မရှိစေရေး စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၃) အထူးလျှော့ရက် ခံစားခွင့် ရှိသူနှင့် မရှိသူများ စာရင်း၌ ကျန်ရှိနေသော အကျဉ်းသား (၇၆) ဦးအား စိစစ်၍ ဖြည့်စွက် ဖော်ပြသင့်ပါသည်။
- (၄) အမျိုးသားအကျဆောင်၌ ကဲလားများ တပ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- (၅) အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ အကျဉ်းသားများအား သံခြေချင်း ခတ်ခြင်းကို အကျဉ်းထောင်လက်စွဲနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အချိန်သတ်မှတ်၍ လမ်းလျှောက်စေခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (၆) ၅ ခန်းတွဲ တိုက်ခန်းများတွင် အပြင်သစ်သားတံခါးများ ၊ ရေချိုးကန်များ၊ အောက်ခြေ သံမဲတလင်းများနှင့် အုတ်နံရံများကို ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (၇) ထမင်း၊ ဟင်းများကို ဒန်အိုး သို့မဟုတ် စတီးအိုးများ၌ ထည့်သွင်း အသုံးပြုခြင်း၊ မီးဖိုကြီးကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (၈) အကျဉ်းထောင်ဆရာဝန်တစ်ဦး ခန့်အပ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၉) ခန္တီးခရိုင်ဆေးရုံ၌ အကျဉ်းသူ လူနာအတွက်လည်း Guard Ward ထားရှိသင့်ပါသည်။

(ခ) **ခန္တီးမြို့မ ရဲအချုပ်ခန်း**

- (၁) အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက် တံခါးများကို လူတစ်ရပ်အမြင့် ၆' ခန့်အထိ တိုးချဲ့ ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (၂) အမျိုးသားအချုပ်ခန်းအတွင်း သန့်ရှင်းရေးနှင့် အနံ့အသက်များ ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၃) အချုပ်သူတစ်ဦးအား ဖမ်းဆီးစဉ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ခြင်းအား စိစစ်၍ နောင်ဖြစ်ပွားမှု မရှိအောင် သတိပြုသင့်ပါသည်။
- (၄) အသက်မပြည့်သေးဟုဆိုသော အချုပ်သားတစ်ဦး၏ အသက်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ထောက်ခံချက်များ ရယူ၍ ကလေးသူငယ် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ ရက်

ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့တွင် တည်ရှိသော အကျဉ်းထောင်၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်း၊ ရဲအချုပ်ခန်းနှင့် ပြည်သူ့ဆေးရုံအချုပ်တို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတင်း ထုတ်ပြန်ချက် (၃/၂၀၁၆)

၁။ ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့တွင် တည်ရှိသော အကျဉ်းထောင်၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်း၊ ရဲအချုပ်ခန်းနှင့် ပြည်သူ့ဆေးရုံအချုပ်တို့ကို မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင် ဦးဇော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်မြမြတို့သည် ကော်မရှင်ရုံးဝန်ထမ်း ၂ ဦး လိုက်ပါလျက် ၉-၃-၂၀၁၆ ရက် နေ့မှ ၁၁-၃-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး အကျဉ်းသား ၂၀ ဦး၊ အကျဉ်းသူ ၉ ဦး၊ အချုပ်သား ၅ ဦး၊ အချုပ်သူ ၂ ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

၂။ အောက်ပါအတိုင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်-

(က) လွိုင်ကော်အကျဉ်းထောင်

- (၁) အကျဉ်းသား တစ်ဦးလျှင် အနိမ့်ဆုံး ၁၈ စတုရန်းပေဖြင့် အကျဉ်းသား ၄၀၉ ဦးသာ ထားရှိသင့်သော်လည်း လက်ရှိအကျဉ်းသူ/ အကျဉ်းသား ၅၁၈ ဦး ဖြစ်နေသည့်အတွက် ကျပ်တည်းနေပါသည်။
- (၂) ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအရ လက်ထောက်ဆရာဝန်တစ်ဦး လိုအပ်နေပါသည်။
- (၃) အကျဉ်းထောင်တွင်း သုံးစွဲသည့် ချိုးရေနှင့်သုံးရေကို ဘီးလူးချောင်းမှ တိုက်ရိုက် စုပ်တင် အသုံးပြုနေသည့်အတွက် အနည်နှစ်များ တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၄) နေသား ၁၄ နှစ် ကျော်လွန်နေသော အကျဉ်းသား ခုနှစ်ဦး တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၅) အချို့အကျဉ်းသားများ၏ အိမ်ထောင်စုစာရင်းပါ မိသားစုဝင်များ အားလုံး ကွယ်လွန်သွားပြီ ဖြစ်၍ ကျန်ရစ်သူဆွေမျိုးများမှ ထောင်ဝင်စာ လာရောက် တွေ့ဆုံရာတွင် အခက်အခဲများရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (၆) အချို့အကျဉ်းသူများ၌ အမျိုးသမီး လစဉ်သုံးပစ္စည်းများ မရှိသဖြင့် မသင့်လျော်သည့် အဝတ်စများကို သုံးစွဲနေရကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ခ) လွိုင်ကော်တရားရုံးအချုပ်ခန်း

- (၁) ကျားအချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်မှာ အမြင့် ၂ ပေခွဲ၊ အကျယ် ၂ ပေရှိပြီး မ အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်မှာ အမြင့် ၃ ပေ၊ အကျယ် ၂ ပေခွဲသာရှိသဖြင့် ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်မှ ဝင်၍ရပါသည်။
- (၂) အချုပ်သူ/သား အားလုံး အပေါ့စွန့်ရာ၌ ပုံးဖြင့်စွန့်ရသဖြင့် နံစော်နေကြောင်း၊ အမှိုက်များ ရှုပ်ပွနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၃) အချုပ်ခန်းအကျယ်အဝန်းနှင့် အချုပ်သားဦးရေ မမျှတသဖြင့် ကျပ်တည်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) လွိုင်ကော်မြို့မ ရဲအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက် အကျယ်အဝန်းမှာ အမြင့် ၃ ပေ ၂ လက်မ၊ အကျယ် ၂ ပေ ၁၁ လက်မသာရှိ၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်မှ ဝင်၍ရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) သုံးရေများထားရှိသည့် ရေပုံးမှာ ညစ်ပတ်နေကြောင်း၊ အချုပ်ခန်းထောင့် နံရံများတွင် ကွမ်းတံတွေးများ၊ အမှိုက်သရိုက်များတွေ့ရှိရပြီး အနံ့အသက် မကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) လွိုင်ကော်ပြည်သူ့ဆေးရုံအချုပ်ခန်း

- (၁) ကျား/မ လူနာများကို သီးသန့်ခွဲမထားဘဲ ရောနှောထားရှိသည်ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။
- (၂) အိမ်သာနှင့် ရေချိုးခန်းမှာ ကျား/မ ခွဲခြားထားမှုမရှိကြောင်းနှင့် သန့်ရှင်းမှု မရှိ ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

၃။ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) လွိုင်ကော်အကျဉ်းထောင်

- (၁) အကျဉ်းသားအင်အား များပြားကျပ်တည်းသဖြင့် အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင် များ၊ တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (၂) လက်ထောက်ဆရာဝန်တစ်ဦးခန့်အပ်ခွင့်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၃) အကျဉ်းထောင်တွင်း သုံးစွဲသည့်ရေမှာ ဘီးလူးချောင်းမှ တိုက်ရိုက်စုပ်တင်ရာ တွင် အနည်အနှစ်များ ပါရှိသည့်အတွက် ရေစစ်ကန် တည်ဆောက်သင့်ပါ သည်။
- (၄) နေသား ၁၄ နှစ် ကျော်လွန်နေသော အကျဉ်းသား ခုနှစ်ဦး၏ ပြစ်ဒဏ် နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျဉ်းထောင်လက်စွဲနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၅) ထောင်ဝင်စာတွေ့ဆုံမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်းကျပ်သော စည်းကမ်းချက်များကို ဖြေလျော့ပေး သင့်ပါသည်။
- (၆) အကျဉ်းသူများအတွက် အမျိုးသမီးလစဉ်သုံးပစ္စည်းများ ထုတ်ပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ခ) လွိုင်ကော်တရားရုံးအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက်များကို လူတစ်ရပ်အမြင့်ထိ တိုးချဲ့ဖောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်း၌ လုံခြုံသန့်ရှင်းသော အိမ်သာများ ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၃) နေ့စဉ် ချုပ်နှောင်နေရသော အချုပ်သားဦးရေနှင့် ဝင်ဆံ့သည့် အချုပ်ခန်းများ တိုးချဲ့တည်ဆောက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) လွိုင်ကော်မြို့မရဲအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်များကို လူတစ်ရပ်အမြင့်ထိ တိုးချဲ့ဖောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်း အလင်းရောင်၊ လေဝင်လေထွက်နှင့် သန့်ရှင်းမှုကောင်းမွန်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဃ) လွိုင်ကော်ဆေးရုံအချုပ်ခန်း

- (၁) ကျား/မ လူနာများကို သီးခြားအခန်းဖြင့် ခွဲခြားထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၂) ကျား/မ လူနာများအတွက် အိမ်သာနှင့် ရေချိုးခန်းကို ခွဲခြားထားရှိသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်

ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် တည်ရှိသော အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်း၊ ဆေးရုံ အချုပ်ခန်း၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ် (၅/၂၀၁၆)

၁။ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် တည်ရှိသော အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်း၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်း၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းတို့အား မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဇော်ဝင်း၊ ဒေါက်တာ ဉာဏ်ဇော်နှင့် ဒေါ်မြမြတို့သည် ၂၉-၃-၂၀၁၆ နေ့မှ ၃၁-၃-၂၀၁၆ နေ့ထိ သွားရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့ပြီး အကျဉ်းသား ၂၂ ဦး၊ အကျဉ်းသူ ၉ ဦး၊ အချုပ်သား ၂ ဦး၊ အချုပ်သူ ၃ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၃၆ ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

၂။ အောက်ပါအတိုင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်-

(က) မြစ်ကြီးနားအကျဉ်းထောင်

- (၁) မြစ်ကြီးနားအကျဉ်းထောင်သည် “က”အဆင့် အကျဉ်းထောင်ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ဦးလျှင် ၁၈ စတုရန်းပေနှုန်းဖြင့် ထားရှိနိုင်သည့်ဦးရေ ၁၈၆၈ ဦး ဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိဦးရေ ၂၈၇၁ ဦး ဖြစ်သဖြင့် ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေကြောင်း၊ နေရာထိုင်ခင်း၊ ရေချိုးခြင်းနှင့် အိမ်သာသုံးခြင်းများတွင် ကျပ်တည်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) ရေသန့်စက် ရှိသော်လည်း အကျဉ်းသားများအား ရေသန့် ဖြန့်ဝေခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။
- (၃) အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်အချို့တွင် ကွပ်ပျစ်များ လုံလောက်မှု မရှိသဖြင့် အချို့ အကျဉ်းသားများ သံမဲတလင်းပေါ်တွင် အိပ်စက်နေရပါသည်။
- (၄) အိပ်ဆောင်အချို့တွင် ကွပ်ပျစ်များပေါ်၌ ခင်းထားသည့် ဖယောင်းပုဆိုးများ စုတ်ပြဲနေပါသည်။
- (၅) သာမန်လျှော့ရက်၊ ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များနှင့်ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသား အချို့မှ သိရှိခြင်း မရှိပါ။
- (၆) နေမကောင်းသော အကျဉ်းသူများအတွက် သီးသန့်နေရာ မရှိပါ။
- (၇) အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများအတွက် သုံးရေ မလုံလောက်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၈) အိပ်ဆောင်များတွင် လူဦးရေ ကျပ်တည်းသဖြင့် အနံ့အသက် ဆိုးရွားပါသည်။

- (၉) အကျဉ်းသူများအတွက် အမျိုးသမီး လစဉ်သုံးပစ္စည်းများ ထုတ်ပေးမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၁၀) အချို့အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်မှူးများမှ နေ့စဉ် နံနက်တိုင်း ရုန့်ရှင်းကြမ်းတမ်းစွာ ဆဲဆိုနေမှု များရှိကြောင်း ကြားသိရပါသည်။

(ခ) **မြစ်ကြီးနားမြို့မရဲစခန်းအချုပ်**

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း လေကောင်း/လေသန့် မရရှိကြောင်းနှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၂) ရေချိုးခန်းနှင့် အိမ်သာများတွင် အနံ့အသက်များ ဆိုးရွားပါသည်။
- (၃) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၄) အချုပ်သူများ ထားရှိသော အခန်းတွင် ရေလောင်းအိမ်သာမရှိဘဲ ပလတ်စတစ်ပုံးဖြင့်သာ အသုံးပြုနေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) **မြစ်ကြီးနားပြည်သူ့ဆေးရုံ အချုပ်ဆောင် (Guard Ward)**

- (၁) မျက်နှာကျက် ပျက်စီးပြီး မိုးယိုနေပါသည်။
- (၂) ရေချိုးခန်းနှင့် အိမ်သာအား အမျိုးသား/အမျိုးသမီး ခွဲခြားထားမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) **မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်ချုပ် အချုပ်ခန်း**

- (၁) အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက်သည် ၂ ပေခွဲပတ်လည်ခန့်သာရှိ၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ ဝင်ရောက်ရပါသည်။
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာများ ညစ်ပတ်နေပါသည်။

(င) **ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းများ (စီတာပူဆွတ်ငိုင်တောင်၊ မန်ခိန်၊ ရွှေစက်၊ တပ်ကုန်း အင်ဂျန်ဒုံ၊ လယ်ကုန်းဇီးအုန်၊ မြို့သစ်ကြီး ဂျန်မိုင်ကောင်း နှစ်ခြင်းနှင့် အာရ်စီ)**

- (၁) WFP, UNHCR နှင့် အခြား INGOs များက ယခင်က လုံလောက်စွာ ရိက္ခာထောက်ပံ့ပေးခဲ့သော်လည်း ယခု လူ ၁ ဦးချင်းစီအား ၁ လအတွက် ထောက်ပံ့ငွေ ၉၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၃၀၀၀ ကျပ်အတွင်းသာ ပေးအပ်သဖြင့် ၎င်းတို့အတွက် လောက်ငှမှု မရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (၂) အအေးဒဏ်ခံနိုင်သော အဝတ်အထည်နှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၃) အိပ်ဆောင်များသည် လူဦးရေဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

- (၄) စီတာပူဆွတ်ငိုင်တောင်နှင့် ရွှေစက်နှစ်ခြင်းစခန်းများတွင် သုံးရေ လုံလောက်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (၅) ရွှေစက်နှစ်ခြင်းနှင့် တပ်ကုန်း အင်ဂျန်ဒိုစခန်းများတွင် ယင်လုံအိမ်သာသည် လူဦးရေ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက လုံလောက်မှုတမူ မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါ သည်။
- (၆) စခန်းများတွင် လူဦးရေ တိုးပွားနေကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (၇) စုပေါင်းမီးဖိုဆောင်များ ထားရှိသော်လည်း အချို့စခန်းများတွင် အခန်းအတွင်း၌ မီးဖိုများ အသုံးပြုနေကြသဖြင့် မီးလောင်မှုများ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။
- (၈) စခန်းတွင် နေထိုင်သည့်ကာလ ၆ နှစ်ကျော်လာပြီဖြစ်သဖြင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်း များအနေဖြင့် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မှု လျော့နည်းကျဆင်းလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

၃။ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) မြစ်ကြီးနားအကျဉ်းထောင်

- (၁) မြစ်ကြီးနား အကျဉ်းထောင်သည် ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေပါသဖြင့် အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (၂) အကျဉ်းသားများအား သောက်ရေသန့် တိုက်ကျွေးသင့်ပါသည်။
- (၃) ကွပ်ပျစ်များ အလုံအလောက် ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၄) အိပ်ဆောင်တိုင်းတွင် ဖယောင်းပုဆိုးများ အလုံအလောက် ခင်းကျင်းပေးသင့် ပါသည်။
- (၅) သာမန်လျှော့ရက်နှင့် ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များအား အကျဉ်းသားအားလုံး သိရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၆) နေမကောင်းသော အကျဉ်းသူများအတွက် သီးသန့်နေရာ စီစဉ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၇) အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများအတွက် သုံးရေ လုံလောက်အောင် စီစဉ်ပေး သင့်ပါသည်။
- (၈) အိပ်ဆောင်များတွင် အနံ့အသက် မရှိစေရန် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။
- (၉) အကျဉ်းသူများအား အမျိုးသမီး လစဉ်သုံးပစ္စည်းများ ထုတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၁၀) အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်မှူးများမှ ရန်ရှင်းကြမ်းတမ်းစွာ ဆဲဆိုနေမှုများအား ပြုပြင်သင့်ပါသည်။

(ခ) မြစ်ကြီးနားမြို့မရဲစခန်းအချုပ်

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း လေကောင်း/လေသန့် ရရှိရေးနှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိ စေရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (၂) ရေချိုးခန်းနှင့် အိမ်သာများတွင် အနံ့အသက် မရှိစေရန် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၃) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၄) အချုပ်သူများ အခန်းတွင် ရေလောင်းအိမ်သာ ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (ဂ) **မြစ်ကြီးနားပြည်သူ့ဆေးရုံ အချုပ်ဆောင် (Guard Ward)**
 - (၁) အမိုးနှင့် မျက်နှာကျက်အား ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
 - (၂) ရေချိုးခန်းနှင့် အိမ်သာအား အမျိုးသား/အမျိုးသမီး ခွဲခြားထားရှိသင့်ပါသည်။
- (ဃ) **မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်ချုပ် အချုပ်ခန်း**
 - (၁) အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက်များကို လူတစ်ရပ်အမြင့်ထိ တိုးချဲ့ဖောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
 - (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်း၌ အိမ်သာများ သန့်ရှင်းမှု ကောင်းမွန်ရေး ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။
- (င) **ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းများ (စီတာပူဆွတ်ငိုင်တောင်၊ မန်ခိန်၊ ရွှေစက်၊ တပ်ကုန်း အင်ဂျန်ဒုံ၊ လယ်ကုန်းဇီးအုန်း၊ မြို့သစ်ကြီး ဂျန်မိုင်ကောင်း နှစ်ခြင်းနှင့် အာရ်စီ)**
 - (၁) လူဦးရေ ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေသော စခန်းများတွင် အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ် ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၂) စီတာပူဆွတ်ငိုင်တောင်နှင့် ရွှေစက်နှစ်ခြင်းစခန်းများတွင် ရေအလုံအ လောက်ရရှိရန် စီစဉ် ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၃) ရွှေစက်နှင့် တပ်ကုန်းအင်ဂျန်ဒုံစခန်းရှိ ယင်လုံအိမ်သာများ တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ အိမ်သာကျင်းများမှ မိလ္လာများအား စုပ်ထုတ်ခြင်း များ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၄) စခန်းအတွင်း လူဦးရေ မြင့်တက်နေပါသဖြင့် သားဆက်ခြားရေးနှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၅) စခန်းများအတွင်း သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ၌သာ ချက်ပြုတ်ရေး၊ မီးဘေးလုံခြုံရေး တို့အတွက် ကြပ်မတ်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၆) နယ်မြေအေးချမ်းမှု ရှိသောနေရာများတွင် ပြည်နယ်အစိုးရမှ လုံခြုံရေး အာမခံ ပြီး ပြန်လည်အခြေချရန် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခြင်းနှင့် ပညာပေးဆွေးနွေးခြင်း များ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ်နှင့် ရပ်စောက်မြို့နယ်အတွင်းရှိ အကျဉ်း
ထောင်၊ အကျဉ်းစခန်း၊ ရဲအချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းများအား ကြည့်ရှု
စစ်ဆေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းထုတ်ပြန်ချက် (၈/၂၀၁၆)

၁။ ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ်နှင့် ရပ်စောက်မြို့နယ်အတွင်းရှိ အကျဉ်း
ထောင်၊ အကျဉ်းစခန်း၊ ရဲအချုပ်ခန်း၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်း၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်ရေးစခန်းတို့အား မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင်များ
ဖြစ်ကြသော ဦးဇော်ဝင်း၊ ဒေါက်တာဉာဏ်ဇော်နှင့် ဒေါ်မြမြတို့သည် ကော်မရှင် ရုံးဝန်ထမ်းများ
လိုက်ပါလျက် ၂၃-၅-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၂၇-၅-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ သွားရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့ပြီး
ညောင်ရွှေအကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းသား ၃၈ ဦး၊ အကျဉ်းသူ ၁၄ ဦး၊ အချုပ်သား ၂ ဦး၊
ရပ်စောက်မြို့နယ်၊ ဘန်းကန် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်းတွင် အကျဉ်း
သား ၁၃ ဦး၊ ထီးခမ်းစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်းတွင် အကျဉ်းသား ၁၆
ဦး၊ တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ တောင်လေးလုံး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်း
တွင် အကျဉ်းသား ၁၉ ဦး၊ စုစုပေါင်း အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၁၀၂ ဦးအား တစ်ဦးချင်း တွေ့ဆုံ
မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

၂။ အောက်ပါအတိုင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်-

(က) တောင်ကြီးမြို့မရဲစခန်းအချုပ်

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း လေကောင်း/လေသန့် မရရှိကြောင်း၊
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး မရှိကြောင်း၊
- (၃) အချုပ်ကြန့်ကြာကာလ ၁ နှစ်အထက် ၄ ဦး၊ ၆ လအထက် ၃၇ ဦးရှိကြောင်း၊
- (၄) မြို့မရဲစခန်းရှိ ကျားအချုပ်ခန်းအမှတ် (၁) နှင့် အမှတ် (၅) တို့တွင် အချုပ်သား
ဦးရေ ၂၅ ဦး၊ ကျားအချုပ်ခန်းအမှတ်(၂) တွင် အချုပ်သားဦးရေ ၂၀ ဦး၊ မ
အချုပ်ခန်းအမှတ်(၄) တွင် အချုပ်သူဦးရေ ၁၅ ဦး၊ စုစုပေါင်း အချုပ်သား ၇၀
ဦး၊ အချုပ်သူ ၁၅ ဦးသာ ဝင်ဆံ့သော်လည်း လက်ရှိ အချုပ်သားဦးရေ ၁၁၃
ဦး၊ အချုပ်သူဦးရေ ၁၃ ဦးရှိသဖြင့် ဝင်ဆံ့မှုထက် အချုပ်သား ၄၃ ဦး ပိုမို
ချုပ်နှောင်ထားရကြောင်း။

(ခ) တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ နယ်မြေရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး မရှိကြောင်း၊
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာများတွင် သန့်ရှင်းမှု အားနည်းကြောင်း၊
- (၃) အချုပ်ကြန့်ကြာကာလ ၁ နှစ်အထက် အချုပ်သား ၆ ဦး၊ ၆ လအထက် အချုပ်
သား ၅၇ ဦး၊ အချုပ်သူ ၁၁ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၆၈ ဦးရှိကြောင်း၊
- (၄) အချုပ်ခန်း ၁၀ ခန်းရှိပြီး တစ်ခန်းလျှင် ၂၀ ဦး ချုပ်နှောင်နိုင်သဖြင့် စုစုပေါင်း
၂၀၀ ဦးသာ ဝင်ဆံ့သော်လည်း လက်ရှိအချုပ်သားဦးရေ ၂၃၉ ဦး၊ အချုပ်သူ

၂၉ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၂၆၈ ဦး ချုပ်နှောင်ထားသဖြင့် ဝင်ဆံ့မှုထက် ၆၈ ဦး ပိုမို ချုပ်နှောင်ထားရကြောင်း။

(ဂ) တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ အေးသာယာနယ်မြေရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း အိမ်သာများ သန့်ရှင်းမှု အားနည်းကြောင်း၊
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး မရှိကြောင်း၊
- (၃) အချုပ်ခန်းများအတွင်း လေကောင်းလေသန့် ရရှိမှု အားနည်းကြောင်း။

(ဃ) စင်စံထွန်းဆေးရုံ အချုပ်ဆောင် (Guard Ward)

- (၁) အချုပ်ဆောင်တွင် ကျား/မ ခွဲခြားထားမှုမရှိဘဲ တစ်ခန်းတည်းရှိကြောင်း၊
- (၂) ရေချိုးခန်းနှင့်အိမ်သာတွင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီး ခွဲခြားထားမှု မရှိကြောင်း။

(င) တောင်ကြီးခရိုင်တရားရုံးအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး မရှိကြောင်း၊
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာများ သန့်ရှင်းမှု မကောင်းကြောင်း၊
- (၃) အချုပ်ခန်းတွင် သမံတလင်း ခင်းထားပြီး သစ်သားကွပ်ပျစ်မရှိကြောင်း။

(စ) ဘန်းကန် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်း

- (၁) အိပ်ဆောင်အမှတ် (၂) တွင် ကြမ်းခင်းဖယောင်းပုဆိုးများ စုတ်ပြဲနေကြောင်း၊
- (၂) အိပ်ဆောင်အမှတ် (၄) တွင် ဖယောင်းပုဆိုး ခင်းထားခြင်း မရှိကြောင်း၊
- (၃) စာကြည့်တိုက်တွင် တိုင်းရင်းသားဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော စာအုပ်၊ စာပေများ နည်းပါးကြောင်း၊
- (၄) တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သောဝန်ထမ်းများ နည်းပါးကြောင်း၊
- (၅) သုံးရေအား အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ အသုံးပြုရကြောင်း၊
- (၆) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း မရှိကြောင်း၊
- (၇) အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်များတွင် ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေကြောင်း၊
- (၈) အများပြည်သူ ရုံးပိတ်ရက်များတွင် အပြည့်အဝ အနားမပေးကြောင်း၊
- (၉) ရိုက်နှက်၍ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းများရှိကြောင်း။

(ဆ) ထီးခမ်းစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်း

- (၁) အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင် ကွပ်ပျစ်များတွင် ကြမ်းပိုးများရှိကြောင်း၊
- (၂) သုံးရေအား အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ သုံးစွဲရကြောင်း၊
- (၃) ထမင်းစားဆောင်အမိုးသည် စုတ်ပြဲနေကြောင်း၊
- (၄) စာကြည့်တိုက်တွင် တိုင်းရင်းသားဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော စာအုပ် များ နည်းပါးကြောင်း၊
- (၅) တိုင်းရင်းသားဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သောဝန်ထမ်းများ နည်းပါးကြောင်း။

(ဇ) ညောင်ရွှေအကျဉ်းထောင်

- (၁) “က”အဆင့် အကျဉ်းထောင်ဖြစ်ပြီး တစ်ဦးလျှင် ၁၈ စတုရန်းပေ နှုန်းဖြင့် ထားရှိနိုင်သည့်ဦးရေ ၁၀၉၆ ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိဦးရေ ၁၈၃၉ ဦးဖြစ်သဖြင့် ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေပြီး နေရာထိုင်ခင်း၊ ရေချိုးခြင်းနှင့် အိမ်သာသုံးခြင်းများတွင် ကျပ်တည်းနေကြောင်း၊
- (၂) သာမန်လျှော့ရက်၊ ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များနှင့်ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသား အချို့မှ သိရှိခြင်းမရှိကြောင်း၊
- (၃) နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသားများ၏ မိသားစုဝင်များ ဧည့်တွေ့လာရောက်ရန် အခက်အခဲရှိကြောင်း၊
- (၄) စာကြည့်တိုက်တွင် တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားထားသော စာအုပ်များ မရှိကြောင်း၊
- (၅) လူဦးရေ ကျပ်တည်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ကူးစက်ရောဂါများအား ကြိုတင်ကာကွယ်မည့် အစီအမံများ မရှိကြောင်း၊
- (၆) အကျဉ်းသူများအတွက် အမျိုးသမီး လစဉ်သုံးပစ္စည်းများ ထုတ်ပေးမှု မရှိကြောင်း။

(ဈ) တောင်လေးလုံး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်း

- (၁) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ မရှိကြောင်း၊
- (၂) စားဖိုကြီးတွင် ယင်ကောင်များ များပြားကြောင်း၊
- (၃) သာမန်လျှော့ရက်၊ ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များအား အကျဉ်းသားအချို့မှ မသိရှိကြောင်း၊
- (၄) စာကြည့်တိုက်တွင် သတင်းစာ မရှိကြောင်း၊
- (၅) အကျဉ်းသားတစ်ဦးကို ခြေချင်းခတ်ထားသည်မှာ ၈ လကျော် ကြာမြင့်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း။

(ည) တောင်ကြီးမြို့၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း ၈ ခု (အမျိုးသမီးဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ ရှမ်းရိုးမဘိုးဘွားရိပ်သာ၊ ဓမ္မဝိဒူလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာ၊ သူငယ်တော် ယေဇူးလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ ငြိမ်းချမ်းလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာ၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဒေါ်ငယ် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ ဟမ်းဆီး လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာနှင့် အေးသာယာလူငယ် ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာ)

- (၁) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ လူတစ်ဦးလျှင် နေ့စဉ်ကျွေးမွေးစရိတ် ၄၀၀ ကျပ် ထောက်ပံ့ပေးကြောင်း၊
- (၂) သင်ကြားမှုအထောက်အကူပစ္စည်းများ နည်းပါးကြောင်း၊

- (၃) ဓမ္မဝိဒူလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာ၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဒေါ်ငယ် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာနှင့် အေးသာယာလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာတို့တွင် လက်ခံနိုင်သောဝင်ဆံ့မှုထက် လူဦးရေကျော်လွန်နေကြောင်း။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

၃။ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) တောင်ကြီးမြို့မရဲစခန်းအချုပ်

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း လေဝင်/လေထွက် ကောင်းမွန်အောင် ပြုပြင်သင့်ပါ သည်။
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၃) အချုပ်ကာလ ကြန့်ကြာနေသူများ လျော့နည်းကျဆင်းရေး ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။
- (၄) ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေသဖြင့် အာမခံပေးသင့်သူများအား အာမခံပေး ခြင်း၊ အဆောက်အဦအသစ်များ တည်ဆောက်ခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။

(ခ) တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ နယ်မြေရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာများ၏ သန့်ရှင်းရေးအား ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။
- (၃) အချုပ်ကာလ ကြန့်ကြာနေသူများ လျော့နည်းကျဆင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။
- (၄) ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေသဖြင့် အကျဉ်းထောင်သို့ ပို့ဆောင်ခြင်း၊ အချုပ်ခန်း တိုးချဲ့ခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ အေးသာယာ နယ်မြေရဲတပ်ဖွဲ့စခန်း အချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း အိမ်သာများ သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၃) အချုပ်ခန်းများအတွင်း လေဝင်/လေထွက် ကောင်းမွန်အောင် ပြုပြင်သင့် ပါသည်။

(ဃ) စဝ်စံထွန်းဆေးရုံ အချုပ်ဆောင် (Guard Ward)

- (၁) လူနာများအား ကျား/မ ခွဲခြားထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၂) ရေချိုးခန်းနှင့် အိမ်သာအား ကျား/မ ခွဲခြားထားရှိသင့်ပါသည်။

(င) တောင်ကြီးခရိုင်တရားရုံးအချုပ်ခန်း

- (၁) အချုပ်ခန်းအတွင်း အမှိုက်ပုံး ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၂) အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာများ သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(၃) အချုပ်ခန်းအတွင်း သစ်သားကွပ်ပျစ်များ ထားရှိသင့်ပါသည်။

(စ) ဘန်းကန် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်း

(၁) ကြမ်းခင်းရန်အတွက် ဖယောင်းပုဆိုးများအား ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။

(၂) စာကြည့်တိုက်တွင် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားထားသော စာအုပ်များ ထားရှိသင့်ပါသည်။

(၃) ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများကို လေ့လာသင်ကြား သင့်ပါသည်။

(၄) သုံးရေ အပြည့်အဝ ပေးနိုင်ရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(၅) ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်အညီ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ခန့်အပ်ပေးသင့်ပါသည်။

(၆) အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်သစ်များ တိုးချဲ့တည်ဆောက်ပေးသင့်ပါသည်။

(၇) အများပြည်သူ ရုံးပိတ်ရက်များတွင် ရဲဘက်အကျဉ်းသားများအား အနားပေး သင့်ပါသည်။

(၈) သာမန်လျှော့ရက်၊ ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသား အားလုံးသိရှိအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(၉) အကျဉ်းထောင်လက်စွဲနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်ပေးသင့်ပါသည်။

(ဆ) ထီးခမ်းစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်း

(၁) အိပ်ဆောင်တိုင်းတွင် ခြင်၊ ယင်၊ ကြမ်းပိုးများ ကင်းစင်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။

(၂) သုံးရေ လုံလောက်စွာ ပေးဝေနိုင်ရေး စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(၃) ထမင်းစားဆောင် အမိုးအကာများ ပြုပြင်သင့်ပါသည်။

(၄) စာကြည့်တိုက်တွင် တိုင်းရင်းသားဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော စာအုပ်များ ထားရှိသင့်ပါသည်။

(၅) ဝန်ထမ်းများမှ တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများကို လေ့လာသင်ယူသင့် ပါသည်။

(၆) သာမန်လျှော့ရက်၊ ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသား အားလုံးသိရှိအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဇ) ညောင်ရွှေအကျဉ်းထောင်

(၁) အိပ်ဆောင်သစ်များအား တည်ဆောက်သင့်ပါသည်။

(၂) သာမန်လျှော့ရက်၊ ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသား အားလုံးသိရှိအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(၃) နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား၏မိသားစုဝင်များ ဧည့်တွေ့လာရောက်ရန် အခက်အခဲရှိပါက အကျဉ်းသားမှ အမည်စာရင်း တင်ပြသောသူအား ခွင့်ပြု သင့်ပါသည်။

- (၄) လူဦးရေကျပ်တည်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ကူးစက်ရောဂါများအား ကြိုတင်ကာကွယ်မည့် အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ထားသင့်ပါသည်။
- (၅) စာကြည့်တိုက်တွင် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားထားသော စာအုပ်များ ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၆) ကူးစက်ရောဂါသည်များအား သီးခြားခွဲထားသင့်ပါသည်။
- (၇) အကျဉ်းသူများအတွက် အမျိုးသမီး လစဉ်သုံးပစ္စည်းများ ထုတ်ပေးသင့်ပါသည်။

(ဈ) တောင်လေးလုံး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်း

- (၁) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ခန့်အပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၂) ယင်ကောင်များ မရှိအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၃) သာမန်လျှော့ရက်၊ ခန့်မှန်းလွတ်ရက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသား အားလုံး သိရှိအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (၄) စာကြည့်တိုက်တွင် သတင်းစာ ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (၅) အကျဉ်းထောင် လက်စွဲနှင့်အညီ ခြေချင်းခတ်သင့်ပါသည်။

(ည) တောင်ကြီးမြို့၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး စခန်း ၈ ခု (အမျိုးသမီးဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ ရှမ်းရိုးမဘိုးဘွားရိပ်သာ၊ ဓမ္မဝိဒူ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ သူငယ်တော်ယေဇူး လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ ငြိမ်းချမ်းလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဒေါ်ငယ် လူငယ် ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာ၊ ဟမ်းဆီး လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာနှင့် အေးသာယာလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာ)

- (၁) လူတစ်ဦးလျှင် နေ့စဉ်ကျွေးမွေးစရိတ် တိုးမြှင့်ပေးသင့်ပါသည်။
- (၂) သင်ကြားမှုအထောက်အကူပစ္စည်းများ ဖြည့်တင်းပေးသင့်ပါသည်။
- (၃) လူဦးရေ ကျပ်တည်းသော စခန်းများတွင် အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက် လုပ်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက်

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ အကျဉ်းထောင်၊ အကျဉ်းစခန်း၊ အချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး စခန်းများအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ် (၉/၂၀၁၆)

၁။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး အတွင်းရှိ တောင်ငူအကျဉ်းထောင်၊ (၄) မိုင် ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး စခန်း၊ တောင်ငူမြို့မရဲအချုပ်ခန်း၊ အမှတ် (၂) နှင့် အမှတ် (၃) ရဲအချုပ်ခန်း၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်း၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်း၊ ရေတာရှည်၊ ကေတုမတီနှင့် ဖြူးမြို့ဘိုးဘွားရိပ်သာများ၊ တောင်ငူမြို့ ဇေယျာသီရိ အမျိုးသမီးဂေဟာနှင့် ဒိုက်ဦးမြို့ကန်တော်မင်္ဂလာ ပရဟိတဂေဟာများအား မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဇော်ဝင်း၊ ဒေါက်တာဉာဏ်ဇော်နှင့် ဒေါ်မြမြ တို့သည် ကော်မရှင် ရုံးဝန်ထမ်းများ လိုက်ပါလျက် ၂၀-၆-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၂၃-၆-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ ကြည့်ရှုစစ်ဆေး၍ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများအား လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးဆွေးနွေးခြင်း၊ ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ဥပဒေနှင့် လက်ကမ်းစာစောင်များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ အကျဉ်းသား/ အချုပ်သား ၆၂ ဦး၊ အကျဉ်းသူ/ အချုပ်သူ ၁၄ ဦး တို့နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ တွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

၂။ တောင်ငူအကျဉ်းထောင်

- (က) လူဦးရေ ၁၀၀၀ ဆံ့ “က” အဆင့် အကျဉ်းထောင်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိအကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၁၀၆၇ ဦး၊ အချုပ်သား/အချုပ်သူ ၁၃၂ ဦး စုစုပေါင်း ၁၁၉၉ ဦးရှိကြောင်း၊ အချို့အိပ်ဆောင်များတွင် လူဦးရေကျပ်တည်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (ခ) အကျဉ်းထောင်သို့ အထူးကုဆရာဝန်များ လာရောက်သော်လည်း လိုအပ်သော ပစ္စည်းများ အပြည့်အစုံမပါရှိ၍ ရောဂါစစ်ဆေးရှာဖွေမှုများကို မပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ လူနာများအား စမ်းသပ်ကိရိယာများ ပြည့်စုံသော ခရိုင်ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်၍ ရောဂါစမ်းသပ်ရှာဖွေ စစ်ဆေးခြင်း၊ ကုသပေးခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) အချို့အကျဉ်းသားလူနာများကို ခရိုင်ဆေးရုံသို့ လွှဲပြောင်းကုသရန် Refer တင်ထားသော်လည်း ရက်များစွာကျော်လွန်မှ ခွင့်ပြုချက်ရရှိ၍ အချို့လူနာများရောဂါ ပိုမို ဆိုးရွားသွားကြောင်း သိရှိရပါသည်။ Refer အမြန်ဆုံးရရှိရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) လစဉ်ဆေးဝါးဝယ်ယူရန်အတွက် နှစ်သိန်းကျပ်ခန့်သာ ဘတ်ဂျက်ခွင့်ပြုငွေမှ သုံးစွဲခွင့်ပြုကြောင်း၊ လက်ရှိ အကျဉ်းသား လူနာအရေအတွက်၊ ဖြစ်ပွားသောရောဂါတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက လုံလောက်မျှတမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများဝယ်ယူရန် ခွင့်ပြုငွေကို ပိုမိုချမှတ်ပေးသင့်ပါသည်။

- (င) နေသား ၁၄ နှစ်ကျော်လွန်နေသော အကျဉ်းသား ၁၁ ဦး၊ အကျဉ်းသူ ၁ ဦး ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များနှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားသုံးသပ်နိုင်ရေး အကျဉ်းထောင်လက်စွဲနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (စ) အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ ယင်ကောင်များပြားစွာ တွေ့ရှိရ၍ အကျဉ်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်သဖြင့် ယင်ကောင်များကို နှိမ်နင်းဖယ်ရှားသင့်ပါသည်။
- (ဆ) မီးဖိုဆောင်အတွင်း ခင်းထားသော ကျောက်ပြားများကွဲအက်နေပြီး ခေါင်မိုးများ ပေါက်ပြဲနေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် လဲလှယ်သင့်ပါသည်။
- (ဇ) အချို့သောက်ရေသန့်ဘူးများ သန့်ရှင်းမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် သန့်ရှင်းစွာထားရှိ သင့်ပါသည်။
- (ဈ) တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား နှစ်ဦးက တရုတ်သံရုံးနှင့်ဆက်သွယ်လိုကြောင်း သတင်းပို့သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာသို့ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ည) အမျိုးသမီး အိပ်ဆောင်အတွင်း ဘာသာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာအုပ်များကို အခြား သော ပစ္စည်းများနှင့်အတူ ရောနှောမထားရှိလိုကြောင်း သတင်းပို့သဖြင့် စာအုပ်စင် များ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဋ) နှစ်ကြီးအကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ အချို့မှ အယူခံဝင်ရောက်မှု အခြေအနေများကို သိရှိလို ကြောင်း ပြောကြားလာသဖြင့် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ အသိပေး ပြောကြားသင့်ပါသည်။
- (ဌ) တစ်ခါတစ်ရံ ထောင်ဝင်စာ ပစ္စည်းများစုံလင်စွာမရရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် နေ့စဉ် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဍ) ရေလောင်း အိမ်သာများ၌ ရေဆွဲချတိုင်း အနံ့ဆိုးများ ထွက်ပေါ်လေ့ရှိကြောင်း သိရှိရ သဖြင့် မိလ္လာကန်များမှ အနယ်အနှစ်များအား စုတ်ထုတ်ခြင်း၊ ရေဆိုးမြောင်းများ တစ်လျှောက် ရေစီးရေလာကောင်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သင့်ပါ သည်။
- (ဎ) အချို့အကျဉ်းသား/အချုပ်သားအသစ်များ ပုံစံထိုင်ရာတွင် ဆဲဆိုရိုက်နှက်မှုခံရ ကြောင်း၊ အိပ်ဆောင်အတွင်း တစ်နေ့ လေးခါ တန်းစီ၍ ပုံစံထိုင်ရခြင်းမှာ ကြာမြင့် ကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် ဖြေလျော့မှုများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဏ) အချို့ အိပ်ဆောင်များတွင် ဘေးတန်း၌နေထိုင်လိုမှု၊ အလုပ်စခန်းနှင့် အခြားထောင် များသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုမှု၊ မပြောင်းရွှေ့လိုမှုများအတွက် အပေးအယူများရှိနေကြောင်း သိရှိရသဖြင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (တ) အမျိုးသမီးလစဉ်သုံး ပစ္စည်းများ မရရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။

၃။ တောင်ငူ (၄) မိုင် ကျောက်ထုတ်စခန်း:

- (က) လူဦးရေ ၃၀၀ ဆံ့ “ခ” အဆင့် အလုပ်စခန်းဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိ အကျဉ်းသား ၃၅၂ ဦးရှိသဖြင့် ဝင်ဆံ့မှုထက်ကျော်လွန်နေပါသည်။ သတ်မှတ်အရေအတွက် အတိုင်း သာ ထားရှိခြင်း သို့မဟုတ် အဆင့်တိုးမြှင့် သတ်မှတ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) အိပ်ဆောင်အတွင်း လေဝင်လေထွက် နည်းပါးပါသည်။ လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်စွာ ရရှိရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ဆေးထိုးအပ် မလုံလောက်၍ တစ်ခါသုံးဆေးထိုးအပ်များကို ပြန်လည်သုံးစွဲနေကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ဆေးထိုးအပ်များ လုံလောက်စွာထားရှိသင့်ပါသည်။
- (ဃ) လုပ်ငန်းခွင်ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအတွက် အကာအကွယ် ပစ္စည်းများ တပ်ဆင်အသုံးပြုလေ့မရှိသည်ကို သိရှိရသဖြင့် အကာအကွယ်ပစ္စည်းများ တပ်ဆင် အသုံးပြုနိုင်ရေး ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (င) ထမင်းချက်ဆောင်နှင့် ဖွဲ့ဂိုဒေါင်တွင် အကာအရံ မရှိကြောင်း၊ မိုးရာသီ၌ မိုးပက်၍ ရေစို နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အကာအရံ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) လွတ်ရက်နှင့် ထောက်ပံ့ကြေးငွေရရှိမှုများကို ကြိုတင်ရှင်းလင်း ပြောဆိုမှုမရှိကြောင်း သိရှိ ရသဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ပြောဆို အသိပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) တစ်ခါတစ်ရံ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို သန့်စင်စွာ ဆေးကြောမှုမပြုကြောင်း သိရှိရသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာဆေးကြောပြီးမှ ချက်ပြုတ်သင့်ပါသည်။
- (ဇ) လုပ်ငန်းခွင်တွင် အကျဉ်းသားခွဲမှူး၊ စိတ်မှူးများမှ ဆဲဆိုလေ့ရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ပြေပြစ်စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံသင့်ပါသည်။
- (ဈ) လုပ်ငန်းခွင်မှအပြန် ရေချိုးရာတွင် ရေချိုးကန်အတွင်းရှိရေမှာ ပူနေသဖြင့် ရေချိုးကန်များကို အမိုးမိုးပေးသင့်ပါသည်။
- (ည) လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း ယင်ကောင်များပြားနေပြီး အကျဉ်းသားများ၏ ကျန်းမာရေး ထိခိုက် နိုင်သဖြင့် ယင်ကောင်များကို နှိမ်နင်းသင့်ပါသည်။
- (ဋ) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ၁ ဦးသာရှိသဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အင်အားနှင့်အညီ ခန့်အပ် ပေးသင့်ပါသည်။

၄။ တောင်ငူမြို့မ ရဲစခန်း အချုပ်ခန်း:

- (က) အချုပ်သား ၁၉ ဦး ၊ အချုပ်သူ ၁ ဦးကို ကောင်းမွန်စွာ တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာ၊ ရေချိုးခန်းများ ညစ်ပတ်နေသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ကြမ်းခင်းများ မညီမညာဖြစ်နေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။

(ဃ) အချုပ်သား စာရင်းတွင် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်သွင်းရန်လိုအပ်သဖြင့် အချက်အလက်များ မှန်ကန်ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်သွင်းသင့်ပါသည်။

(င) မျက်နှာကျက်တွင် ကျပ်ခိုးများ တွေ့ရှိရသဖြင့် ရှင်းလင်းဖယ်ရှားသင့်ပါသည်။

၅။ တောင်ငူ အမှတ် (၂) ရဲစခန်း အချုပ်ခန်း

(က) အချုပ်သား ၂ ဦး၊ အချုပ်သူ ၁ ဦးကို ကောင်းမွန်စွာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အမျိုးသားအချုပ်ခန်း အိမ်သာကြော့ခွက်ကွဲအက်နေပြီး မစင်များပြည့်နေသဖြင့် ကြော့ခွက် လဲလှယ်၍ သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

(ဂ) အချုပ်ခန်းများအတွင်း အလင်းရောင်၊ လေဝင် လေထွက် အားနည်းပြီး အောက်သိုးသိုးအနံ့အသက်များ ရှိနေသဖြင့် လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဃ) အမျိုးသားအချုပ်ခန်းအတွင်း စားကြွင်းစားကျန်များ၊ ဆေးကြောသန့်စင်ခြင်း မရှိသော ပန်းကန်ခွက်ယောက်များ၊ ဆေးလိပ်ပြာခွက်များတွေ့ရှိရပြီး ကြွက်နှင့် ယင်များ လာရောက်နိုင်သဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

၆။ တောင်ငူ အမှတ် (၃) ရဲစခန်း အချုပ်ခန်း

(က) အချုပ်သား၊ အချုပ်သူများမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) သုံးထပ်သားကြမ်းခင်းများ ရေစို၍ ဖောင်းကြွနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။

(ဂ) အချုပ်ခန်းပါတ်လည် ပြင်ပနံရံများ ကွဲအက်နေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။

၇။ အုတ်တွင်းရဲစခန်း၊ အမြန်လမ်းသာဂရ ရဲစခန်း၊ ကျွန်းကုန်းရဲစခန်းနှင့် ဇေယျဝတီ ရဲစခန်း။ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အချို့သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများနှင့် မသင်္ကာသူများကို ဖမ်းဆီးစစ်ကြောရာတွင် ထိုးကြိတ်ရိုက် နှက်ခြင်း၊ ကျင်စက်ဖြင့်တို့ခြင်း၊ အပ်နှင့်ထိုးဆွခြင်း၊ တံတွေးဖြင့်ထွေးခြင်း၊ သောက်ရေမတိုက်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့် ဆက်သွယ်ခွင့်မပြုခြင်း၊ ကျူးလွန်မှုမရှိသည်များကို အတင်းအကျပ် ဝန်ခံခိုင်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်ဟု တောင်ငူထောင်တွင် ချုပ်နှောင်ပြီး တရားရုံး ရင်ဆိုင်နေသော အချုပ်သားအချို့မှ ပြောကြားခဲ့ကြသဖြင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ ကြပ်မတ် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၈။ တရားရုံးအချုပ်ခန်း

(က) အချုပ်သား ၂၁ ဦး၊ အချုပ်သူ ၁ ဦး တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အမျိုးသမီးအချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာညစ်ပတ်ပြီး အသုံးပြုရန် ရေခွက်မရှိသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်၍ အိမ်သာသုံးရေခွက်ထားရှိသင့်ပါသည်။

(ဂ) အမျိုးသား အချုပ်ခန်း အိမ်သာ ညစ်ပတ်နေသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

(ဃ) အချုပ်ခန်း သမံတလင်းပေါ်တွင် သစ်သားကြမ်းခင်း ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါ သည်။

(င) အချုပ်ခန်းများအတွင်း အမှိုက်ပုံး မရှိသဖြင့် အမှိုက်ပုံးများ ထားရှိသင့်ပါသည်။

၉။ ဆေးရုံအချုပ်ခန်း

(က) အချုပ်ခန်းအတွင်း လူနာမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အချုပ်ဆောင်အား သီးခြားခြံဝင်း ကာရံထားမှုမရှိသဖြင့် ခြံဝင်းကာရံထားရှိသင့်ပါသည်။

(ဂ) အချုပ်ဆောင် နံရံထောက်တန်း သစ်သားများ ခြစားနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။

(ဃ) အမျိုးသမီးလူနာအတွက် သီးခြားအကာအရံနှင့် အိမ်သာမရှိသဖြင့် အကာအရံနှင့် အိမ်သာ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

၁၀။ ရေတာရှည်ဘိုးဘွားရိပ်သာ

(က) အဘိုး ၁၁ ဦး၊ အဘွား ၂၈ ဦးကို ကျန်းမာစွာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အိမ်သာ သန့်ရှင်းမှု အားနည်းကြောင်း၊ အထိုင်အထ အားပြုနိုင်ရန် လက်တန်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အိမ်သာသန့်ရှင်းရေးနှင့် လက်ကိုင်တန်း ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ထမင်းစားဆောင် မျက်နှာကျက်တွင် ပင့်ကူပိုးအိမ်များ တွေ့ရှိရသဖြင့် ရှင်းလင်းသင့်ပါသည်။

(ဃ) ထမင်းစားဆောင်နှင့် ကပ်လျက် ဆေးရုံဝင်းအတွင်း ရေအိုင်များရှိနေခြင်း၊ ခြံနွယ် ပိတ်ပေါင်းများ ရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် ခြင်နှင့် ယင်ကောင် များပြားနေပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

(င) အဘိုးအဘွားများ၏ အိပ်ယာခင်းများဟောင်းနွမ်းနေသဖြင့် လျှော်ဖွတ် လဲလှယ်ပေးသင့်ပါသည်။

(စ) အိပ်ဆောင်တွင် မျက်နှာကျက်မရှိ၍ ပူအိုက်သဖြင့် မျက်နှာကျက် ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

၁၁။ ကေတုမတီဘိုးဘွားရိပ်သာ

(က) အဘိုး ၅ ဦး၊ အဘွား ၂၈ ဦး ကောင်းမွန်စွာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အထိုင်အထ အားပြုနိုင်ရန် အိမ်သာထဲတွင် လက်ကိုင်တန်းမရှိသဖြင့် လက်ကိုင်တန်း ထားရှိသင့်ပါသည်။

၁၂။ ဇေယျာသီရိအမျိုးသမီးဂေဟာ

(က) မူကြိုမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအထိ မိဘမဲ့၊ မိဘရှိ အမျိုးသမီးငယ် ၉၁ ဦးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါ သည်။

(ခ) ဂေဟာ၏ သမိုင်းကြောင်းနှင့် မှတ်တမ်းစာအုပ်များ မရှိသဖြင့် ရေးသားပြုစုသင့်ပါသည်။

၁၃။ ဖြူးမြို့ ဘိုးဘွားရိပ်သာ

- (က) အဘိုး ၇ ဦး ၊ အဘွား ၃၄ ဦးကို ကောင်းမွန်စွာ တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) အဘွားတစ်ဦး၏ ကုတင်ကြမ်းခင်း ပေါက်ပြဲကျိုးပဲ့နေသဖြင့် ပြုပြင်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အဆောက်အဦများအတွင်း၌ ပစ္စည်းများ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေပြီး ဖုန်တက်နေသဖြင့် စနစ် တကျထားရှိသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ခြံဝင်းအတွင်း အမှိုက်များ စုပုံနေပြီး၊ ရေများဝပ်နေသဖြင့် အမှိုက်များ ရှင်းလင်းပြီး ရေမဝပ်စေရန် ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (င) အိမ်သာများ အနံ့အသက်မကောင်းသဖြင့် နေ့စဉ် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

၁၄။ ဒိုက်ဦးမြို့ ကန်တော်မင်္ဂလာပရဟိတဂေဟာ

- (က) ကိုရင် ၂၁ ပါး၊ ကလေး ၇၂ ဦးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) ကျောင်းဝင်းအတွင်း ရေဝပ်နေသဖြင့် ရေမဝပ်စေရန် ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၉ ရက်

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကသာမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကသာအကျဉ်းထောင်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

၁။ ၂၈-၇-၂၀၁၆ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ ကသာ မြို့နယ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမြင့်ကြည်က ကသာအကျဉ်းထောင်တွင် လူဦးရေ ကျပ်တည်းနေကြောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် မှ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဇော်ဝင်းနှင့် ဒေါက်တာဉာဏ်ဇော်တို့သည် ကော်မရှင် ရုံးဝန်ထမ်းများ လိုက်ပါ လျက် ၁၅-၈-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်များအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ ၁၆-၈-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် အကျဉ်းသူ အိပ်ဆောင်များ၊ ထမင်းချက်ဆောင်၊ ဆေးခန်း၊ တိုက်ခန်း၊ အိမ်သာခန်းများ၊ ရေချိုးကန်များနှင့် သောက်ရေသန့်စက်ရုံတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ အကျဉ်း သား၊ အချုပ်သား ၃၉ ဦးနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

- (က) ကသာအကျဉ်းထောင်ကို ၁၈၈၆ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်၍ အကျဉ်းသား ဦးရေ ၃၀၀ ဦး ဝင်ဆံ့သော “ဂ” အဆင့် သတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်း၊ အကျဉ်းထောင် အုတ်ရိုး အလျား ၂၇၈’၊ အနံ ၂၂၇’ ရှိပြီး ထောင်တွင်းဧရိယာ ၁.၃၆၄ ဧကသာ ရှိကြောင်း၊
- (ခ) ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် အကျဉ်းသားဦးရေ ၁၀၀၀ ဝင်ဆံ့သော “က” အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခဲ့ သော်လည်း အဆောက်အဦများ ထပ်မံဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ စတင်တည် ဆောက်စဉ်ကတည်းကရှိခဲ့သော အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင် ၂ လုံး၊ အကျဉ်းသူအိပ် ဆောင် ၁ လုံး၊ တိုက်ခန်း ၈ ခန်းနှင့် အလုပ်ရုံဆောင်တို့တွင် အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်း သူများကို ထားရှိကြောင်း၊
- (ဂ) ၎င်းအိပ်ဆောင်များ၏ စုစုပေါင်း အကျယ်အဝန်းမှာ ၈၆၄၂.၃၄ စတုရန်းပေဖြစ် ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ အကျဉ်းသားတစ်ဦးချင်းအတွက် သတ်မှတ်စံနှုန်းမှာ ၁၈ စတုရန်းပေ ဖြစ်သဖြင့် စုစုပေါင်းလူဦးရေ ၄၈၀ ဦးသာ ထားရှိနိုင်ကြောင်း၊ လက်ရှိ တစ်ဦးချင်းအတွက် စံနှုန်းမှာ ၈.၆ စတုရန်းပေ ဖြစ်သဖြင့် များစွာ ပြတ်သိပ်ကျပ် တည်းနေကြောင်း၊
- (ဃ) ကသာ၊ ထီးချိုင့်၊ အင်းတော်၊ ပင်လည်ဘူး၊ ဗန်းမောက်၊ ဝန်းသို၊ ကောလင်း မြို့နယ် တို့မှ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ပြီး အကျဉ်းသားများနှင့် ကသာခရိုင်တရားရုံး၊ ကသာမြို့နယ် တရားရုံးနှင့် အင်းတော်မြို့နယ်တရားရုံးတို့တွင် အမှုရင်ဆိုင်နေရသော အချုပ်သား များ ကျား ၈၆၇ ဦး၊ မ ၁၃၆ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၀၀၃ ဦးအား လက်ခံထားရှိကြောင်း၊
- (င) သောက်ရေကို ရေသန့်စက်ရုံမှ တစ်ဦးလျှင် ၂ လီတာနှုန်းဖြင့် နေ့စဉ်ဖြန့်ဝေပေး ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ သတ်မှတ်စံနှုန်းမှာ ၃ လီတာဖြစ်ကြောင်း၊

- (စ) ချိုးရေကန် ၃ လုံးရှိပြီး အဆက်မပြတ် ရေစက်မောင်းနှင်ပေးသဖြင့် နေ့စဉ် ချိုးရေ ဂါလံ ၆၀၀၀ ကျော် သုံးစွဲနိုင်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ သတ်မှတ်စံနှုန်းမှာ တစ်ဦးလျှင် တစ်နေ့ ၇ ဂါလံဖြစ်၍ နေ့စဉ် ချိုးရေဂါလံ ၇၀၀၀ ကျော် လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- (ဆ) နေ့အိမ်သာ ၁၂ လုံး၊ ညအိမ်သာ ၂၁ လုံး၊ စုစုပေါင်း ၃၃ လုံးရှိကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ စံနှုန်းမှာ အကျဉ်းသား ၂၅ ဦးလျှင် အိမ်သာ ၁ လုံး ဖြစ်သဖြင့် အိမ်သာ ၄၀ လုံး လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- (ဇ) နေ့စဉ် လျှပ်စစ်မီး ရရှိကြောင်း၊ လစဉ်ပျမ်းမျှယူနစ် ၅၈၀၀ သုံးစွဲကြောင်း၊
- (ဈ) အကျဉ်းသားလူနာများအတွက် သုံးစွဲခဲ့ရသော ဆေးဝါးအသုံးစရိတ်မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ ဇွန်လထိ လစဉ်ပျမ်းမျှ ၁ သိန်းကျော်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဧူလိုင်လတွင် ဆေးဝါးအသုံးစရိတ် ၃ သိန်းကျပ်ခန့် သုံးစွဲခဲ့ကြောင်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန (CMSD) မှ ဆေးဝါးများ မရရှိကြောင်း၊
- (ည) အကျဉ်းသားအများစုမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူများဖြစ်ကြောင်း၊ စာရင်းအရ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား (တရုတ်) အကျဉ်းသား ၁ ဦးသာ ရှိကြောင်း၊
- (ဋ) ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်း ၁၀၉ ဦးဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိဝန်ထမ်း ၄၈ ဦးသာရှိကြောင်း၊ အကျဉ်းထောင်ဆရာဝန်သည် ၂၆-၁၂-၂၀၁၅ ရက်နေ့ကတည်းက ဘွဲ့လွန်သင်တန်း တက်ရောက်နေပြီး သူနာပြု ၁ ဦးမှာ ၃၀-၅-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှစ၍ ခွင့်မဲ့ ပျက်ကွက် နေကြောင်း၊
- (ဌ) ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ကသာမြို့နယ်ဆေးရုံမှ ဆရာဝန်များက အကျဉ်းထောင် သို့ ၂၆ ကြိမ် လာရောက်ကြည့်ရှု ကုသပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း အကျဉ်းသား တစ်ဦးသာ သေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊ HIV အကျဉ်းသား ၁ ဦးရှိပြီး ART ဆေး မရရှိ ကြောင်း၊
- (ဍ) အကျဉ်းသားအများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ပြီး၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် ၁၁ ဦးနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် ၇ ဦးရှိကြောင်း၊
- (ဎ) အလုပ်ရုံဆောင်တွင် အကျဉ်းသားများ ထားရှိရသဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာ သင်ကြားမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊
- (ဏ) ၁၀-၇-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် အချုပ်သား ၃ ဦးက အကျဉ်းထောင် တံခါးကြီး အား စီးနင်းထွက်ပြေးရန် ကြံစည်ကြိုးပမ်းခဲ့ကြောင်း၊ စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ချက် အရ အခြား အကျဉ်းသား ၃ ဦးနှင့် အချုပ်သား ၆ ဦးတို့ကလည်း ပူးပေါင်းကြံ စည်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပြီး လက်ရှိအကျဉ်းသား၊ အချုပ်သား ၁၂ ဦးတို့အား သံခြေချင်းများ ခတ်ထား ကြောင်း၊

- (တ) အကျဉ်းသား နှစ်ထပ်အိပ်ဆောင် ၁ လုံးနှင့် (၆) ခန်းတွဲ နေအိမ်သာ အပါအဝင် လုပ်ငန်း ၇ ခုအား တိုးချဲ့တည်ဆောက်ခွင့်ပြုရန်နှင့် အကျဉ်းသား ၂၅၀ ဦးအား အခြားအကျဉ်းထောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးရန် ကသာအကျဉ်းထောင်က စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဦးစီးမှူးရုံးနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ကြောင်း၊
- (ထ) ၂၀၁၂ ခုနှစ်ထိ ပျမ်းမျှအကျဉ်းသားဦးရေမှာ ၆၀၀ ကျော်သာရှိခဲ့သော်လည်း တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် အကျဉ်းသားဦးရေ ပိုမိုတိုးတက် များပြားလာခဲ့ကြောင်း၊ အကျဉ်းဦးစီးဌာနရုံးချုပ်မှ လာရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲပေးခြင်းနှင့် ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းများ မရှိခဲ့ကြောင်း၊

၃။ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

- (က) လူဦးရေ များပြားကျပ်တည်းနေသဖြင့် အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်များ၊ စားဖိုဆောင်နှင့် အကျဉ်းထောင် အုတ်ရိုးတို့အား တိုးချဲ့တည်ဆောက်ခြင်း၊ သတ်မှတ်စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီသော သောက်ရေ၊ သုံးရေနှင့် အိမ်သာများ စီမံပေးခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်အညီ ဝန်ထမ်းများ တိုးချဲ့ခန့်အပ်သင့်ပါသည်။ သင်တန်းတက်ရောက်နေသောဆရာဝန်နှင့် ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်နေသောသူနာပြုတို့အတွက် အစားထိုး တောင်းခံသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းထောင်တံခါးကြီးအား စီးနင်းထွက်ပြေးရန် ကြံစည်ကြိုးပမ်းခဲ့သော အကျဉ်းသား ၃ ဦးနှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်၍ သံခြေချင်းခတ်ထားသော အကျဉ်းသား ၉ ဦးတို့အား အကျဉ်းထောင်လက်စွဲနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းဦးစီးဌာနရုံးချုပ်မှ ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ လက်ရှိဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း အရေးပေါ် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအတွက် တိုးမြှင့် ရန်ပုံငွေ (R.E) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (င) ကူးစက်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမလာစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း၊ ဖြစ်ပွားလာပါက လိုအပ်မည့် ဆေးဝါးနှင့် အသုံးအဆောင်များ စီမံထားရှိခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ရွှေဘိုမြို့နယ်အတွင်းရှိ ရွှေဘိုအကျဉ်းထောင်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်စဉ် (၁၂/၂၀၁၆)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဇော်ဝင်းနှင့် ဒေါက်တာဉာဏ်ဇော်တို့သည် ကော်မရှင် ရုံးဝန်ထမ်းများ လိုက်ပါလျက် ၁၈-၈-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်များ၊ အကျဉ်းသူအိပ်ဆောင်များ၊ ထမင်းချက် ဆောင်၊ ဆေးခန်း၊ တိုက်ခန်း၊ အိမ်သာခန်းများ၊ ရေချိုးကန်များနှင့် သောက်ရေသန့်စက်ရုံ တို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ အကျဉ်းသား၊ အချုပ်သား ၂၃ ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်း ခြင်း၊ ဝန်ထမ်း ၄၀ ဦးတို့အား လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာပေးဟောပြောခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ

- (က) ရွှေဘိုအကျဉ်းထောင်ကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်၍ အကျဉ်းသားဦးရေ ၁၀၀၀ ဦး ဝင်ဆံ့သော “က” အဆင့် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ အကျဉ်းထောင် အုတ်ရိုး အလျား ၅၀၀’၊ အနံ ၅၀၀’ ရှိပြီး ထောင်တွင်းဧရိယာ ၅.၇၃ ဧကရှိ ပါသည်။
- (ခ) ရွှေဘိုအကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင် ၂ လုံး၊ အကျဉ်းသူအိပ် ဆောင် ၁ လုံး၊ တိုက်ခန်း ၃၀ ခန်းနှင့် အလုပ်ရုံဆောင် ၂ လုံးတို့၌ အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ များကို ထားရှိပါသည်။ အကျဉ်းသား ၂၀၀ ဦးဆံ့ ၂ ထပ်အိပ်ဆောင် ၁ လုံးမှာ ဆောက်လုပ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ၎င်းအိပ်ဆောင်များ၏ စုစုပေါင်း အကျယ်အဝန်းမှာ ၁၇၂၅၀.၇ စတုရန်းပေဖြစ် ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ အကျဉ်းသားတစ်ဦးချင်းအတွက် သတ်မှတ်စံနှုန်းမှာ ၁၈ စတုရန်းပေဖြစ်သဖြင့် စုစုပေါင်းလူဦးရေ ၉၅၈ ဦးသာ ထားရှိနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိ လူဦးရေ ၁၃၈၈ ဦးရှိပြီး၊ တစ်ဦးချင်းအတွက် ပျမ်းမျှစံနှုန်းမှာ ၁၂.၅ စတုရန်းပေ ဖြစ်သဖြင့် ကြပ်တည်းနေပါသည်။
- (ဃ) ကျွန်းလှ၊ ဝက်လက်၊ ရေဦး၊ တန့်ဆည်၊ ကန့်ဘလူ၊ ဒီပဲယင်း၊ ရွှေဘို၊ စစ်ကိုင်း မြို့နယ်တို့မှ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ပြီး အကျဉ်းသားများနှင့် ရွှေဘိုခရိုင်တရားရုံး၊ ရွှေဘို မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် စစ်ကိုင်းမြို့နယ်တရားရုံးတို့တွင် အမှုရင်ဆိုင်နေရသော အချုပ် သားများ ကျား ၁၁၄၈ ဦး၊ မ ၂၄၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၃၈၈ ဦးအား လက်ခံထားရှိ ပါသည်။
- (င) အကျဉ်းသားအများစုမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသောဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူများဖြစ်ပါသည်။ စာရင်းအရ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား (တရုတ်) အကျဉ်းသား ၂ ဦးသာ ရှိပါသည်။

- (စ) အကျဉ်းသားအများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ပြီး၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် ၁၄၀ ဦးနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် ၃၈ ဦး၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင် ၁ ဦးရှိပါသည်။ ဘာသာ အလိုက် ဝတ်ပြုကိုးကွယ်နိုင်ပါသည်။
- (ဆ) သောက်ရေကို ရေသန့်စက်ရုံမှ တစ်ဦးလျှင် ၁.၇၃ လီတာနှုန်းဖြင့် နေ့စဉ် ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ သတ်မှတ်စံနှုန်းမှာ ၃ လီတာဖြစ်ပါသည်။
- (ဇ) ချိုးရေကန် ၄ လုံးရှိပြီး ရေစက်မောင်းနှင်ပေးသဖြင့် နေ့စဉ် ချိုးရေဂါလံ ၁၇,၈၂၀ ကျော် သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ သတ်မှတ်စံနှုန်းမှာ တစ်ဦးလျှင် တစ်နေ့ ၇ ဂါလံဖြစ်၍ နေ့စဉ် ချိုးရေဂါလံ ၉,၇၁၆ ကျော်သာ လိုအပ်သဖြင့် လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။
- (ဈ) နေ့အိမ်သာ ၃၀ လုံး၊ ညအိမ်သာ ၁၀ လုံး၊ စုစုပေါင်း ၄၀ လုံးရှိပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ စံနှုန်းမှာ အကျဉ်းသား ၂၅ ဦးလျှင် အိမ်သာ ၁ လုံးဖြစ်သဖြင့် အိမ်သာ ၅၅ လုံး လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- (ည) နေ့စဉ် လျှပ်စစ်မီး ရရှိပါသည်။ လစဉ်ပျမ်းမျှယူနစ် ၂၂,၀၀၀ သုံးစွဲပါသည်။
- (ဋ) အကျဉ်းသားများအတွက် တစ်နေ့ရိက္ခာနှုန်းထားမှာ ၆၀၀/- ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ပတ်လျှင် အသား ၂ ကြိမ် ကျွေးပါသည်။
- (ဌ) အကျဉ်းသားလူနာများအတွက် သုံးစွဲခဲ့ရသော ဆေးဝါးအသုံးစရိတ်မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ ဇွန်လထိ လစဉ်ပျမ်းမျှ ၃ သိန်းခန့်ဖြစ်ပါသည်။ ဘတ်ဂျက် မှ ၂ သိန်းကျပ် ခွင့်ပြုပါသည်။ လိုအပ်ပါက ထောင်တာဝန်ခံအရာရှိ အစီအစဉ်ဖြင့် ထပ်ဆောင်း ဝယ်ယူရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန (CMSD) မှ ဆေးဝါးများ မရရှိပါ။
- (ဍ) ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ရွှေဘိုအကျဉ်းထောင်သို့ ရွှေဘိုပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှ ၁ ကြိမ်၊ ခုခံအားကျ ကာလသားရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့မှကြိမ်၊ ရွှေဘိုခရိုင် တိုင်းရင်းဆေးဌာနမှ ၄ ကြိမ် လာရောက်ကြည့်ရှု ကုသပေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း အကျဉ်းသား ၅ ဦး၊ အကျဉ်းသူ ၃ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊ HIV ရောဂါသည် အကျဉ်းသား ၃၁ ဦး၊ အကျဉ်းသူ ၅ ဦး၊ HIV + TB ရောဂါသည် အကျဉ်းသား ၃ ဦး၊ TB ရောဂါသည်အကျဉ်းသား ၃ ဦးရှိပါသည်။
- (ဎ) အလုပ်ရုံဆောင်တွင် အကျဉ်းသားများ ထားရှိနေရသဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်တန်းများ သီးခြားဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ စိတ်ဝင်စားသူအကျဉ်းသားများကို မျက်တောင်တု၊ တက်တင်း၊ စက်ချုပ်ပညာများ သင်ပေးသောအစီအစဉ် သာ ရှိကြောင်း၊ “အ” သုံးလုံးသင်တန်းအား ကျား ၃၈ ဦး၊ မ ၂၄ ဦးဖြင့် ၁ ကြိမ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြောင်း၊
- (ဏ) ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်း ၁၀၉ ဦးဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိဝန်ထမ်း ၈၀ ဦးသာ ရှိပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ခန့်အပ်ထားသော ဆရာဝန် မရှိသော်လည်း ရွှေဘိုခရိုင် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ ၃ လတစ်ကြိမ် ဆရာဝန် ၁ ဦး တွဲဖက်ပေးပါသည်။

(တ) ဝန်ထမ်းများအတွက် တစ်နေ့ရိက္ခာငွေမှာ ၅၀၀/- ကျပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ လစာနှင့် ရိက္ခာ ငွေ နည်းပါးမှု၊ အချိန်ပြည့် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေမှုတို့ကြောင့် လုပ်ငန်း တာဝန် အပေါ် ငြီးငွေ့ပြီး လန်းဆန်းတက်ကြွမှု နည်းပါးနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၃။ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

- (က) လူဦးရေများပြားနေသဖြင့် အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့တည်ဆောက်ခြင်း၊ သတ်မှတ်စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီသော သောက်ရေနှင့် အိမ်သာများ စီမံပေးခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်အညီ ဝန်ထမ်းများ တိုးချဲ့ခန့်အပ်ခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ကူးစက်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမလာစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း၊ ဖြစ်ပွားလာပါ က လိုအပ်မည့် ဆေးဝါးနှင့် အသုံးအဆောင်များ စီမံထားရှိခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်သင့် ပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းသားများ၏ တစ်နေ့ရိက္ခာနှုန်းထားနှင့် ဝန်ထမ်းများ၏တစ်နေ့ရိက္ခာငွေကို သင့်လျော်သလို တိုးမြှင့်ပေးနိုင်ရန် စဉ်းစားသင့်ပါသည်။
- (င) လစဉ် အမှန်တကယ် အသုံးပြုရသော အသုံးစရိတ်များအတွက် ဘတ်ဂျက်မှ တိုးမြှင့် ခွင့်ပြုပေးနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ တိုက်ကြီးမြို့နယ်၊ အိုင်ကလောင်စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးစခန်း၊ မှော်ဘီ၊ ထောက်ကြန့်နှင့် မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်များရှိ အချုပ်ခန်းများအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်(၁၃/၂၀၁၆)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင် ၂ ဦးနှင့် ရုံးဝန်ထမ်း ၂ ဦးသည် ၁၄-၉-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် တိုက်ကြီးမြို့နယ်၊ အိုင်ကလောင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးစခန်းအား လည်းကောင်း၊ ၁၆-၉-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် မှော်ဘီရဲစခန်း၊ မှော်ဘီမြို့နယ်၊ အောက်ဝါးနက်ချောင်း ကျေးရွာ လူမှုကူညီ စောင့်ရှောက်ရေး ပရဟိတဂေဟာ၊ မှော်ဘီတရားရုံးအချုပ်ခန်း၊ ထောက်ကြန့် နှင့် မင်္ဂလာဒုံမြို့များရှိ ရဲအချုပ်ခန်းများအားလည်းကောင်း ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ ပထမဦးစွာ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများအား လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးဆွေးနွေးခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း (UDHR)၊ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ဥပဒေနှင့် လက်ကမ်းစာစောင်များ ဖြန့်ဝေခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အကျဉ်းသား (၁၃) ဦး၊ အချုပ် သား (၃၇) ဦး၊ အချုပ်သူ (၃) ဦးတို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံ၍ အခက်အခဲများ မေးမြန်းခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ တွေ့ရှိချက်များအရ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

၂။ အိုင်ကလောင်စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအတတ်သင်စခန်း။ အိပ်ဆောင်များတွင် ကြမ်းခင်းများ မညီမညာဖြစ်နေခြင်း၊ အခင်းကော်ဇောများ စုတ်ပြဲပျက်စီးနေခြင်း၊ ထမင်းချက် စားဖိုဆောင်မှာ ဘေးအကာအရံမရှိခြင်း၊ ရေချိုးကန်များတွင် အမိုးများမရှိခြင်း၊ နေအိမ်သာများ ညစ်ပတ်ပြီး အနံ့ဆိုးများ ထွက်နေခြင်းတို့အတွက် ပြုပြင်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ လွတ်ရက်နှင့် လျှော့ရက်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ကြိုတင်အသိပေးရန်၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (၁) ဦးသာရှိသဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်အညီ ခန့်အပ်ပေးရန်၊ မျက်စိနာသည့် အကျဉ်းသားများကို ထိရောက်စွာ ကုသပေးရန်၊ စာကြည့်တိုက်တွင် သုတ၊ ရသစာပေများ ပြည့်စုံစွာ ထားရှိပေးပြီး စာဖတ်ချိန် သတ်မှတ်ပေးရန်။

၃။ မှော်ဘီမြို့မ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်း။ အမျိုးသားအချုပ်ခန်းရှိ ရေလောင်းအိမ်သာ၌ မစင်များ ပြည့်လျှံပြီး အနံ့ဆိုးများထွက်နေခြင်း၊ အမျိုးသမီးအချုပ်ခန်း အိမ်သာမှာလည်း ညစ်ပတ်နေခြင်း၊ အချုပ်ခန်းအတွင်း ရေများစိုစွတ်နေခြင်း၊ ကြမ်းခင်းများ မညီမညာဖြစ်နေခြင်း၊ အချုပ်ခန်းများ အတွင်း အလင်းရောင်နှင့် လေဝင်/ထွက် နည်းပြီး အောက်သိုးသိုး နံနေခြင်း၊ အမှိုက်ပုံး မရှိခြင်း များကို ပြုပြင်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးရန်။

၄။ မှော်ဘီမြို့နယ်တရားရုံးအချုပ်ခန်း။ အချုပ်သားများ ဆီးသွားခြင်းကို တွေ့မြင်နေရသဖြင့် အမျိုးသမီးအချုပ်ခန်းတွင် ခန်းဆီး “အရှင်” ပြုလုပ်ပေးရန်၊ အမျိုးသားအချုပ်ခန်းအတွင်း စားကြွင်းစားကျန်နှင့် အမှိုက်ထုတ်များ ရှိနေခြင်း၊ အချုပ်ခန်း ကြမ်းခင်းများ ညစ်ပတ်ပြီး၊ အနံ့ အသက် မကောင်းခြင်း၊ အချုပ်သားအိမ်သာများ ညစ်ပတ်ပြီး အနံ့အသက်မကောင်းခြင်း၊ အချုပ် ခန်း ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရေဝပ်နေခြင်း၊ အမျိုးသားအချုပ်ခန်းရှိ ဆီးခွက်သည် ညစ်ပတ်ပြီး အနံ့ အသက် မကောင်းခြင်းများကို ပြုပြင်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးရန်။

၅။ ဝါးနက်ချောင်းကျေးရွာ လူမှုကူညီစောင့်ရှောက်ရေးပရဟိတဂေဟာ။ အထိုင်အထ အားပြု နိုင်ရန် အိမ်သာအတွင်း လက်ကိုင်တန်း ထားပေးရန်၊ နေရပ်သို့ပြန်လိုသည့် အဘိုး/အဘွားများကို နေရပ်သို့ပြန်နိုင်ရေးတွက် ဆွေမျိုးများနှင့် ဆက်သွယ်စီစဉ်ပေးရန်။

၆။ ထောက်ကြန့် ရဲစခန်း အချုပ်ခန်း။ အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ ပန်ကာပျက်နေသဖြင့် ပြုပြင်ပေးရန်။

၇။ မင်္ဂလာဒုံ ရဲစခန်း အချုပ်ခန်း။ အမျိုးသားအချုပ်ခန်းအိမ်သာ ညစ်ပတ်နေခြင်း၊ အချုပ်ခန်း အတွင်း လေဝင်/ထွက်မကောင်းခြင်း၊ အချုပ်ခန်းအတွင်း အလင်းရောင် ကောင်းမွန်စွာ မရရှိခြင်း များအတွက် ပြုပြင် ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် မြင်းခြံအကျဉ်းထောင်တွင် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်စဉ် (၁၄/ ၂၀၁၆)

၁။ မြင်းခြံအကျဉ်းထောင်တွင်း ကိစ္စရပ်များအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်အတွက် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ဦးယုလွင်အောင်၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်နှင့် ဦးစိုးဘုန်းမြင့်တို့ ပါဝင်သော ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် မြင်းခြံအကျဉ်းထောင်သို့ ၁၄-၁၀-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်

၂။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့က ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကျဉ်းထောင်ဆန္ဒပြမှု ဖြစ်စဉ်သည် သာမန်အားဖြင့် အကျဉ်းသားများခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသည်မှစ၍ ဖြစ်ပွားသည်ဟု ဆိုသော်လည်း အောက်ပါအခြားအချက်အလက်များကြောင့် ထောင်ပိုင်အပေါ် မကျေနပ်မှုများဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ အခြေခံခဲ့သည်ဟု ဆက်စပ်တွေ့ရှိရ ပါသည်။

၃။ စားသောက်ရေးအခက်အခဲများ

- (က) အကျဉ်းသားများ စားသောက်ရေး အဆင်ပြေစေရန်၊ စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်စေရန်စသည့် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ယခင်ကစားသုံးသီးနှံ စိုက်ပျိုးခင်းများကို ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရန် စီမံဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ခြံထွက်သီးနှံများအား ခူးဆွတ်၍ ရိက္ခာပဲဟင်းနှင့် ရောနှောချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ၎င်းတို့အစီအစဉ်ဖြင့် အသီးအရွက်ကြော်များ၊ အသီးအနှံဟင်းများ ချက်ပြုတ်စားသုံးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိခဲ့ကြသော်လည်း လက်ရှိထောင်ပိုင်လက်ထက်တွင် အဆိုပါ သီးနှံစိုက်ခင်းများ အားလုံးဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း၊
- (ခ) ထို့ပြင် အသီးသီးသောအရွယ်ရှိ သရက်ပင်များမှ အသီးများကိုခူးဆွတ်၍ သရက်သီးသုပ်များ ကျွေးမွေးခြင်းကို ယခင်ထောင်ပိုင်များ လက်ထက်က ပြုလုပ်ပေးခဲ့သော်လည်း လက်ရှိ ထောင်ပိုင်လက်ထက်တွင် ၎င်းသရက်ပင်များအား ခုတ်လှဲပစ်လိုက်ခြင်း၊
- (ဂ) မီးဖိုကြီးဘေးတွင် ဖိုငယ်လေးများချက်ပြုတ်ခွင့် ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် အကျဉ်းသားများအနေဖြင့် နှစ်သက်ရာ ဟင်းလျာများကို ချက်ပြုတ်ကြော်လှော် စားသုံးခွင့် ရရှိခဲ့ရာမှ လက်ရှိထောင်ပိုင် လက်ထက်တွင် မီးဖိုတစ်ဖိုသွင်းလျှင် ငွေတစ်သောင်းခွဲပေးရခြင်း၊ အဆောင်မှူးကိုကော်ဖီမစ် နှစ်ထုပ်ပေးရခြင်းအပြင် မီးဖိုတွင် ထင်းဖိုးအတွက် ကော်ဖီမစ် တစ်ထုပ်ပေးရခြင်း၊
- (ဃ) ယခင်ထောင်ပိုင်လက်ထက်ကနှင့် နှိုင်းစာလျှင် လက်ရှိထောင်ပိုင်လက်ထက်တွင် အသား/ငါးဟင်းများ အရွယ်အစား သေးသွားခြင်း၊ အရည်အသွေး ညံ့ဖျင်းသွားခြင်း၊ ယခင်က ကြက်ဥ၊ ကြက်သား၊ ငါးအလှည့်ကျ ကျွေးခဲ့ရာမှ ယခုအခါ ငါးတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အများအားဖြင့် ကျွေးမွေးခြင်း၊

(c) ART ဆေးသောက်နေရသော HIV ပိုးရှိသူများ၊ TB ဆေးသောက်နေရသော အဆုတ်ရောဂါ ဝေဒနာသည်များသည် သောက်ရသည့် ဆေး၏ဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည် ရှိစေရေး အတွက် လိုအပ်သည့်အာဟာရပြည့်ဝစွာ ကျွေးမွေးမှုမရှိခြင်း။

၄။ ကျန်းမာရေးအခက်အခဲများ

(က) ယခင်ကကျန်းမာရေး မကောင်းသော အကျဉ်းသားများသည် အကျဉ်းထောင် ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ပြသဆေးကုသမှုခံယူခွင့် ရှိခဲ့သော်လည်း လက်ရှိ ထောင်ပိုင် လက်ထက်တွင် မိန်းဂျေး (Main Jail) အနီးရှိ သစ်ပင်အောက်တွင် တန်းစီဆောင် ကြောင့်ထိုင်၍ ဆေးမှူးအလာကို စောင့်ဆိုင်းနေရသဖြင့် စိတ်ကျဉ်းကြပ်၍ အနေထိုင် ခက်ခဲခြင်း၊ ဆောင့်ကြောင့် ကြာရှည်ထိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်း၊

(ခ) ထိုကဲ့သို့ စောင့်ဆိုင်းသော်လည်း ဆရာဝန်လာရောက်မှုမှာ မရှိသလောက် ရှားပါး သည့်အပြင် အကျဉ်းထောင်ဆေးမှူး လာရောက်သည့်အခါတွင်လည်း ယူဆောင်လာ သည့် ဆေးကိုသာပေးပြီး၊ ဆေးပါမလာသည့် ရောဂါများအတွက် ဆေးဝါးမရရှိခြင်း၊

(ဂ) အရေးပေါ် ကျန်းမာရေးမကောင်း၍ တာဝန်ကျဝန်ထမ်းထံ သတင်းပို့ရာတွင် ၎င်း ဝန်ထမ်းမှ ထောင်ပိုင်ထံသို့ လမ်းလျှောက်စကားပြောစက်ဖြင့် သတင်းပို့သော် လည်း သွားခွင့်မရခြင်း၊

(ဃ) ထိုကဲ့သို့ ဆေးဝါးကုသမှုဆိုင်ရာ အတားအဆီး အခက်အခဲများကြောင့် လက်ရှိ ထောင်ပိုင် လက်ထက်တွင် မလိုအပ်ဘဲ သေဆုံးမှုများ ရှိနေခြင်း၊

(င) ထောင်ဝင်စာလာတွေ့သည့် မိသားစုများမှပေးခဲ့သော တစ်ကိုယ်ရေသုံးဆေးဝါးများ ကို ကိုင်ဆောင်သုံးစွဲခွင့် မပြုဘဲစစ်ဆေးရန်ဟုပြော၍ သိမ်းဆည်းထားပြီးသုံးစွဲခွင့် မရခြင်း၊ ဆေးဝယ်ယူရန် မှာကြားပါက မတန်တဆဈေးဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲရခြင်း။

၅။ ငွေကြေးကောက်ခံမှုများပြားခြင်း

(က) အကျဉ်းထောင် ပြင်ပရှိ မြင်းခြံဓာတ်တော်တိုက် ပြုပြင်ရန်၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်ရန် စသည့် အလှူအတန်းများရှိပါက အကျဉ်းသားများထံမှ အတင်းအကြပ် ငွေကြေး ကောက်ခံခြင်း၊

(ခ) အကျဉ်းထောင် အဆောင်တွင် မီးသီး၊ မီးချောင်းများကျွမ်း၍ ဝယ်ယူရန်၊ ရေ မော်တာဝယ်ယူရန်နှင့် အပိုပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန်၊ မီးစက်အတွက် ဒီဇယ်ဝယ်ယူရန် စသည်တို့အတွက် ငွေကြေးများ ပေးနေရခြင်း၊

(ဂ) ထောင်ဝင်စာ လာတွေ့သည့် ဧည့်သည်များနားနေဆောင် အသစ်ဆောက်လုပ်ရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်များကို အကျဉ်းသားများထံမှ ကောက်ခံခြင်း၊

(ဃ) အဆောင် ၁ တာဝန်ကျ အဆောင်မှူးအတွက် ရုံးခန်းဆောက်လုပ်ရာတွင် ကုန်ကျ စရိတ်ကို အကျဉ်းသားများထံမှကောက်ခံခြင်း၊ ထို့ပြင် ထောင်ဝင်စာ လာတွေ့သော ဆွေမျိုးများမှ ပေးသည့်ငွေကို ဈေးဘား (PPC ခေါ် အကျဉ်းသား လိုအပ်ချက်ကို စုစည်း၍ သွားရောက်ဝယ်ပေးသော ဝန်ဆောင်မှုတာဝန်ခံ) ထံတွင် အပ်နှံထားရာ၊

ယင်း စုဆောင်းငွေများထဲမှ အထက်ပါ ရုံးခန်းသစ် ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ယူသုံးခြင်း။

၆။ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းများအား ခင်းကျင်းပြသခြင်း

- (က) အကျဉ်းသားများ၏ အိပ်ယာနေရာတွင် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် စောင် ၃ ထည်၊ ပုံစံအင်္ကျီ ၂ စုံ၊ အရပ်ဝတ် ၁ စုံ၊ ရေခွက် ၁ ခွက်၊ ပန်းကန် ၁ ချပ်တို့ကို ခင်းကျင်း ပြသစေပြီး ပိုလျှံသော ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်သိမ်းဆည်းမည်ဟု ပြောဆိုခြင်း၊
- (ခ) ယင်းကဲ့သို့ ပြသရာတွင် နမူနာပြသင်ကြားခြင်းမရှိဘဲ စစ်ဆေးတိုင်းစိတ်တိုင်းမကျ ဟုဆိုကာ ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းစွာ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းပြောဆိုပြီး အကြိမ်ကြိမ် ပြန်လည် ပြင်ဆင်ခိုင်းခြင်း၊
- (ဂ) ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ ခင်းကျင်းပြသမှု (ကစ်ခင်းခြင်း) စစ်ဆေးသည့် အချိန် တစ်လျှောက် လုံးထောင်ပုံစံ ၃၂ (ကိုယ်ရေးအကျဉ်း) စာရွက်ကိုလက်နှစ်ဖက်ဖြင့် စုံကိုင်၍ ကြာမြင့်စွာမတ်တပ်ရပ်နေရသဖြင့် စိတ်ကျဉ်းကြပ်၍ ဖိစီးမှုများခံစားရခြင်း။

၇။ အထွေထွေမကျေနပ်ချက်များ

- (က) အဆောင် ၁ မှ အကျဉ်းသားတစ်ဦးထံတွင် တယ်လီဖုန်းဆင်မီးကတ် တွေ့ရှိရ၍ အကျဉ်းထောင်ဝန်ထမ်းနှစ်ဦးမှ ပါးနားရိုက်၍ မိန်းဂျေးရှေ့တွင် ဒူးထောက် အပြစ်ပေးခြင်း၊
- (ခ) ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများကို ခင်းကျင်းပြသခြင်း (ကစ်ခင်းခြင်း) နှင့်ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသားတစ်ဦးအား ထောင်ပိုင်ကိုယ်တိုင် ပါးရိုက်ခြင်း၊ လက်သီးဖြင့် ထိုးခြင်း၊ နားရင်းရိုက်ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ဂ) အခက်အခဲရှိ၍ တင်ပြသူများကို ဖြေရှင်းမပေးသည့်အပြင် အဆောင်ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ အလုပ်ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းစေခြင်း၊
- (ဃ) ရပ်ဝေးမှ ထောင်ဝင်စာ လာတွေ့သူ အချို့မှာ အကျဉ်းသားများနှင့် မတွေ့ရဘဲ ပြန်သွားရခြင်း၊
- (င) ၆ ပေပတ်လည် အိပ်ခုံတွင် အကျဉ်းသား ၄ ဦးအိပ်စက်ရခြင်းနှင့် အခန်းတစ်ခန်းတွင် အကျဉ်းသား ၄၀ ခန့်သာ ဆံ့သော်လည်း ၈၀ ခန့် နေထိုင်ရခြင်းတို့ကြောင့် ကျဉ်းကြပ်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့် မညီညွတ်ခြင်း၊
- (စ) ထောင်ပြောင်း ရောက်ရှိလာသူများကို ထောင်ပိုင်ကိုယ်တိုင် ခေါ်တွေ့ပြီး အလုပ်နေရာချထားခြင်းဖြင့် ငွေကြေးရယူပြီး သက်သာသည့်နေရာ တာဝန်ပေးခြင်း၊

- (ဆ) အကျဉ်းသားများ၏ မိသားစုထံသို့ ငွေပို့ပေးရေး ဆက်သွယ်ပေးရန် အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်းတချို့အား အကူအညီတောင်းရာတွင် ရရှိငွေကို အကျဉ်းသားသို့ မပေးဘဲ အဆိုပါ ဝန်ထမ်းမှ ကိုယ်ကျိုးသုံးစွဲခြင်း၊
- (ဇ) အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်းအချို့သည် အကျဉ်းသားများ၏ ပစ္စည်းရှာဖွေရာတွင် သာမန်ထက် ပို၍ ကြမ်းတမ်းစွာ ပြုမူလုပ်ဆောင်ခြင်း၊
- (ဈ) အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်းအချို့သည် ၎င်းတို့နှင့် အဆင်ပြေသော အကျဉ်းသားများ ဆေးလိပ်သောက်သည်ကို တွေ့ရှိပါက အပြစ်မပေးဘဲ အခြား အကျဉ်းသားများ ဆေးလိပ်သောက်သည်ကို တွေ့ရှိပါက စည်းကမ်းမရှိဟုဆိုကာ ဖားခုန် ခုန်ခိုင်းခြင်း၊
- (ည) ယခင် ထောင်ပိုင်လက်ထက်က နံနက် ၈ နာရီမှသာ အကျဉ်းသားများသို့ ဝင်ရောက် စစ်ဆေးခဲ့ရာမှ ယခုထောင်ပိုင် လက်ထက်တွင် နံနက် ၆ နာရီ ဝန်ထမ်းများအား စစ်ဆေးပြီးလျှင်ပြီးချင်း အကျဉ်းသားများသို့ ဝင်ရောက်စစ်ဆေးခြင်းကြောင့် အကျဉ်းသားများအတွက် မျက်နှာသစ်ချိန်၊ နံနက်စာစားချိန်များ လုံလောက်မှု မရှိခြင်း။

ကော်မရှင်၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

၈။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ အဓိက တာဝန် ရှိသော ထောင်ပိုင်အပါအဝင် အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်းများအနက် တာဝန်ရှိသူများ အား ဖော်ထုတ်အရေးယူနိုင်ရေးအတွက် ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း စစ်ဆေးပြီးထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ထောင်တွင်းစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို အကျဉ်းသားများ သက်သာချောင်ချိရေး နှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် ဦးတည်၍ စနစ်တကျ ပြန်လည်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ရိက္ခာဝယ်ယူရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ကို သင့်တော်သော ကော်မတီများဖွဲ့စည်း၍ အလှည့်ကျ တာဝန်ပေးခြင်း၊ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်း၍ စစ်ဆေးစေခြင်းများ ပြုလုပ်၍ အကျဉ်းသားများ စားသောက်ရေးကို ယခုထက် ပိုမိုကောင်းမွန်လုံလောက် အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ART ဆေးသောက်နေရသော HIV ပိုးရှိသူများ၊ TB ဆေးသောက်နေရသော အဆုတ်ရောဂါ ဝေဒနာသည်များအား သောက်ရသည့် ဆေး၏ဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည် ရှိစေရေးအတွက် အာဟာရပြည့်ဝစေရန် လိုအပ်သဖြင့် လုံလောက်သောအစားအစာ များကို စီစဉ်ကျွေးမွေးပေးသင့်ပါသည်။
- (င) ကျန်းမာရေးမကောင်းသော အကျဉ်းသားများအား လွယ်ကူအဆင်ပြေစေမည့် ဆေးဝါးကုသမှုစနစ်ကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (စ) ထောင်ဝင်စာ လာတွေ့သည့် မိသားစုများမှ ပေးခဲ့သော တစ်ကိုယ်ရေသုံးဆေးဝါးများကို ဆရာဝန် သို့မဟုတ် ဆေးမှူးမှ စစ်ဆေးပြီးပါက ကာယကံရှင်ထံသို့ အမြန်ဆုံး ပေးအပ်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) အကျဉ်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးအရ ဝယ်ယူပေးရန် တောင်းဆိုသော ဆေးများကို မှန်ကန်ပြီး သက်သာသော ဈေးနှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ရေး စနစ်တကျ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) အကျဉ်းသားများအပေါ် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေမည့် တရားနည်းလမ်းမကျသော ငွေကြေးကောက်ခံသည့် စနစ်ကို တင်းကြပ်စွာတားမြစ် ပိတ်ပင်သင့်ပါသည်။
- (ဈ) အကျဉ်းသားတစ်ဦးချင်း၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ ခင်းကျင်းပြသခြင်း (ကစ်ပုံခြင်း) သည် အကျဉ်းထောင် အက်ဥပဒေ၊ အကျဉ်းထောင် လက်စွဲများတွင် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပါက ယင်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးခြင်း မရှိစေရန် လိုအပ်သည့် ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ပြန်သင့်ပါသည်။
- (ည) အကျဉ်းသားများအပေါ် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများသည် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းမှု၏ ဘောင်ထက် ကျော်လွန်၍ လူမဆန်စွာပြုမှု ဆက်ဆံမှု အပါအဝင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ မဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် ဂရုပြုဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဋ) မြင်းခြံအကျဉ်းထောင်သည် သတ်မှတ်အင်အားထက် ၂ ဆကျော်ထိန်းသိမ်းထားနေရသည့်အတွက် အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်နိုင်ရေး လိုအပ်သောဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေ တင်ပြတောင်းခံ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဌ) ဆရာဝန် အပါအဝင် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများ၊ ဆေးပစ္စည်းကိရိယာများကို အလုံအလောက် ခန့်ထားဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ဍ) မြင်းခြံအကျဉ်းထောင်သည် သတ်မှတ်ဝန်ထမ်းအင်အား ၁၀၉ ဦးရှိသော်လည်း လက်ရှိတွင် ၈၄ ဦးသာ ရှိသည့်အတွက် ဝန်ထမ်းအင်အား မလုံလောက်ဖြစ်နေသည်ကို ဆောလျင်စွာ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဎ) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းသော အကျဉ်းသားများနှင့် ဝန်ထမ်းများသည် ၎င်းတို့ဆန္ဒအရ လာရောက် ထွက်ဆိုကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် အငြိုးတေးထား၍ ဆက်ဆံခြင်း၊ အခြား အကျဉ်းထောင်များသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းများ အပါအဝင် လက်တုံ့ပြန်မှု မခံရစေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ အရ သက်ဆိုင်ရာမှ အလေးထား ဂရုပြုဆောင်ရွက် ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်